

**განათლების
ხაზის განვითარების
ეროვნული სენსიტი**

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის
თვითშეფასების ანგარიში

დიპლომირებული მედიკოსის
საგანმანათლებლო პროგრამა (ე-პდს)

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტი

[08.05.2019წელი]

ინფორმაცია დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება	დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტი
ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი
საიდენტიფიკაციო კოდი	211360203

ინფორმაცია პროგრამის შესახებ

პროგრამის სახელწოდება	დიპლომირებული მედიკოსის საგანმანათლებლო პროგრამა (ე-პდს)
პროგრამის საფეხური	ერთსაფეხურიანი
სწავლების ენა	ქართული (პროგრამის სწავლების და შეფასების ნაწილში გამოიყენება ინგლისურენოვანი კომპონენტები)
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	დიპლომირებული მედიკოსის აკადემიური ხარისხი
მიმართულება	09 ჯანდაცვა
დარგი/სპეციალობა	მედიცინა
ქვედარგი/სპეციალიზაცია	დიპლომირებული მედიკოსი (ერთსაფეხურიანი)
კვალიფიკაციის კოდი	90101
კრედიტების რაოდენობა	376
პროგრამის განხორციელების ადგილი (ქუჩა, N, ქალაქი/მუნიციპალიტეტი, სასწავლო კორპუსის N, საფორსტო ინდექსი, ქვეყანა)	ქ. თბილისი, ლუბლიანას ქ. 13/ ჭიაურელის 6; ქ. თბილისი. აკ.წერეთლის გამზ. 117.

პროგრამის სტატუსი (ახალი/ავტორიზებული/აკრედიტებული)	აკრედიტირებული
თუ პროგრამა ავტორიზებულ ან აკრედიტირებულ რეჟიმში ხორციელდება, მიუთითეთ შესაბამისი გადაწყვეტილების თარიღი და ნომერი	საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს 2014 წლის 01 ივლისის N 143 გადაწყვეტილება
აკრედიტაციის ვადის გასვლის თარიღი	01.07.2019

საკონტაქტო ინფორმაცია

დაწესებულების მისამართი (ქუჩა, N, ქალაქი/მუნიციპალიტეტი, საფოსტო ინდექსი, ქვეყანა)	ლუბლიანას ქ. #13/მიხეილ ჭიაურელის ქუჩა #6, ქ. თბილისი, 0159, საქართველო
დაწესებულების ვებ-გვერდი	www.dtmu.edu.ge
დაწესებულების ელ-ფოსტა	info@dtmu.edu.ge
ტელეფონი	2516898
დაწესებულების ხელმძღვანელი	ლევან ტვილდიანი
მობილური ტელეფონი	599 555 187
ელ-ფოსტის მისამართი	rector@dtmu.edu.ge
ფაკულტეტის/სკოლის დეკანი	ნინო თაბაგარი
მობილური ტელეფონი	599 27 32 63
ელ-ფოსტის მისამართი	dean@aieti.edu.ge
პროგრამის ხელმძღვანელი	
მობილური ტელეფონი	
ელ-ფოსტის მისამართი	
დაწესებულების/ფაკულტეტის/სკოლის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელ(ებ)ი	თამარ თალაკვაძე
მობილური ტელეფონი	597 207 424
ელ-ფოსტის მისამართი	quality@aieti.edu.ge

პროგრამის რაოდენობრივი მაჩვენებლები

მონაცემები პროგრამაში ჩართული პერსონალის შესახებ	
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის, აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული პერსონალი)	231

სულ აკადემიური პერსონალი	70
- პროფესორი	19
- ასოცირებული პროფესორი	39
- ასისტენტ პროფესორი	10
- ასისტენტი	2
სამეცნიერო პერსონალი	
- მეცნიერი	3
- პოსტდოქტორანტი	
სულ აფილირებული აკადემიური პერსონალის რაოდენობა	66
- აფილირებული პროფესორი	19
- აფილირებული ასოცირებული პროფესორი	36
- აფილირებული ასისტენტ პროფესორი	9
- აფილირებული ასისტენტი	2
უცხოელი პერსონალი (არსებობის შემთხვევაში)	
- სწავლებაში ჩართული უცხოელი აკადემიური/მოწვეული პერსონალის რაოდენობა	
- კვლევაში ჩართული უცხოელი აკადემიური/სამეცნიერო/მოწვეული პერსონალის რაოდენობა	7
სასწავლო პროცესში ჩართული მოწვეული პერსონალი	151
თანაფარდობები (მოქმედი პროგრამის შემთხვევაში)	
-აფილირებული აკადემიური პერსონალის რაოდენობა პროგრამაზე ჩარიცხული სტუდენტების რაოდენობასთან მიმართებით	0.7
-აკადემიური/სამეცნიერო/ მოწვეული პერსონალის რაოდენობა პროგრამაზე ჩარიცხული სტუდენტების რაოდენობასთან მიმართებით	2.5
-აკადემიური/სამეცნიერო პერსონალის თანაფარდობა მოწვეულ პერსონალთან	0.5

-ხელმძღვანელებისა და მაგისტრანტების/დოქტორანტების თანაფარდობა	საგანმანათლებლო პროგრამას არ ყავს ხელმძღვანელები				
ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი	106				
აკადემიური პერსონალის დენადობის მაჩვენებელი (ბოლო 5 წლის განმავლობაში) (მაგ: პენსიაზე გასულთა რაოდენობა, დაწესებულებიდან წასულთა რაოდენობა, ახალი პერსონალის რაოდენობა და ა.შ.)	დაწესებულებიდან წასულთა რაოდენობა- 25 ახალი პერსონალის რაოდენობა - 10 თანაფარდობა -2.5				
მოწვეული პერსონალის დენადობის მაჩვენებელი (ბოლო 5 წლის განმავლობაში) (მაგ: პენსიაზე გასულთა რაოდენობა, დაწესებულებიდან წასულთა რაოდენობა, ახალი პერსონალის რაოდენობა და ა.შ.)	დაწესებულებიდან წასულთა რაოდენობა- 48 ახალი პერსონალის რაოდენობა - 45 თანაფარდობა - 1				
პროგრამაში ჩართულ პირთა სამეცნიერო/კვლევითი მაჩვენებელი (ბოლო 5 წლის განმავლობაში) ¹					
ადგილობრივ ჟურნალებში გამოქვეყნებული ნაშრომები	175				
საერთაშორისო ჟურნალებში გამოქვეყნებული ნაშრომები	105				
ადგილობრივ კონფერენციებში გაკეთებული მოხსენებები	21				
საერთაშორისო კონფერენციებში გაკეთებული მოხსენებები	218				
სხვა სამეცნიერო/კვლევითი მაჩვენებლები (გთხოვთ მიუთითოთ)					
პროგრამაზე გამოცხადებული სტუდენტთა ადგილების რაოდენობა ² (ბოლო 5 წლის განმავლობაში)	33	88	67	70	56
მონაცემები პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველ პირთა შესახებ (ბოლო 5 წლის განმავლობაში; მოქმედი პროგრამების შემთხვევაში)					
-პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველ პირთა რაოდენობა (სულ)	13	42	13	50	43
-პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველ პირთა რაოდენობა (პირველი სამი არჩევანი)	0	13	7	17	29
-პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველ უცხოელ პირთა რაოდენობა (არსებობის შემთხვევაში)	13	25	6	28	14

¹ ნაშრომების განთავსების ადგილი და სხვა დეტალები მოცემული უნდა იყოს პერსონალის CV-ებში.

² როგორც ერთიანი ეროვნული გამოცდებით/საერთო სამაგისტრო გამოცდით, ასევე მობილობით

მონაცემები ჩარიცხულ პირთა შესახებ (ბოლო 5 წლის განმავლობაში; მოქმედი პროგრამების შემთხვევაში)										
-ჩარიცხულ პირთა რაოდენობა	13		42		13		50		43	
-ჩარიცხულ უცხოელ პირთა რაოდენობა (არსებობის შემთხვევაში)	13		25		6		28		14	
აქტიური სტატუსის მქონე სტუდენტების რაოდენობა	90									
სტუდენტთა პროგრესია სასწავლო წლების მიხედვით (ბოლო 5 წლის განმავლობაში; მოქმედი პროგრამის შემთხვევაში) ³	1- ლი მიღება		მე-2 მიღება		მე-3 მიღება		მე-4 მიღება		მე-5 მიღება	
	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%
-სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი პირველ სასწავლო წელს	0	0%	42	50%	13	19%	50	71%	43	77%
-სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი მეორე სასწავლო წელს	13	39%	35	83%	11	85%	30	60%		
-სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი მესამე სასწავლო წელს	8	62%	29	83%	9	82%				
-სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი მეოთხე სასწავლო წელს	8	100%	21	83%						
-სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი მეხუთე სასწავლო წელს	8	100%								
-სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი მეექვსე სასწავლო წელს	7	88%								
-სტატუს შეწყვეტილ სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი	5	38%	16	38%	3	23%	34	68%	1	2%
-სტატუს შეჩერებულ სტუდენტთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი	1	8%	5	11%	1	7%	2	4%	3	6%
-კურსდამთავრებულთა რაოდენობა და პროცენტული მაჩვენებელი ⁴	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში ჩართულობის მაჩვენებელი (მაგ: სამეცნიერო ნაშრომები, კონფერენციები, გამოფენები, პრაქტიკა და ა.შ.) (პროგრამის განხორციელების პერიოდში)	კონფერენციებში მონაწილეობა - 38 პრაქტიკა - 9									

³ მისათითებელი წლების რაოდენობა დამოკიდებულია პროგრამის საფეხურზე და ხანგრძლივობაზე.

⁴ ჩარიცხული სტუდენტებიდან რამდენმა პროცენტმა დაასრულა პროგრამა, პროგრამის საფეხურიდან და ხანგრძლივობით გათვალისწინებულ ვადაში

კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი (ბოლო 5 წლის განმავლობაში; მოქმედი პროგრამების შემთხვევაში)	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი მიღებული კვალიფიკაციის შესაბამისად (ბოლო 5 წლის განმავლობაში)	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
კურსდამთავრებულთა უმაღლესი განათლების შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების მაჩვენებელი (ბოლო 5 წლის განმავლობაში)	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
სასერტიფიკატო გამოცდების შედეგები (რეგულირებადი პროფესიების შემთხვევაში; ბოლო 5 წლის განმავლობაში)	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
-კურსდამთავრებულთა რამდენი პროცენტი გავიდა სასერტიფიკატო გამოცდაზე	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
-კურსდამთავრებულთა რამდენმა პროცენტმა გადალახა სასერტიფიკატო გამოცდის მინიმალური ზღვარი	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
მოხილობა (ბოლო 5 წლის განმავლობაში)					
-გარე მოხილობით პროგრამიდან გადასულ სტუდენტთა რაოდენობა	0	3	2	4	9
-შიდა მოხილობით პროგრამიდან გადასულ სტუდენტთა რაოდენობა	3	0	2	15	11
-გარე მოხილობით პროგრამაზე გადმოსულ სტუდენტთა რაოდენობა	0	0	0	0	0
-შიდა მოხილობით პროგრამაზე გადმოსულ სტუდენტთა რაოდენობა	13	25	6	30	14
კურსდამთავრებულთა შეფასების შედეგების მაჩვენებელი (ბოლო 5 წლის განმავლობაში; მოქმედი პროგრამების შემთხვევაში) გთხოვთ გამოსახოთ პროცენტულად	პროგრამას არ ყავს კურსდამთავრებული				
-ფრიადი					
-ძალიან კარგი					
-კარგი					
-დამაკმაყოფილებელი					
-საკმარისი					

ექსპერტთა ჯგუფში საერთაშორისო ექსპერტის ჩართულობა

საგანმანათლებლო დაწესებულებების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის დებულების მე-20 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, გთხოვთ მონიშნოთ ქვემოთ მოცემული გრაფა/გრაფები იმ შემთხვევაში თუ გასურთ რომ აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფში შეყვანილ იქნას საერთაშორისო ექსპერტ(ებ)ი.

- ☐ საერთაშორისო ექსპერტი (ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარე)
- ☐ საერთაშორისო ექსპერტი (ექსპერტთა ჯგუფის წევრი)

საგანმანათლებლო პროგრამის მოკლე მიმოხილვა

დიპლომირებული მედიკოსის ელექტრონულ პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლების (დმ ეპდს) საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავდა ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის „530519-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPCR: Establishment of the Supra-Regional Network of the National Centres in Medical Education, focused on PBL and Virtual Patients (ePBLnet) ფარგლებში. დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის შემუშავება ასევე ეფუძნებოდა დტსუ-ში ორგანოთა სისტემების ირგვლივ ინტეგრირებული სწავლება/სწავლა და შეფასებაზე დაფუძნებული კულიკულუმის (დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამა ფუნქციონირებს 1992 წლიდან) მიწოდებაში არსებულ გამოცდილებას. e-PBL-net ფარგლებში მონაწილეობამ შესაძლებელი გახადა უნივერსიტეტში პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლების (პდს) დანერგვა, რაც მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იყო როგორც პროგრამის, ასევე მისი აკადემიური შემადგენლობის პროფესიული (პედაგოგიური) განვითარებისთვის. კლინიკურ პრაქტიკაზე დაფუძნებული სცენარების მეშვეობით სწავლების პროცესი ახდენს მყარი ცოდნის და იმ უნარ-ჩვევების ინტეგრირებას, რასაც კლინიკური საქმიანობა ითხოვს. მედიცინის სწავლებაში ამ სტილის აღიარებული ვარიანტი პრობლემაზე-დაფუძნებული სწავლებაა (PBL), რაც აკავშირებს სწავლებას, გადაწყვეტილების მიღების განვითარებასთან და პრობლემის გადაჭრის უნარებთან. სტუდენტები ტუტორთან ერთად ნაბიჯ-ნაბიჯ მუშაობენ, განიხილავენ შემთხვევას, აყალიბებენ შესაძლებელ დიაგნოზებს, გამოკვლევებსა და მკურნალობას, სახავენ სასწავლო ამოცანებს. პაციენტის ე. წ. წრფივ ქეისებთან ერთად პროგრამის ნაწილში მიწოდებულია ე. წ. განშტოებული ქეისები, ასევე ინტერაქტიული, ე. წ. ვირტუალური პაციენტის შემთხვევები, რაც სტუდენტებს რეალისტური გადაწყვეტილების და მიღებული გადაწყვეტილების შემოწმების საშუალებას მისცემს პაციენტისთვის ზიანის (რეალური) მიუყენებლად. პროგრამის საზოგადო მიზანია რეალურ პრაქტიკასთან უფრო ადაპტირებული, პერსონალიზირებული, კომპეტენციაზე დაფუძნებული სწავლების სტილის შეთავაზება.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება შემდგომ განვითარდა „მცირე ჯგუფებში სწავლის - ინტერვიუების უნარების ტექნიკით“, რაც ასევე გულისხმობს მცირე ჯგუფებში კლინიკური ქეისების და კლინიკური პრობლემის შემოტანას, სტანდარტიზირებული პაციენტის ინტერვიუებას, ანამნეზის შეკრებას, ფიზიკალურ კვლევას, წინასწარი დიაგნოზისა და პაციენტის შემდგომი მართვის გეგმის შემუშავებას.

ბოლო 5 წლის განმავლობაში უნივერსიტეტის მიერ სწავლება, სწავლასა და შეფასებაში, ასევე კურიკულუმის შინაარსის განვითარებასთან მიმართებაში დაგეგმილი, პილოტირების რეჟიმში შეფასებული და იმპლემენტირებული ცვლილებები აისახა დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს რევიზირებულ პროგრამულ დოკუმენტში.

თვითშეფასების ჯგუფი და თვითშეფასების პროცესის აღწერა

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის რეაკრედიტაციის (აკრედიტირებულია 01.07.2014 წელს) მიზნისთვის თვითშეფასების პროცესის ფარგლებში პირველ რიგში განსაზღვრულ იქნა შესაბამისი მიმართულებები:

1. სიტუაციის ანალიზი

დტსუ-ს მიერ მოხდა განახლებული აკრედიტაციის ახალი სტანდარტების ანალიზი და შეფასებულ იქნა არსებული მდგომარეობა მოთხოვნებთან შესაბამისობის ხარისხის იდენტიფიცირების მიზნით. აღნიშნულის რეალიზაციისათვის ჩატარებული იქნა შეხვედრები უნივერსიტეტის, ფაკულტეტის სამსახურებსა და შესაბამის პერსონალთან. აღნიშნულმა პროცესმა გამოავლინა საჭიროებები მონაცემებისა და ინფორმაციის ორგანიზებისა და წარმოდგენის მიმართულებით. სიტუაციის ანალიზი და შეფასება განხილულ იქნა რექტორის საბჭოს სხდომაზე.

2. თვითშეფასების პროცესის სამუშაო ჯგუფის შექმნა

დტსუ-ში ჩამოყალიბდა თვითშეფასების პროცესის სამუშაო ჯგუფი, რომლის შემადგენლობაში შევიდნენ ფაკულტეტის დეკანი და დეკანატის წევრები. ასევე უნივერსიტეტის შემდეგი ძირითადი სამსახურებისა და დეპარტამენტების წარმომადგენლები.

- ✓ სასწავლო მეთოდური დეპარტამენტი
- ✓ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური
- ✓ სამედიცინო განათლების ცენტრი
- ✓ საქმისწარმოებისა და ადამიანური რესურსების დეპარტამენტი
- ✓ ფინანსური სამსახური
- ✓ იურიდიული სამსახური
- ✓ კარიერული განვითარების ცენტრი
- ✓ დეფნი ჰეარის სახელობის ბიბლიოთეკა
- ✓ საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი

ჯგუფის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებით პროცესი გაგრძელდა თემატური სამუშაო ჯგუფების ფორმატში, რომლებიც აკრედიტაციის სტანდარტის ცალკეული კომპონენტისთვის ამზადებენ შესაბამის ინფორმაციას და მონაცემებს, რომელთა განხილვა ხდებოდა ჯგუფის ფორმატში.

სტანდარტი	პასუხისმგებელი/ჯგუფი ს წევრები
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა 1.1. პროგრამის მიზნები 1.2. პროგრამის სწავლის შედეგები	ნ. თაბაგარი/ პ. ცაგარეშვილი ლ. ნადაშვილი თ. თალაკვაძე ი. ნადარეიშვილი
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	ნ. თაბაგარი/ თ. ზურაშვილი

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები 2.2. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი 2.3. სასწავლო კურსი 2.4. პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება 2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები 2.6. სტუდენტების შეფასება	პ. ცაგარეიშვილი ლ. ნადაშვილი ჯ. ბრეგვაძე ნ. გიორგაძე ნ. გუგუშვილი ა. ნადირაძე თ. რატიშვილი ი. ნადარეიშვილი მ. ტოგონიძე
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა 3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება 3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა	ე. სანიკიძე/ ნ. ჯაფიაშვილი თ. კუჭუხიძე ი. მიგრიაული
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა 4.1. ადამიანური რესურსი 4.2. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება 4.3. მატერიალური რესურსი 4.4. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა	პ. ცაგარეიშვილი/ ნ. გიორგაძე ე. ზანგალაძე ნ. ჯავრიშვილი დ. დემეტრაშვილი ა. დემურიშვილი ნ. ჯაფიაშვილი
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები 5.1. შიდა ხარისხის შეფასება 5.2. გარე ხარისხის შეფასება 5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება	თ. თალაკვაძე/ ა. ნადირაძე ნ. ჯაფიაშვილი თ. კუჭუხიძე თ. რატიშვილი ი. ნადარეიშვილი ლ. ნადაშვილი

3. თვითშეფასების ანგარიშის მომზადება

თვითშეფასების ჯგუფის ფარგლებში და ხარისხის უზრუნველყოფის (ხუ) სამსახურის კოორდინირებით განხორციელებულ იქნა შემდეგი საქმიანობა:

- ✓ **რაოდენობრივი მონაცემების შეგროვება** - თვითშეფასების პროცესისთვის აუცილებელი მონაცემების დიდი ნაწილი დტსუ-ში ხელმისაწვდომი იყო და არ საჭროებდა დამატებით მოძიებას და დამუშავებას;
- ✓ **მონაცემთა ანალიზი** - მონაცემების ანალიზის პროცესი მოიცავდა, როგორც რაოდენობრივ, ასევე თვისებრივ ანალიზს;
- ✓ **თვითშეფასების ანგარიშის დაწერა** - დტსუ-ს მიერ თვითშეფასების ანგარიში დაიწერა აკრედიტაციის განახლებული სტანდარტების შესაბამისად;
- ✓ **თვითშეფასების ანგარიშის რევიზირება** - რედაქტირება.

სტანდარტებთან შესაბამისობის შეფასება

თვითშეფასების ფორმა უნდა ასახავდეს დაწესებულების მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის სიღრმისეულ ანალიზსა და კრიტიკულ ხედვას, ასევე, საქმიანობის გაუმჯობესების გზებსა და საშუალებებს. თვითშეფასება უნდა იყოს სტილისტურად გამართული, გასაგებად და ნათლად დაწერილი. დაწესებულების მიერ თვითშეფასების ფორმაში გაკეთებული თითოეული განაცხადი უნდა იყოს სათანადოდ არგუმენტირებული და ეფუძნებოდეს შესაბამის მტკიცებულებებს, რაოდენობრივ და თვისებრივ მონაცემებს. სტატისტიკურ მონაცემთა და სხვა ფაქტობრივი ინფორმაციის მეტი სიცხადისთვის, დაწესებულებას შეუძლია ტექსტში ჩანართის სახით გამოიყენოს კონტექსტთან შესაბამისი, სათანადო გრაფიკული გამოსახულებები.

დაწესებულების აკრედიტაციის მადიებლად ცნობისთვის, აუცილებელია, დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი თვითშეფასების ფორმა სრულყოფილად იყოს შევსებული. თვითშეფასების ფორმა სრულყოფილად შევსებულად ითვლება თუ:

- თვითშეფასების ფორმით გათვალისწინებული თითოეული ველი შევსებულია (იმ შემთხვევაში, როცა დაწესებულებას, კონკრეტულ საკითხთან მიმართებით, თვითშეფასების მომენტისთვის, დაზუსტებული ინფორმაცია არ მოეპოვება, შესაბამის ველში გაკეთებულია განმარტება);
- თვითშეფასების ფორმით წარმოდგენილი ინფორმაცია პირდაპირ პასუხობს შესაბამისი სტანდარტის კომპონენტის შეფასების კრიტერიუმებით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს;
- თვითშეფასების ფორმით წარმოდგენილი ინფორმაციის დადასტურებისას, გათვალისწინებულია სტანდარტების დოკუმენტის მტკიცებულებების/ინდიკატორების გრაფაში მითითებული დოკუმენტებისა და ინფორმაციის ტიპების ჩამონათვალი;
- თითოეულ სტანდარტთან დაკავშირებით, წარმოდგენილია საგანმანათლებლო პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, სტანდარტის თითოეული კომპონენტის გათვალისწინებით.

გთხოვთ, გაითვალისწინოთ: თვითშეფასების ფორმის არასრულყოფილად შევსება და წარმოდგენა განაცხადის ხარვეზიანად ცნობის საფუძველია!

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი და რა წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

აღწერა და შეფასება

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის (დტსუ) მისიაა – მედიცინის დარგში მეცნიერებაზე და საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაფუძნებული უმაღლესი განათლების უზრუნველყოფა. პროგრამის ამოცანაა – სასწავლო კურსების შინაარსის/მოცულობის, ასევე სწავლებისა და სწავლის იმგვარი ორგანიზება, რომელიც ხელს შეუწყობს: საბაზისო სამედიცინო და კლინიკურ მეცნიერებებში თანამედროვე ცოდნის მიღწევას; სწავლების შესაბამისი საფეხურისთვის (სამედიცინო სწავლების I საფეხური) აუცილებელი კლინიკური უნარების დაუფლებას; პროფესიისთვის მნიშვნელოვანი ეთიკური ღირებულებების აღზრდას; მომავალი პროფესიული საქმიანობის განმავლობაში უწყვეტი სწავლისა და განვითარებისთვის მზადყოფნას. პროგრამის განვითარების შესაძლებლობას (“მიზნების შესაბამისობას”) უზრუნველყოფს კვლევითი და აკადემიური საქმიანობის სტანდარტებთან მჭიდრო კავშირი (მისია/მიზნები).

პროგრამის მიზნები შეესაბამება მისიას და რაც მნიშვნელოვანია მიღწევადია იმ საქმიანობით რა პრინციპებითაც ხელმძღვანელობს უნივერსიტეტი. ქვეყნის ჯანდაცვის საჭიროებების გათვალისწინებით და ამავდროულად სამედიცინო განათლების საერთაშორისო სტანდარტებზე დაფუძნებით, სასწავლებელმა თავისი კურსდამთავრებულებისათვის განსაზღვრა დიპლომირებული მედიკოსის საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი სწავლის შედეგები. აღნიშნულ პროგრამაში წარმოდგენილი სწავლის შედეგები დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციებით აღწერს თუ რა უნდა იცოდეს, რისი გაკეთება უნდა შეეძლოს და რა ფასეულობები უნდა ჰქონდეს სასწავლებლის კურსდამთავრებულს პროგრამის დასრულების შემდეგ, რაც ასევე ასახულია პროგრამის მიზნის განაცხადსა და ამოცანებში (ფორმატის მოცულობის გათვალისწინებით). პროგრამა ასევე აღწერს კურსდამთავრებულის დასაქმების სფეროებს.

მედიცინის სწავლების დარგში დასაქმების ბაზარზე ორიენტაცია ნიშნავს ხარისხზე ორიენტაციას - დიპლომირებული მედიკოსის (დმ) პროგრამის ფარგლებში, უპირველეს ყოვლისა, ხარისხი ნიშნავს სარეზიდენტურო პროგრამებში ჩართვის შესაძლებლობას, მათ შორის ქვეყნის გარეთაც, რაც დღევანდელი გლობალიზაციის ეპოქაში ძალზე მნიშვნელოვანია კურსდამთავრებულისთვისაც და გრძელვადიანი პერსპექტივით ქვეყნისთვისაც. აღნიშნულს ასევე ითვალისწინებს პროგრამის მიზნები (ფორმატის ფარგლებში), რამდენადაც ფოკუსირებულია უმთავრესად სწავლების და სწავლის, კვლევის და სხვ. ხარისხსა და მის განვითარებაზე.

მისიის განაცხადი აღწერს პროგრამის მიზნებს (კადრი - „სამედიცინო პრაქტიკისათვის მოთხოვნილი აუცილებელი ფუნდამენტური ცოდნითა და გაცნობიერებით, უნარებითა და ღირებულებებით“), რაც უზრუნველყოფილია საგანმანათლებლო სტრატეგიით, რომელიც პროგრამის საფუძველს ქმნის და პროგრამაში გამოყენებული სწავლების/სწავლის მეთოდებით.

დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის საგანმანათლებლო სტრატეგია ინტეგრირებულ სისტემებზე დაფუძნებული მიდგომით სპირალური კურიკულუმის მიწოდება, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლის და შედეგებზე ორიენტირებული განათლების, კურიკულუმის სავალდებულო და სტუდენტების მიერ არჩეული კომპონენტების გამოყენებით.

ბოლო დეკადის განმავლობაში, მისიის განაცხადის და პროგრამის მიზნების შესაბამისად, პროგრამამ მნიშვნელოვანი ევოლუცია განიცადა სამედიცინო სიმულაციების და Case-based სწავლების/სწავლის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვით, ასევე სამეცნიერო კომპონენტის განვითარებით. სტუდენტთა სამეცნიერო უნარ-ჩვევების განვითარებისთვის პილოტირდა და დაინერგა სწავლების ახალი ფორმატები. პროგრამაში არსებობს სტუდენტთა ინტერესისა და მომავალი კარიერული განვითარებისთვის მეტი არჩევანის შესაძლებლობა. სწავლება/სწავლასა და შეფასებაში განხორციელებული ინოვაციური მიდგომები ზრდის უნივერსიტეტის რეპუტაციას ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე; მის კურსდამთავრებულს აძლევს მეტი არჩევანის შესაძლებლობას შემდგომი სწავლისა და დასაქმებისთვის. ამგვარად, დაწესებულების მისია, დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის მიზნები და ამოცანები გაზიარებულია უნივერსიტეტის აკადემიური საზოგადოების წევრთა (შტატი, სტუდენტი) მიერ და დანერგილი უნივერსიტეტის ყოველდღიურ პრაქტიკაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)
2. უნივერსიტეტის მისია და სტრატეგიული გეგმა (დანართი #2)
3. შრომის ბაზრის და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზი (დანართი #3)
4. ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა (დანართი #4)
5. პერსონალისა და სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები უსდ-ის მიერ საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობის შესწავლის მიზნით (დანართი #5)
6. ვებგვერდი <http://www.dtmu.ge/index.php?lang=2> (დანართი #6)

1.2. პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას.
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს.
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

აღწერა და შეფასება

დტსუ ე-პდს-ის პროგრამაში წარმოდგენილი სწავლის შედეგები დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციებით აღწერს თუ რა უნდა იცოდეს, რისი გაკეთება უნდა შეეძლოს და რა ფასეულობები უნდა ჰქონდეს სასწავლებლის კურსდამთავრებულს პროგრამის დასრულების შემდეგ, რაც ასევე ასახულია და შესაბამისია პროგრამის მიზნის განაცხადისა და ამოცანების (ფორმატის მოცულობის გათვალისწინებით). ხარისხის უზრუნველყოფის (ხუ) სამსახურის

წინა წლების გამოკვლევები აჩვენებდა, რომ არსებობს დტსუ-ს სასწავლო პროგრამის, მიზნების, სწავლის შედეგების ფორმალური შესაბამისობა, როგორც ეროვნული, ასევე ევროპული დარგობრივი დოკუმენტების მოთხოვნებთან. პროგრამა აკმაყოფილებს აშშ, ინგლისის და სხვა სარეზიდენტურ და პოსტდიპლომურ პროგრამებში ჩარიცხვის მოთხოვნებს. პროგრამას კურსდამთავრებული ჯერ არ ჰყავს, ამასთან არსებობს ინფორმაცია, რომელიც მაღალ შეფასებას აძლევს პროგრამას, მათ შორის სწავლის მოსალოდნელი შედეგების მიღწევის ნაწილში. კერძოდ, პროგრამის აღნიშნული სწავლების შედეგების განვითარების პროცესში ჩართულნი იყვნენ შესაბამისი დაინტერესებული პირები. აღნიშნული ჩართულობა გულისხმობდა სხვადასხვა ჯგუფებს, განხილვასა და ანალიზს, მონაწილეობასა და რეკომენდაციების სხვადასხვა ფორმატებს, ხერხებსა და საშუალებებს.

პროგრამა, მათ შორის, მისი კურსდამთავრებულისთვის დაგეგმილი სწავლის შედეგები განხილულია ტემპუსის პროექტის ფარგლებში პროექტის პარტნიორი ორგანიზაციების სამუშაო შეხვედრებზე, კოლეგებთან, პროექტის სამუშაო ჯგუფის წევრებთან, ასევე მოხსენებულია და განხილულია საქართველოს სამედიცინო სპეციალობათა ასოციაციის სხდომაზე სხვა გარე შემფასებლებთან (მაგ: Erasmus+ საქართველოს ეროვნული ოფისის მიერ (NEO) ორგანიზებული კლასტერული მონიტორინგის შეხვედრა); პროგრამის მნიშვნელოვანი ასპექტების, კერძოდ მისი შედეგების და ამ შედეგების მიღწევის გზების ანალიზი ასევე განხილულ იქნა რიგ საერთაშორისო და ეროვნული კონფერენციების ფარგლებში; ასევე მას მიეძღვნა სპეციალური კონფერენცია “აკადემიური სტანდარტების განვითარება განათლებაში” (ISE-2016).

დტსუ-ს დაინტერესებულ პირთათვის (აკადემიური პერსონალის, კურსდამთავრებულების, სტუდენტებისა და დამსაქმებლებისათვის) შემუშავებული აქვს დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის კურსდამთავრებულთათვის მოთხოვნილი დარგობრივ-სპეციფიური კომპეტენციების და ასევე ზოგადი კომპეტენციების შესაფასებელი კითხვარები, რაც საშუალებას იძლევა შესწავლილი იქნას გამოკითხულთა აზრი დარგისთვის ღირებული კომპეტენციების და უნივერსიტეტის სასწავლო პროგრამის ფარგლებში ამ უნარის/კომპეტენციის გამომუშავების დონის მნიშვნელობის შესახებ. დამსაქმებელთა გამოკითხვის შედეგების ანალიზი; პერსონალის საქმიანობის შეფასებისა და კმაყოფილების კვლევის შედეგები და მათი გამოყენების ანგარიში (დანართი #7, 7.1, 8).

ჩატარდა პროფესიონალიზმის ცნებასთან ასოცირებული ქცევებისა და მახასიათებლების სისტემატიზაციის პირველი კვლევა. იგი გულისხმობდა პრაქტიკოსი ექიმების აზრის კვლევას და სამიზნე აუდიტორიისგან მოითხოვდა, პროფესიონალიზმის მახასიათებლების (85 ელემენტი) შეფასებას; პროფესიული ქცევის და ვალდებულებების ტიპებსა და სიტუაციურ ამოცანებზე პასუხს და ასევე პროფესიული განვითარების, ქცევითი გამოცდილების, სამედიცინო შეცდომებზე რეაგირების და ა. შ. საკითხებში მათი გამოცდილების შესახებ კვლევას. კვლევა გრძელდება რესპოდენტთა რიცხვის გაზრდის აუცილებლობის გამო, თუმცა ამ ეტაპზე უკვე დასაბუთებულად შეიძლება ჩაითვალოს პროფესიული იდენტობის განვითარების მიზნით სტრატეგიის შემუშავების და კვლევების გაგრძელების აუცილებლობა (დანართი #9).

პროგრამის განვითარების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ასპექტად განიხილება დამსაქმებელთა მოთხოვნების გათვალისწინება. ასევე, ითვლება რომ ეს აუთჯობესებს სასწავლო პროცესს და ზრდის შრომის ბაზრის მიმართ მის ადექვატურობას (დანართი #7, 7.1, 8). ავტორიტეტული სახელმწიფო სტრუქტურების მიერ შრომის ბაზრის ყველა კვლევის მონაცემი აჩვენებს, რომ უმნიშვნელოვანესი გამოწვევები არსებობს სამედიცინო კადრის

კუთხით ("საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის 2011-2015წწ სახელმწიფო სტრატეგია". თავი 3.3). აღიარებულია, რომ სულ უფრო მზარდი მოთხოვნაა მაღალი ხარისხის კადრზე, რომლის სწავლის შედეგებს აღიარებენ მათ შორის სხვა ქვეყნებშიც. შესაბამისად, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ბოლო რამოდენიმე წელი განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზს. შემუშავებული აქვს კითხვარი, ატარებს გამოკითხვას, ახდენს შედეგების ანალიზს (ხუ თვითშეფასების 2012-2013 სასწ. წლის ანგარიში), აღნიშნული ანალიზის შედეგების ინტერპრეტაცია და განსაკუთრებით იმპლემენტაცია მეტად ფრთხილ და გააზრებულ მოქმედებას საჭიროებს რიგი გარემოებების გამო: თავად დამსაქმებელთა „განსხვავებულობა“, საქართველოში საკმაოდ შეზღუდული დასაქმების ბაზარი, ჯანდაცვის სექტორის დიდი ნაწილის მოგებაზე ორიენტაცია ბოლო წლებში განხორციელებული რეფორმის ფარგლებში და სხვა მიზეზების გამო.

საგანმანათლებლო პროგრამის თითოეული კომპონენტი მიზნად ისახავს, კურსდამთავრებულთა მიერ საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული მიზნებისა და კომპეტენციების მიღწევას. კომპეტენციები სასწავლო გეგმის კონტექსტში აღწერილია სწავლის შედეგებით, რომლებზეც შესაძლებელია დაკვირვებისა და შეფასების განხორციელება.

1. საგანმანათლებლო პროგრამა არის ერთ საფეხურიანი, ინტეგრირებული. არანაკლებ 360 კრედიტი (დმ - 360 კრედიტი; კრედიტების უმრავლესობა 30 სთ: 16 სთ საკონტაქტო მუშაობით); 2. პროგრამა (პროგრამის შინაარსი, სასწავლო კურსების შინაარსისა და მოცულობის ჩათვლით, პროგრამათა ორგანიზაციული სტრუქტურა, სწავლებისა და სწავლის ფორმები და მეთოდები) მიმართულია სამედიცინო საქმისათვის განსაზღვრული სწავლის დარგობრივი შედეგების გამომუშავებაზე, რომელიც შეესაბამება უმაღლესი განათლების მე-2 საფეხურს; 3. გარდა დარგობრივი შედეგებისა პროგრამა უზრუნველყოფს ზოგად ტრანსფერული უნარების შესაბამის დონეზე (მაგისტრის დონის შესაბამის) მიღწევას, რაც ასახულია პროგრამაში ყოველი სასწავლო კურსის მიზნებსა და შედეგებში და კომპეტენციების მატრიცაში.

სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) სტანდარტების თანახმად, ბოლონიის პროცესში მონაწილე ქვეყნებისთვის საბაზისო სამედიცინო განათლების კომპეტენციები უნდა განისაზღვროს ტუნინგის პროექტით მოწოდებული კომპეტენციების საფუძველზე, რომელიც, თავის მხრივ, შესაბამისობაშია ევროპული კვალიფიკაციების ჩარჩოსთან. დარგისათვის შესაბამისი კომპეტენტურობა მოიცავს ისეთ კომპონენტებს, როგორიცაა:

- ცოდნა და გაცნობიერება საბაზისო, კლინიკური, ქცევითი და სოციალური მეცნიერებების, მათ შორის, სამედიცინო პრაქტიკასთან დაკავშირებული ისეთი სფეროების, როგორიცაა საზოგადოებრივი ჯანდაცვა და სამედიცინო ეთიკა;
- კლინიკურ და სხვა უნარებს დაკავშირებულს დიაგნოზის დასმასთან, პრაქტიკულ პროცედურებთან, კომუნიკაციებთან, დაავადებათა მკურნალობასა და პროფილაქტიკასთან, ჯანმრთელობის ხელშეწყობისა და რეაბილიტაციის საკითხებთან, კლინიკურ აზროვნებასთან, პრობლემის გადაჭრასთან და სხვა;
- სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის და პროფესიული კვალიფიკაციის ზრდის შესაძლებლობას;

შესაბამისად, ქვეყნის ჯანდაცვის მოთხოვნებსა და სამედიცინო განათლების საერთაშორისო სტანდარტებზე დაფუძნებით დტსუ-მ თავისი კურსდამთავრებულებისათვის განსაზღვრა დიპლომირებული მედიკოსის საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი სწავლის შედეგები;

სწავლის შედეგები დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციებით აღწერს თუ რა უნდა იცოდეს, რისი გაკეთება უნდა შეეძლოს და რა ფასეულობები უნდა ჰქონდეს დტსუ-ს კურსდამთავრებულს პროგრამის დასრულების შემდეგ.

შესაბამისობა უზრუნველყოფილია:

- დარგობრივი (მედიცინა) დოკუმენტით განსაზღვრულ კომპეტენციებთან [ასევე შესაბამისია სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) სტანდარტებთან] პროგრამის სწავლის შედეგების შესაბამისობით: ა) პროგრამის სასწავლო კურსები (თემები) დარგობრივი დოკუმენტით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მისაღწევი, დარგობრივი ცოდნისა და დარგობრივი უნარების (პირველი დონის/ძირითადი კომპეტენციები) შესაბამისია; ბ) სწავლების/სწავლის და შეფასების თვალსაზრისით პროგრამა დარგობრივი დოკუმენტის სწავლის შედეგების ძირითადი კომპეტენციების მახასიათებლების (მეორე დონის კომპეტენციები) შესაბამისია.
- ✓ დოკუმენტის დანართში მოცემული კურსდამთავრებულის თეორიული ცოდნის მინიმალურ მოთხოვნებთან და სასწავლო კურსებთან საგნობრივად და შინაარსობრივად შესაბამისია.
- ✓ დარგობრივი დოკუმენტი ითვალისწინებს ინტეგრირებული კურიკულუმის 11 საფეხურიანი სკალის მინიმუმ მე-2 საფეხურს: პროგრამა ამ თვალსაზრისით გაცილებით მაღალ საფეხურზეა.

პროგრამაში გათვალისწინებულია სამეცნიერო უნარჩვევების კურსი 10 კრედიტის მოცულობით (მოთხოვნილი სტანდარტი ყველა სტუდენტისთვის; 30 კრედიტი - სტუდენტის არჩევანით) და კლინიკური უნარჩვევების გამოსამუშავებლად არანაკლებ 26 კრედიტისა სიმულირებულ და 60 კრედიტისა რეალურ კლინიკურ გარემოში.

დტსუ-ს დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამული მოდერნიზაციის (როგორც ყველა MD პროგრამის) საზოგადო მიზანია რეალურ სამედიცინო პრაქტიკასთან უფრო ადაპტირებული, პერსონალიზირებული, კომპეტენციაზე დაფუძნებული სწავლების სტილის შეთავაზება. მოდერნიზაციის ფოკუსი მიმართული იყო არსებული (მიმდინარე) პროგრამის საბაზისო (თეორიული) სწავლების ეტაპზე; შინაარსი (მოდერნიზაციის) გულისხმობს ადამიანის ორგანოთა სისტემების მიხედვით შესასწავლი მასალის (მოდულები და მათში ორგანიზებული საგნობრივი ბლოკები) სტრუქტურირებას პერსონალიზაციაზე (კონკრეტულ ქეისზე მიმართვას), რაც აადვილებს საბაზისო და კლინიკურ მეცნიერებებში ცოდნის მიღებას და უფრო მეტად კი მის გაცნობიერებას. აგრეთვე, ახალი პროგრამა გულისხმობს სწავლების/სწავლის ისეთი მეთოდების (PBL ფორმატი) დანერგვას, რაც ემსახურება სტუდენტის ინტელექტუალური (საკითხის ინტერდისციპლინარული ანალიზი, კლინიკურ კონტექსტში ანალიზი, ინტერპრეტაცია, ა. შ.), პროფესიული/პრაქტიკული უნარჩვევების, ასევე ზოგად/ტრანსფერული კომპეტენციების მეტად განვითარებას. ზ/ა სრულად შეესაბამება დარგობრივი დოკუმენტით განსაზღვრულ საგანმანათლებლო პროგრამის ხარისხის განვითარების შინაარსსა და მიმართულებას.

პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასება და მისი ანალიზი გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად; კერძოდ საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დარგობრივ-სპეციფიკური და პროფესიულ უნარებში კვლევა და პროგრამის განვითარების საკითხი (კლინიკური უნარები) გულისხმობდა საანგარიშო პერიოდში იმპლემენტირებული “კლინიკური უნარჩვევების კურსი 5 (CS – Clinical Skills 5)” მონიტორინგსა და შეფასებას. კურსი გაიარა დტსუ-ის დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის 6 ჯგუფმა. გამოკითხვა ჩატარდა 2014-2015 სასწ. წ.-ის მეექვსე კურსის 2 ჯგუფში და 2015-2016 სასწ. წლის მეექვსე კურსის 4 ჯგუფში. კვლევამ აჩვენა, რომ სტუდენტები კურსს მაღალ შეფასებას აძლევდნენ; და ითხოვენ მის ჩართვას სწავლების ადრეულ (პრეკლინიკურ) ეტაპზე. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა შესაბამისი სტრუქტურებისთვის სათანადო რეკომენდაციები შეიმუშავა. შემუშავდა კურსი პრეკლინიკური ეტაპის მოდულებისთვის. ამჟამად ეს ფორმატი ჩართულია სწავლების მე-3 სემესტრიდან მე-5 სემესტრის ორგანოთა სისტემის დიაგნოსტიკის კლასებში (6 მოდულში); პაციენტთა უფრო რთულ შემთხვევებს და სიტუაციებს სტუდენტები ეუფლებიან სწავლების კლინიკური ეტაპის დასაწყისში (მე-6 სემესტრი); მე-11 და მე-12 სემესტრებში აღნიშნული გრძელდება უფრო რთული კომპლექსური ქეისებით (დანართი #10, 11).

2016-2017 სასწავლო წლის I სემესტრიდან PBL-ტუტორების მიერ შემუშავდა სპეციალური ფორმები სტუდენტთა მიერ ჯგუფში მუშაობისას თვით- და ურთიერთ-შეფასებისთვის; კვლევის პირველადი შედეგები უმნიშვნელოვანესი იყო ჩართული და ასევე დანარჩენი აკადემიური შტატისთვის, გაეაზრებინა PBL ფორმატში სტუდენტთა მუშაობის რიგი, მათ შორის მომავალ ექიმთა უწყვეტი პროფესიული განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი (საკუთარი შესაძლებლობების და პროგრესის თვითშეფასება) საკითხები (დანართი #12); კვლევები მნიშვნელოვანია მათ შორის ახალი გადამუშავებული ეროვნული დარგობრივი დოკუმენტის კონტექსტში; რომელიც ამჟამად ითვალისწინებს პროფესიონალიზმის სწავლების და შეფასების მოთხოვნას დიპლომამდელი განათლების პროგრამებში.

სამედიცინო განათლების ცენტრი, მათ შორის უნივერსიტეტის აკადემიური საზოგადოების წევრთათვის არის ის ადგილი, სადაც ხდება მათი მონაწილეობით ახალი საგანმანათლებლო რესურსების „გატესტვა“, პროგრამაში ჩართვის შესაძლებლობათა განსჯა ადაპტაციის შესაძლებლობისა და/ან პროგრამაში ჩართულ სტუდენტთა პროგრესისთვის სარგებლის ანალიზის მიზნით, მაგ: სტანდარტიზირებული პაციენტი, სამგანზომილებიანი ანატომიის ატლასი.

ამგვარად, მუდმივად ცვლად გარემოსთან პროგრამების განვითარებას და შესაბამისობას უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასა და საკუთარ კვლევის შედეგებზე დაფუძნებით; რაც იძლევა სწორი ცვლილებების და განვითარებისთვის „სწორი სამიზნეების“ განსაზღვრის საშუალებას; ხელს უწყობს მიზნის შესაბამისი პროცესებით და აქტივობებით (სამუშაო შეხვედრები, ფინანსური ხელშეწყობა, ტრენინგი, ურთიერთსწავლება, პედაგოგთა, სტუდენტთა და ადმინისტრაციის ჩართულობა) მათ პროგრამულ იმპლემენტაციას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. სამედიცინო დარგისთვის ღირებული დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციების შესახებ დამსაქმებელთა გამოკითხვის შედეგების ანალიზი (დანართი #7)
2. დამსაქმებელთა გამოკითხვის შედეგების ანალიზი და შედეგების გამოყენების ანგარიში (დანართი #7.1)

3. დამსაქმებლების მოსაზრება დიპლომირებული მედიკოსის კურსდამთავრებულთა დარგობრივ კომპეტენციებზე (დანართი #8)
4. პროფესიონალიზმის იდენტობის განმსაზღვრელი მახასიათებლები და მათი ასახვის შესაძლებლობა სამედიცინო დიპლომამდელ განათლებაში (დანართი #9)
5. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის კლინიკური უნარჩვევების კურსში (CS – Clinical Skills) ჩართული სტუდენტების გამოკითხვის შედეგები (დანართი #10)
6. შინაგან დაავადებათა პროპედევტიკა პათოლოგიური პროცესების კლინიკური შეფასებით კურსის მოდულების უკუკავშირის ანალიზი (დანართი #11)
7. სტუდენტთა თვით – და ურთიერთ – შეფასება PBL-ში: ტუტორთა შეფასებასთან თანხვედრისა და მათ სამომავლო პროფესიული პროგრესის სარგებელთან შედარებითი ანალიზი (დანართი #12)
8. სამედიცინო განათლების ცენტრის ანგარიში (დანართი #13)
9. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)
10. შრომის ბაზრის და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზი (დანართი #3)
11. ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა (დანართი #4)
12. პერსონალისა და სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები უსდ-ის მიერ საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობის შესწავლის მიზნით (დანართი #5)
13. ვებგვერდი <http://www.dtmu.ge/index.php?lang=2> (დანართი #6)

□ ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

გთხოვთ, წარმოადგინოთ საგანმანათლებლო პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, მოცემული სტანდარტის კომპონენტების მოთხოვნებთან მიმართებით.

ძლიერი მხარეები

- ✓ პროგრამის მიზანი შესაბამისობაშია უნივერსიტეტის მისიასთან და ეროვნული და საერთაშორისო სამედიცინო განათლების ძირითად მიზნებსა და პრიორიტეტებთან;
- ✓ ურთიერთთანამშრომლობა (დაინტერესებული პირების ჩართვით) უნივერსიტეტისთვის არის გზამკვლევი, რომელიც მიმართულია პროგრამის მიზნებისა და პროგრამის სწავლის შედეგების ადაპტაციისთვის;
- ✓ არსებობს პროგრამის დაგეგმვის, განახლების და განვითარების პოლიტიკა და გამოცდილება;
- ✓ არსებობს პროგრამის (და კურსების) განვითარების ფორმალური სტრუქტურა; დაინტერესებული პირები ჩართულნი არიან პროცესში;
- ✓ სამედიცინო განათლებაში ეროვნულ და საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაფუძნებით პროგრამის განვითარების საჭიროებათა განხილვის პრაქტიკა;
- ✓ პროგრამული ცვლილებები განხორციელებული კლინიკური, პროფესიული, საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა და სამეცნიერო-კვლევით კომპეტენციებში პროგრესის მისაღწევად.

გასაუმჯობესებელი მხარეები

- ✓ პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შემდგომი ადაპტაცია საზოგადოების სოციო-ეკონომიკურ და კულტურალურ განვითარებასთან;
- ✓ კურსდამთავრებულთა სწავლის შედეგების მოდიფიკაცია იმ გარემოს დოკუმენტირებულ საჭიროების შესაბამისად, სადაც მათ მოუწევთ მოღვაწეობა;

- ✓ საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების სტანდარტიზაციის სავალდებულო მოთხოვნის პირობებში სწავლის გზის ინდივიდუალიზაციისთვის მეტი შესაძლებლობის შექმნა.

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

- უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

აღწერა და შეფასება

სამედიცინო სკოლას აქვს შემუშავებული და დანერგილი (სწავლების ყველა საფეხურისთვის, მათ შორის დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამისთვის) დტსუ-ში სტუდენტის სტატუსის მოპოვების წესი. უნივერსიტეტში მოქმედებს რექტორის საბჭოს მიერ დამტკიცებული სტუდენტის სტატუსის მოპოვების, შეჩერების და შეწყვეტის, მობილობის წესი; ასევე სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი, რომელიც ასევე ასახავს დტსუ-ში ჩარიცხვის პროცედურებს საქართველოს და უცხო ქვეყნის მოქალაქისთვის, მობილობისა და სტუდენტთა რეგისტრაციის წესს, კვალიფიკაციის მინიჭების, სტუდენტთა უფლება-მოვალეობების, სწავლის დასრულების ან შეჩერების საფუძვლებს, წახალისების ფორმებს (დანართი #14, 15).

სტუდენტის სტატუსის მოსაპოვებლად ერთიანი ეროვნული გამოცდების გზით, ასევე „ასეთის“ გარეშე – საქართველოს მოქალაქეები, რომლებსაც სრული ზოგადი ან ექვივალენტური განათლება მიღებული აქვს ბოლო 2 წლის განმავლობაში უცხო ქვეყანაში; უცხო ქვეყნის მოქალაქეები, რომლებმაც ზოგადი ან ექვივალენტური განათლება მიიღეს უცხო ქვეყანაში – დტსუ-ში ირიცხებიან ქართული კანონმდებლობის სრული დაცვით; აბიტურიენტებთან, რომელთაც აქვთ სურვილი ისწავლონ დტსუ-ში, ჩარიცხვასთან დაკავშირებული კომუნიკაცია და პროცედურები ხორციელდება უნივერსიტეტში მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად, რაც შემუშავებულია ქართული კანონმდებლობის წესების სრული დაცვით. აბიტურიენტებისთვის მოთხოვნილი მაპროფილებელი საგნებია ბიოლოგია, ქიმია, ფიზიკა და მათემატიკა, სავალდებულოა ინგლისური ენის კარგად ცოდნა. ერთიანი ეროვნული გამოცდების გზით ჩარიცხვის შემთხვევაში აღნიშნულს უზრუნველყოფს შეფასების და გამოცდების ეროვნული ცენტრი; სხვა აპლიკანტთა (უცხოეთში მიღებული განათლება) ჩარიცხვის უფლებას იძლევა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის სპეციალური ადმინისტრაციული აქტის მეშვეობით, ბრძანება #224/52011 წ. 29 დეკემბერი.

დტსუ-ში ჩარიცხვის შესაძლებლობისთვის (უცხოეთში მიღებული განათლება) დეკანი (ან დეკანის მოადგილე) აფასებს კანდიდატის მიღწევებს ზოგად განათლებაში

(და/ან ექვივალენტი), ინგლისურსა და რიგ მაპროფილებელ საგნებში: ბიოლოგია, ა. შ. და იძლევა რეკომენდაციას დტსუ-ს დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამაში მისი ჩარიცხვის შესაძლებლობების განსაზღვრისა და ჩარიცხვის შემთხვევაში მისი ინდივიდუალური სწავლისთვის ხელშემწყობ ღონისძიებათა რეკომენდაციის მიზნით. ყველა საჭირო პროცედურის გავლის შემდგომ (განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ წინ აგანათლების აღიარება და შესაბამისობის დადგენა, აბიტურიენტისთვის ვიზის გაცემის, სწავლის საფასურის გადახდა) ხდება დტსუ-ში მისი სტუდენტის აქტიური სტატუსით რეგისტრაცია.

უნივერსიტეტი ჩარიცხვის გადაწყვეტილების შემთხვევაში სასწავლო პროგრამის სპეციფიკიდან გამომდინარე და უნივერსიტეტისგან დამოუკიდებელი პროცედურების ხანგრძლივობის გათვალისწინებით განსაზღვრავს როდის იქნება სტუდენტი სწავლაზე დაშვებული, სასწავლო წლის პირველი ან მეორე სემესტრის ფარგლებში.

დტსუ-ში მობილობით ჩარიცხვა ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, რაც ასევე გულისხმობს მობილობისთვის შესაბამისი ადგილების არსებობას; და მობილობით სტუდენტთა ჩარიცხვისთვის უნივერსიტეტის მზაობის საჯარო განცხადებას; პროცედურა ასევე გულისხმობს მობილობის მსურველთაგან მოთხოვნილი ინფორმაციის განხილვას.

პროგრამათა შესაბამისობის დადგენით უნივერსიტეტი განსაზღვრავს საკუთარ პროგრამაში სწავლების რომელ სემესტრშია შესაძლებელი მისი ჩარიცხვა; ასევე აკადემიური მოსწრებისა და სტუდენტის მოტივაციის (გასაუბრების მეშვეობით) გათვალისწინებით განსაზღვრავს დტსუ-ში მისი სწავლის გაგრძელების და/ან დაწყების (პირველი სემესტრიდან) შესაძლებლობას; აწვდის მას სათანადო გადაწყვეტილებას მობილობის მიზნით რეგისტრაციის პროცედურის დასრულებამდე. მობილობაზე დასტურის შემთხვევაში მსურველი გაივლის დტსუ-ში ჩარიცხვის სტანდარტულ პროცედურებს: ხელშეკრულების გაფორმება, დარეგისტრირება, ფინანსური ვალდებულებების ინდივიდუალური შეთანხმება, ა. შ.

აბიტურიენტის დტსუ-ში ჩარიცხვის შემდგომ, იგი ვალდებულია გაიაროს რეგისტრაცია სტუდენტის სტატუსის გააქტიურებისთვის, რისთვისაც წარმოადგენს სავალდებულო დოკუმენტებს და გაივლის სათანადო პროცედურას (დანართი #21), რომლის შემდეგაც მიენიჭება საიდენტიფიკაციო ნომერი, შეყვანილ იქნება განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის სტუდენტთა ერთიან რეესტრში, გაიცემა სტუდენტის სტატუსის დამადასტურებელი საბუთი.

არსებობს სტუდენტთა შერჩევის კავშირი უნივერსიტეტის მისიას/პროგრამის მიზნებსა და კურსდამთავრებულთა სასურველ ხარისხს შორის. ამ კავშირს მათ შორის უზრუნველყოფს ჩარიცხვისთვის მოთხოვნილი მაპროფილებელი საგნები (მათემატიკა, ქიმია, ფიზიკა, ბიოლოგია).

უნივერსიტეტი პერიოდულად განიხილავს ჩარიცხვის პროცედურის მოთხოვნებს: ყოველწლიურად ადგენს და ეროვნულ საგამოცდო ცენტრს უგზავნის მაპროფილებელ საგნებში მოთხოვნილი ცოდნის დონეს და ან ცვლის ზ/ა-ს; ბოლო ცვლილება განხორციელდა 2019/2020 სასწავლო წლის მისაღები სტუდენტთა კონტიგენტისთვის (2018 წელს). ცვლილება ეფუძნებოდა უნივერსიტეტის ბოლო 2 წლის განმავლობაში განხორციელებული კვლევის შედეგების ანალიზს. ჩარიცხვის გადაწყვეტილების გასაჩივრების სისტემა ამჟამად ქართულ უნივერსიტეტებში არ გამოიყენება: ჩარიცხვა ხდება ეროვნული გამოცდების, და/ან განათლების სამინისტროს გადაწყვეტილებით (უცხო ქვეყნის

მოქალაქე) და აბიტურიენტის არჩევანის მიხედვით. ამ უკანასკნელის შემთხვევაში არსებობს უნივერსიტეტის წინასწარი თანხმობა აპლიკანტის პროგრამაზე ჩარიცხვის შესაძლებლობაზე (დანართი #16).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. სტუდენტის სტატუსის მოპოვების, შეჩერების, შეწყვეტის, აღდგენის, მობილობისა და სწავლის პერიოდში მიღებული განათლების აღიარების წესი (დანართი #14)
2. სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი (დანართი #15)
3. პირველკურსელ სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების ანალიზი ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების კონტექსტში (დანართი #16)
4. რეგისტრაციის წესი და პირობები (დანართი #21)
5. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)
6. ვებგვერდი <http://www.dtmu.ge/index.php?lang=2> (დანართი #6)

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

- პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

აღწერა და შეფასება

უნივერსიტეტში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით ხორციელდება პროგრამების დამტკიცების მათში ცვლილებების შეტანა და გაუქმება. პროგრამათა ხარისხის უზრუნველყოფა ხორციელდება უნივერსიტეტებისთვის შესაბამისი პროცესითა და პროცედურებით: პროგრამათა ინიცირების და/ან ცვლილებების დაგეგმვა/დამტკიცება; საგანმანათლებლო პროგრამათა შეფასება და განვითარება. პროცესებში ჩართულია უნივერსიტეტის აკადემიური საზოგადოების წევრები (პედაგოგები და სტუდენტები), სხვადასხვა სტრუქტურები, სპეციალური (კონკრეტული ამოცანის შექმნილი შესრულებისთვის) სამიზნე ჯგუფები; სამეცნიერო განათლების ცენტრი (სგც), ადმინისტრაციის წარმომადგენლები და ორგანოები.

უნივერსიტეტის მიერ საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების პროცესში ურთერთთანამშრომლობის აუცილებლობას ფორმალურად ადასტურებს უნივერსიტეტში ასეთი წესების და პროცედურების არსებობა (დანართი #17); ამასთან, ამასვე ადასტურებს უნივერსიტეტში საკითხთან მიმართებაში არსებული პრაქტიკაც; პროცესის დაგეგმვის, განხორციელების, მიღებული პროდუქტის (პროგრამა, ახალი კურსი, ახალი საგანმანათლებლო რესურსი, მეთოდი, ა. შ.) შეფასებაში მუდმივად ჩართულია ხუ-ის ჯგუფი, რომელიც თანმიმდევრულად აფასებს აღნიშნულს ყველა ეტაპზე, ასახავს თვითშეფასების ანგარიშებში.

უნივერსიტეტს აქვს საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების და განვითარების მეთოდოლოგია, რომელიც ეფუძნება თუნინგის პროექტის კურიკულუმის დაგეგმვის, განხორციელების და გადამხილვის მოდელს („თუნინგის ხარისხის განვითარების ციკლი“) და აღწერს სასწავლო პროგრამის შემუშავების დაგეგმვის სახელმძღვანელო პრინციპებს; შემდგომ განმარტავს ისეთ საკითხებს, როგორიცაა პროგრამის პროფილის აღწერა, პროგრამის მიზნების განსაზღვრა და სწავლის მოსალოდნელი შედეგების აღწერა

ცოდნის, ზოგადი და დარგობრივ-სპეციფიური კომპონენტებით; აკადემიური შინაარსის (თემები) და სტრუქტურის (მოდულები და კრედიტები) ფორმირება და აღწერა; შეთანხმებული შედეგების მიღწევაზე გამიზნული საგანმანათლებლო ერთეულებისა და საქმიანობის სახეობების განსაზღვრა; შედეგების შესაბამისი სწავლება, სწავლის და შეფასების მეთოდების დადგენა. მეთოდოლოგია ასევე განიხილავს კურიკულუმის მოდერნიზაციისთვის თანაბრად მნიშვნელოვან ორ საკითხს: მოდერნიზაციისთვის პროცესის მომზადებას და განსაზღვრავს რას გულისხმობს კურიკულუმის ცვლილება (დანართი #18).

დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის განვითარების შესაძლებლობების განსაზღვრაზე ზრუნავს კურიკულუმის კომიტეტი და დტსუ სამედიცინო განათლების ცენტრი (სგც). პროცესის მნიშვნელოვანი ხელშემწყობია სგც; მის მიზნებში მათ შორის შედის არსებული კურიკულუმების განახლება და ახალი კურიკულუმების შემუშავების ხელშეწყობა; დაინტერესებული თემატური ჯგუფების „თანამონაწილეობის უზრუნველყოფა“; სასწავლო პროგრამის შემუშავებისა და/ან ცვლილებების პროცესში დაინტერესებული აკადემიურ ჯგუფთა (ჩვენი უნივერსიტეტის და სხვა უნივერსიტეტების მამტაბით) დახმარება, ახალ საგანმანათლებლო რესურსთა შექმნასა და/ან მიწოდებაში დახმარება, ა.შ. რაც ასევე საკითხთან მიმართებაში დტსუ-ში არსებული პოლიტიკის ნაწილია, სგც აწვდის ტრენინგ კურსს „თანამედროვე სამედიცინო კურიკულუმი“, სხვა კურსებს ყველა დაინტერესებულ პედაგოგს, პერსონალს, სტუდენტს; რაც უნივერსიტეტში არსებულ წესებთან და გამოცდილებასთან ერთად ხელს უწყობს აღნიშნული პოლიტიკის იმპლემენტაციას და განვითარებას.

დტსუ მუდმივად მუშაობს პროგრამების განვითარებაზე; შეფასებისთვის გამოიყენება შემდეგი ინსტრუმენტები:

- ძირითადი დაინტერესებული პირების (სტუდენტი, პედაგოგი, დამსაქმებელი, კურსდამთვრებული) გამოკითხვები
- სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების ანალიზი
- პროგრამაში ჩართული პირების გამოკითხვის შედეგების ანალიზი
- მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესების ანალიზი
- კვლევის შედეგების სასწავლო პროცესში ინტეგრაციის ანალიზი

საანგარიშო პერიოდში, გარდა ახალი დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის შემუშავებისა კურიკულუმის კომიტეტისა და სგც-ის ერთობლივი ორგანიზებით ჩატარდა კურიკულუმის საბაზისო ეტაპის სწავლების სასწავლო მოდულებისა და კურსების რევიზირება დისციპლინარული მიდგომით (დანართი #13).

შეხვედრებს ჰქონდა ფორმირებული დღის წესრიგი ფაცილიტატორით (კითხვებისა და დისკუსიის სტიმულირებისთვის), მდივნით (ფოკუსს ჯგუფის მოსაზრებებისა და მოთხოვნების ანგარიშსა და სამოქმედო გეგმაში „დასაფიქსირებლად“), რამაც ვორქშოფებისათვის ასევე ზოგადად ლიმიტირებული დროის (60-დან 120 წუთამდე) ეფექტური გამოყენების შესაძლებლობა შექმნა. ჯგუფი ჰომოგენური იყო დისციპლინარული თვალსაზრისით, ამასთან ჩართული იყვნენ სტუდენტებიც და ადმინისტრაციის წევრებიც.

მნიშვნელოვანი და სასარგებლო იყო, რომ ჯგუფს სხვადასხვა სტატუსის მონაწილენი ჰყავდა, მაგალითად ახალგაზრდა და გამოცდილი პედაგოგები, დეკანი, კოორდინატორი, სტუდენტები.

მონაწილეთა რიცხვი საკმარისი იყო (7-დან 15-მდე) მოსაზრებების საკმაოდ ფართო ჩამონათვლის მისაღებად და ამავედროულად დისკუსიისთვის უაღრესად მოხერხებული, რაც ყველას აძლევდა საუბრის შანსს.

სამუშაო შეხვედრებმა საშუალება მოგვცა სწორი დაგეგმვის (ნახევრად-სტრუქტურირებული გამოკითხვა; სტუდენტთა, მასწავლებელთა და ადმინისტრაციის მონაწილეობა) და შეხვედრების სწორი ორგანიზების (ფორმა, ა. შ.) მეშვეობით მიგვეღო ხარისხობრივი უკუკავშირი პროგრამის დიზაინსა, სწავლასა და სწავლების ხარისხის საკითხებზე. მიღებული გადაწყვეტილებების ნაწილი უკვე იმპლემენტირებულია, მუშაობა გრძელდება; დაგეგმილია კურიკულუმის კლინიკური და პრაქტიკის (მეექვსე კურსი) სასწავლო კურსების რევიზირებისთვის შესაბამისი ფორმატის განსაზღვრა და ჩატარება.

მნიშვნელოვანია, რომ უნივერსიტეტმა „მონახა“ ახალი საერთაშორისო პარტნიორი (EBMA-European Board of Medical Assessors), რომელთა თანამშრომლობამ მას შესაძლებლობა მისცა მათ შორის საკუთარი პროგრამის შეფასების. უნივერსიტეტის სტუდენტებმა (100 სტუდენტი) მასტრიხტის უნივერსიტეტის მიერ online რეჟიმში მოწოდებული ე. წ. პროგრეს-ტესტი წერეს, რომელიც გარდა სტუდენტთა ინდივიდუალური შეფასებისა, იძლევა პროგრამის „პრობლემური“ არეების გამოვლენის შესაძლებლობას. ტესტის პილოტირება ჩატარებულია, „პრობლემური“ მოდულების განხილვაზე მუშაობა დაწყებულია. დღეს ამ ფორმატის (EBMA) მონაწილეა და მასთან მუდმივი თანამშრომლობის რეჟიმში გააგრძელებს მუშაობას; თანამშრომლობის შედეგებს გამოიყენებს მათ შორის პროგრამათა გაუმჯობესებისთვის.

პროგრამის განვითარების საკითხში უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია და აკადემიური საზოგადოება დიდ ყურადღებას უთმობს სტუდენტთა კვლევით და პროფესიული უნარ-ჩვევების კომპეტენციებზე ფოკუსირებას. ამ საკითხში უნივერსიტეტმა გამოიყენა როგორც საკუთარი აკადემიური პერსონალის ინიციატივები, საკუთარი და საერთაშორისო კვლევათა ანალიზის, ასევე საერთაშორისო პროექტებით მიცემული შესაძლებლობები; (Project Actors Capacity Training in Caucasus).

პროგრამა აღწერილია უნივერსიტეტში მიღებული სტანდარტული ფორმით, რომელშიც ასახულია პროგრამის მიზანი, პროგრამის სწავლის შედეგები, სასწავლო წლის ხანგრძლივობა და კრედიტების მოცულობა, პროგრამის ზოგადი სტრუქტურა, პროგრამის შინაარსი, აღწერა და ორგანიზაცია, სწავლების და სწავლის სტრატეგია, შეფასების სტრატეგია.

დიპლომირებული მედიკოსის საგანმანათლებლო პროგრამის თითოეული კომპონენტი მიზნად ისახავს, კურსდამთავრებულთა მიერ საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული მიზნებისა და კომპეტენციების მიღწევას. კომპეტენციები სასწავლო გეგმის კონტექსტში აღწერილია სწავლის შედეგებით, რომლებზეც შესაძლებელია დაკვირვებისა და შეფასების განხორციელება. სწავლების/სწავლის ფორმები საგნობრივ-სპეციფიკურია, შეფასების მეთოდები კი სწავლების/სწავლის ფორმების შესაბამისი. კურიკულუმის საგნების 95% სავალდებულოა და ემსახურება დასახული მიზნების მიღწევას შესაბამისი კომპეტენციების უზრუნველყოფით. პროგრამა ელექტიურ სასწავლო კურსებს ითვალისწინებს მხოლოდ 10 კრედიტის ოდენობით. ამასთან, არსებობს საბაზისო და სპეციალურ კურსებს შორის კავშირი. ამ მხრივ პროგრამის ძლიერ მხარედ შეიძლება ჩაითვალოს მე-6 კურსის პროგრამაში გათვალისწინებული არჩევანი (1თვე), რაც საშუალებას აძლევს სტუდენტს თავისი სურვილის/არჩევანის შესაბამისად სასწავლებელთან ერთად დაგეგმოს სასწავლო კურსი და გაიაროს ის კლინიკური სასწავლო ბაზების არჩევანის გამჭვირვალობით.

სწავლების 6 წლიანი პერიოდი მოიცავს 3 ეტაპს: I - საბაზისო სამედიცინო და კლინიკური მეცნიერებების კურსი; II - კლინიკური მედიცინის კურსი; III – ზოგადი სპეციალიზაციის კურსი. პროგრამა წარმოადგენს ინტეგრირებულ სასწავლო კურსს (საბაზისო დონეზე ჰორიზონტალური ინტეგრაცია ვერტიკალური ინტეგრაციის ელემენტებით; შეფასების სისტემაში ამგვარი ინტეგრაცია ასახულია; არსებობს კავშირი სწავლის ეტაპებს შორის), რაც ნიშნავს, რომ ერთი სასწავლო კურსი თუ დისციპლინა ემსახურება სხვა კურსით/დისციპლინის მიღებული ცოდნის გამყარებას და ასევე იგი ასახავს კურსების მრავალფეროვნებას და სიღრმეს; ასევე სწავლების საფეხურები იმგვარადაა ორგანიზებული, რომ საბაზისო კურსი საფუძველს უქმნის სწავლების შემდეგ ეტაპს (კლინიკური მედიცინის კურსი), ორივე კი შემდგომ ზოგადი სპეციალიზაციის კურსს და საბოლოო ჯამში უზრუნველყოფს დიპლომირებული მედიკოსის კვალიფიკაციისთვის სათანადო ცოდნის, უნარ/ჩვევების მიღწევას (განსაზღვრულს ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოთი და დარგობრივი დოკუმენტით).

I კურსზე საგნის ზოგადი ნაწილის გარდა შეისწავლება მასალა, რომელიც II კურსზე ადამიანის ორგანოთა სისტემების შესწავლისთვის საფუძველს წარმოადგენს; II კურსიდან საბაზისო მედიცინის სწავლება ჰორიზონტალურადაა ინტეგრირებული, დაკავშირებულია შინაგან სნეულებათა პროპედევტიკისა და ფარმაკოლოგიის სწავლებასთან (ვერტიკალური სწავლების ელემენტი) და ქმნის ორგანოთა სისტემების მოდულებს: სისტემის სწავლება იწყება ემბრიოლოგიით, შემადგენელ ორგანოთა სტრუქტურა მაკროსკოპულ და მიკროსკოპულ დონეებზე; ნორმალური ფუნქციონირების კონონზომიერებანი, შემდეგ შესასწავლი სისტემის დაავადებათა ეტიოლოგია და პათოგენეზი, პათოლოგიური პროცესების კლინიკური შეფასება, დაავადებათა ტიპური ფორმების კლინიკური სურათი, დიაგნოსტიკა და სამკურნალო საშუალებები. კლინიკური კურსები ისწავლება ეტაპობრივად, მაგ: შინაგანი სნეულებების სწავლება ღრმავდება ვერტიკალურად ქვემოდან ზემოთ: პროპედევტიკა (II–III კურსი), კერძო პათოლოგია (III–IV კურსი), შინაგან სნეულებათა დიფდიაგნოსტიკა, მკურნალობა (V კურსი), სინდრომული დიფდიაგნოსტიკა და ურგენტული თერაპია (VI კურსი). პროგრამა ეფუძვნება სპირალური კურიკულუმის მოდელს. ციკლი აკეთებს 3 სპირალს. ციკლის I სპირალია საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებების ეტაპი; სადაც ადამიანის ორგანოთა სისტემებზე დაფუძნებულ მოდულებში მიეწოდება სისტემის ნორმისა და პათოლოგიური პროცესების მექანიზმების ახსნა პათოლოგიური პროცესების კლინიკური (მნიშვნელობის) შეფასება; დაავადებათა ტიპური კლინიკური სურათი, დიაგნოსტიკის, პაციენტის მართვის გეგმის შემუშავების, მასთან კომუნიკაციის, ა. შ. პრინციპები. მე-II სპირალი ეფუძვნება პირველს და კლინიკური მედიცინის სწავლების ეტაპზეა ორგანიზებული. წარმოადგენს ე.წ. გარდამავალ ეტაპს პირველ ეტაპზე უფრო მართულ (directed) სწავლასა და მე-3 ეტაპის უფრო მეტად თვითმართულ (self-directed) სწავლას შორის. მე-2 ეტაპზე ხდება ცოდნის და უნარ-ჩვევების ტრენინგი შესაბამისი სამედიცინო სპეციალიზაციათა ფარგლებში უფრო სიღრმისეული რევიზირება რეალურ პაციენტთა შემთხვევებზე მუშაობით, მეტი ფოკუსირებით პაციენტთა სამედიცინო და სოციალურ, ჯანდაცვით პრობლემატიკაზე, მათთან კომუნიკაციის თავისებურებებზე; სპირალი III კლინიკური ქლერქშიპია, ეფუძვნება სტუდენტის წინა გამოცდილებას (I, II სპირალი) მისი (ცოდნა, უნარები) კონსოლიდაციისა და მომავალ კლინიკური პრაქტიკისთვის (სარეზიდენტო პროგრამა) მზადების მიზნით.

დმ პროგრამაში თითოეულ ზემოაღნიშნულ მოდულში სწავლებაში ჩართულია ე.წ. PBL და CBL, რაც შესასწავლი მასალის (ფუნდამენტური და კლინიკური მეცნიერებები) ფოკუსირებას ზრდის საკითხის კლინიკურ მნიშვნელობასა და პაციენტის სარგებელზე.

III კურსის (VI სემესტრი) ორგანიზებულია საბაზისო და კლინიკურ მეცნიერებათა ინტერდისციპლინური სწავლების (ადამიანის ორგანიზმის უმთავრეს ფუნქციებზე დაფუძნებით) კურსის ფორმით და შემდგომი, კლინიკური ეტაპის სწავლებისთვის მზადების ეტაპია. აღნიშნული კურსიც ორგანიზებულია PBL-კვირების ირგვლივ (და გამოყენებით).

სწავლების ამ ფაზის ამოცანებია კურიკულუმის (მისი საბაზისო სამედიცინო და კლინიკურ მეცნიერებათა ეტაპის) ძირითადი არეების დაფარვა, უმთავრესად მოდულარული მიდგომით; მისი მიზანია ადამიანის ჯანმრთელობასა და დაავადებასთან დაკავშირებულ უმნიშვნელოვანეს (საბაზისო) საკითხებზე, როგორცაა ადამიანის სტრუქტურა, ფუნქცია, სიცოცხლის ციკლი და მისი ხელშეწყობა, სიცოცხლის შენარჩუნება და დაცვა გაცნობიერებაზე ფოკუსირება. სწავლება მიმდინარეობს ძირითადად მოდულარული მიდგომით და PBL-ის გამოყენებით და მოიცავს შემდეგ 6 მოდულს: სიცოცხლის ციკლი, სიცოცხლის დაცვა, სიცოცხლის ხელშეწყობა, სიცოცხლის შენარჩუნება, სიცოცხლის სტრუქტურა, სიცოცხლის კონტროლი, რაც შემდგომ კლინიკური მედიცინის (მეოთხე-მეხუთე კურსი) და ზოგადი სპეციალიზაციით (მეექვსე კურსი) გრძელდება (დანართი #1).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების დამტკიცების, მასში ცვლილების შეტანისა და გაუქმების პროცედურები (დანართი #17)
2. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების და განვითარების პოლიტიკა (დანართი #18)
3. სილაბუსები (დანართი 19)
4. სამედიცინო განათლების ცენტრის ანგარიში (დანართი #13)
5. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)
6. ვებგვერდი <http://www.dtmu.ge/index.php?lang=2> (დანართი #6)

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სპეციალობის თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს.
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

აღწერა და შეფასება

პროგრამა, სასწავლო გეგმა და კურსების (მოდულები) სილაბუსები განსაზღვრულია და დამტკიცებულია კურიკულუმის კომიტეტის მიერ. სასწავლო გეგმა დეტალურად აღწერს რა კურსები, რა მოცულობითა და რა თანმიმდევრობით მიეწოდებათ სტუდენტებს. კურსების სილაბუსები აღწერს მოდულში შემავალ საგნობრივ ბლოკებს და თემებს, რა დავალებები მოითხოვება სტუდენტებისგან, როგორია სწავლისა და შეფასების ფორმატი და ა.შ.

სასწავლო გეგმა და სილაბუსები ასევე ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის, მათ შორის სილაბუსში აღწერილის საჭიროებისამებრ განმარტებას კურსის დასაწყისში აწვდის პედაგოგი. სასწავლო გეგმის ეფექტურად განხორციელებაში სტუდენტებს ასევე ეხმარებათ სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი, რომელიც აღწერს პროგრამაზე ჩარიცხვისა და რეგისტრაციის (მათ შორის ელექტივებისა და სამეცნიერო პროექტის) წესს, დავალებებისა და

გამოცდების შესახებ რეგულაციას, ინფორმაციას სასწავლო მეთოდებსა და ფორმატზე, დისციპლინარულ საკითხებს და ა.შ.

საბაზისო ბიოსამედიცინო მეცნიერებები

საბაზისო და ბიოსამედიცინო მეცნიერებები კურიკულუმის 4 ძირითადი თემადან პირველის: „საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებების“ უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია; დტსუ დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამაში ისინი ინტეგრირებულია ერთმანეთთან და კლინიკურ მეცნიერებებთან ძირითადად ადამიანის ორგანოთა სისტემის ირგვლივ.

I კურსზე სასწავლო კურსების პროგრამები ორგანიზებულია იმგვარად, რომ (i) უმრავლეს შემთხვევაში მხარს უჭერს მათში ჩართული საგნობრივი ბლოკების მასალის უკეთ გაცნობიერებას და ასევე, (ii) თითოეული დისციპლინის ზოგადი ნაწილის გარდა, ისწავლება ის მასალა, რომელიც II კურსზე ადამიანის ორგანოთა სისტემების შესწავლისთვის აუცილებელ საფუძველს წარმოადგენს.

II კურსი მთლიანად და III კურსის შემოდგომის სემესტრი (III–V სემესტრები) ეთმობა ადამიანის ორგანოთა სისტემების შესწავლას და საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებების სასწავლო კურსების პროგრამები ერთმანეთთან ჰორიზონტალურადაა ინტეგრირებული, დაკავშირებულია შინაგან სწავლებათა დიაგნოსტიკისა და ფარმაცოლოგიის შესწავლასთან (ვერტიკალური სწავლების ელემენტი) და ქმნის ორგანოთა სისტემების 9 მოდულს;

საბაზისო და კლინიკური მეცნიერების ეტაპზე მოდულში სისტემის შესწავლა იწყება ემბრიოლოგიით, შემდეგ განიხილება მის შემადგენელ ორგანოთა სტრუქტურა მაკროსკოპულ (ანატომია), მიკროსკოპულ (ჰისტოლოგია) დონეებზე და ნორმალური ფუნქციონირების კანონზომიერებანი (ფიზიოლოგია და ბიოქიმია). ამის შემდეგ შეისწავლება თითოეული სისტემის დაავადებათა ეტიოლოგია და პათოგენეზი (მიკრობიოლოგია, პათოლოგია – პათანატომია და პათოფიზიოლოგია), პათოლოგიური პროცესების კლინიკური შეფასება, დაავადებათა ტიპური კლინიკური სურათი, დიაგნოსტიკის და პაციენტთან კომუნიკაციის, მართვის გეგმის შემუშავების საფუძვლები და მედიკამენტური მკურნალობის საშუალებები (ფარმაცოლოგია).

სწავლების ამ ეტაპზე (I–V სემესტრი) საკუთრივ საბაზისო სამედიცინო მეცნიერებათა „წილი“ მნიშვნელოვნია (150 კრედიტიდან დაახლოებით 118 კრედიტი); ამასთან მოდულში შინაგან დაავადებათა დიაგნოსტიკასა და პათოლოგიური პროცესების კლინიკურ შეფასებასთან მათი ინტეგრაცია, ისევე როგორც ლექციებისა და პრაქტიკულების, გარდა მასალის მიწოდება PBL და CBL ფორმატში, ასევე ჯორნალ ქლავის ფორმატში სამეცნიერო მიღწევების განსჯა, ხელს უწყობს საბაზისო მეცნიერებებში არსებული თანამედროვე ცოდნის სიღრმისეულ გაცნობიერებას და მის ფოკუსირებას ამ ცოდნის კლინიკურ მნიშვნელობაზე. ასევე კლინიკური მედიცინის ეტაპზე და ზოგადი სპეციალიზაციის პერიოდში რიგი სესიები განიხილავს საბაზისო მეცნიერებათა კონცეფციებს და მათი უმრავლესობა ფოკუსირებს საბაზისო მეცნიერებებში არსებულ კლინიკურ გამოყენებაზე. კურიკულუმის ამ ეტაპზე (კლინიკური მედიცინის და ზოგადი სპეციალიზაციის) სტუდენტებს აქვთ ამბულატორიული და ჰოსპიტალური პრაქტიკის პირობებში ამ ცოდნის გამოყენების საშუალება კლინიკური სიტუაციების ფართო ჩამონათვლისათვის.

ქცევამეცნიერება, სოციალურ მეცნიერებები და სამედიცინო ეთიკა

თანამედროვე, 21-ე საუკუნის სამედიცინო განათლების საკვანძო ელემენტია, რომ სტუდენტების მომზადება ხდება არა მხოლოდ ცალკეულ პაციენტზე ზრუნვისთვის, არამედ მთლიანად პოპულაციასა და საზოგადოებაზე ზრუნვისთვის. მედიკოსი სტუდენტების უმრავლესობა საკუთარი პროფესიის არჩევანს აკეთებს იმიტომ, რომ მათ სურთ: შეცვალონ სამყარო უკეთესობისკენ, უპასუხონ საზოგადოების ჯანმრთელობის საჭიროებებს, ხელი შეუწყონ სიცოცხლის ხარისხის გაუმჯობესებას, გამოიყენონ სამეცნიერო მიღწევები რთული პრობლემების გადასაჭრელად, გამოიყენონ ლიდერობის შესაძლებლობები და კიდევ მრავალი სხვა მიზეზი, რომლებიც ექცევა განათლებული საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროფესიონალის კომპეტენციებში. დისციპლინები, რომლებიც ისწავლება დტსუ-ში და რომლებიც ექცევა პოპულაციური ჯანმრთელობის ფართო სფეროში მოიცავს ბიოსამედიცინო ეთიკას (პირველი კურსი), საზოგადოებრივ ჯანდაცვასა და ეპიდემიოლოგიას (მეხუთე კურსი), პრევენციულ მედიცინას (მეხუთე წელი), ქცევამეცნიერებას (მეორე და მესამე წელი), ბიოსტატისტიკას (მეორე კურსი) და სამედიცინო საქმიანობის სამართლებრივ ასპექტებს (მეორე კურსი). დტსუ-ში აღნიშნული დისციპლინების ადმინისტრირება ხორციელდება სოციალურ და ქცევამეცნიერებათა დეპარტამენტის მიერ. დაკავშირებული საგანმანათლებლო შინაარსი ასევე მიწოდებული PBL სესიების განმავლობაში ან ისეთი დისციპლინების ფარგლებში, როგორებიცაა მიკრობიოლოგია ან პათოლოგია. აღნიშნული კურსები განიხილავს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მნიშვნელოვან საკითხებს, ამასთან ისინი ეხმარებიან სტუდენტებს ჯანმრთელობაზე გავლენის მქონე სისტემების და გარემოს გააცნობიერებაში, ასევე სამედიცინო პროფესიული კომპეტენციების სრულ სპექტრში საკუთარი როლის გააზრებასა და რეალიზაციაში.

კურიკულუმის ეს ნაწილი შეადგენს დტსუ დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის 4 თემიდან 2-ის (“საზოგადოებრივი და პოპულაციური ჯანმრთელობა”, “პერსონალური და პროფესიული განვითარება”) მნიშვნელოვან ნაწილს. საზოგადოებრივი და პოპულაციური ჯანმრთელობის თემები კურიკულუმის მთელ ვერტიკალზე სწავლების ეტაპების მიხედვით შემდეგნაირადაა ორგანიზებული: საბაზისო და კლინიკური სწავლების ეტაპზე სტუდენტებს ამ თემების განხილვის საშუალება აქვთ პდს (პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება) კლასებში პაციენტცენტრულ კონტექსტში. ინტეგრირებული გზით აქვთ საშუალება შეისწავლონ ჯანმრთელობაზე ზეგავლენის მქონე საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და სოციოლოგიური საკითხები. მნიშვნელოვანი საკითხები ასევე მიეწოდებათ კლინიკური მედიცინის ეტაპზე ლექციების და სემინარების ფორმატში შესაბამისი ქეისების განხილვით; ქცევამეცნიერების, სოციალური მეცნიერებებისა და სამედიცინო ეთიკის მნიშვნელოვანი შინაარსი ასევე მიეწოდებათ ფსიქიატრიის, მეან-გინეკოლოგიის, პედიატრიის, ოჯახის ექიმის სასწავლო კურსების ფარგლებში.

პერსონალური და პროფესიული განვითარების თემას განეკუთვნება საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებების სწავლების ეტაპზე ეთიკის სემინარები და ფორუმები რეალური სიტუაციების ეთიკურ საკითხებზე პრეზენტაციებითა და დისკუსიებით; ამ თემის ასპექტები ჩართულია პდს სცენარებში. პდს სესიები სწავლების ამ ეტაპზე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს პერსონალური განვითარების სხვადასხვა ასპექტის მიწოდებაში, ჯგუფური დინამიკის, პრაქტიკითა და კრიტიკული უკუკავშირის მეშვეობით. კლინიკური მედიცინის და ზოგადი სპეციალიზაციის ეტაპზე სტუდენტებს აქვთ ამ უნარჩვევების პრაქტიკის შესაძლებლობა პაციენტებსა და კოლეგებთან ურთიერთობისას.

კლინიკური მეცნიერებები და კლინიკური და პროფესიული უნარები

კლინიკური მეცნიერებები და კლინიკური და პროფესიული უნარები დტსუ დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის 4 თემიდან 2-შია (პირობითად) განაწილებული: საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებები და კლინიკური და კომუნიკაციური უნარები (დანართი #1).

კლინიკური მეცნიერებების სწავლება იწყება კურიკულუმის პირველ ეტაპზე - საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებები. ამ ეტაპზე კლინიკური მეცნიერებების სწავლება და კლინიკურ-პროფესიულ უნარებში ტრენინგი იწყება ადამიანის ორგანიზმის სისტემების ირგვლივ ორგანიზებულ მოდულებში ჩართული „შინაგან დაავადებათა დიაგნოსტიკა პათოლოგიური პროცესების კლინიკური შეფასების“ კურსებით.

პრაქტიკული საექიმო საქმიანობის სრულყოფის, ავადმყოფის სიტუაციური კლინიკური მდგომარეობის დროული დიაგნოსტიკისა და რაციონალური მკურნალობის უზრუნველყოფის მეთოდების დაუფლების მიზნით კლინიკური სასწავლო კურსები (საგნები) ისწავლება ეტაპობრივად, მაგალითად: შინაგანი სნეულებების სწავლება თანდათან ღრმავდება ვერტიკალურად, ქვემოდან ზემოთ: შინაგან დაავადებათა პროპედევტიკა პათოლოგიური პროცესების კლინიკური შეფასებით (დიაგნოსტიკის მეთოდები, II – III კურსები), კერძო პათოლოგია (ნოზოლოგიათა ეტიოლოგია, პათოგენეზი, კლინიკა, დიაგნოსტიკა, პროფილაქტიკა, მკურნალობის პრინციპები) III–IV კურსი, შინაგან სნეულებათა დიფერენციული დიაგნოსტიკა და მკურნალობა – V კურსი, შინაგან სნეულებათა სინდრომული დიფერენციული დიაგნოსტიკა და ურგენტული თერაპია – VI კურსი.

ამგვარად, სპირალური კურიკულუმის ფარგლებში საბაზისო ეტაპზე დაწყებული კლინიკური თემები ორგანიზებულ (ძირითადად) სისტემებზე დაფუძნებით რევიზირდება (3 ჯერ) შემდგომი კლინიკური მედიცინის (VI-X სემესტრი) ეტაპზე და კონსოლიდირდება ზოგადი სპეციალიზაციის (XI-XII სემესტრი) კურსზე.

ჯანმრთელობის შენარჩუნებისა და პრევენციული მედიცინის თემებს სტუდენტები განსჯიან, ეუფლებიან როგორც კონკრეტული დაავადებების შესწავლისას (მათ შორის პსდ ფორმატში, კლინიკურ უნარებში ვარჯიშისას, მაგ: პაციენტის განათლება, სტანდარტიზებულ პაციენტთან, ლექცია, სემინარი), ასევე კლინიკური როტაციებისა და პრაქტიკისას. გარდა სპეციალური კურსისა „პრევენციული მედიცინა და ჯანმრთელობის შენარჩუნება“ ამ საკითხებს მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა საოჯახო მედიცინის კურსში.

თემას (კლინიკური მეცნიერებები) განეკუთვნება ლექციების, სემინარების, PBL და CBL სცენარებში, ასევე Journal Club-ით მიწოდებული მასალები; კლინიკური როტაციების (VI-X სემესტრი) და სპეციალიზაციის (XI-XII სემესტრი) განმავლობაში ამ თემას მრავალი სასწავლო შესაძლებლობა პასუხობს. სტუდენტებს ამბულატორიული და ჰოსპიტალური პრაქტიკის პირობებში კლინიკურ მეცნიერებებში მიღებული ცოდნის გამოყენების საშუალება აქვთ კლინიკური სიტუაციების ფართო ჩამონათვალისთვის.

კურიკულუმის კლინიკური და კომუნიკაციური უნარების ნაწილი გულისხმობს სწავლების მთელი პერიოდის განმავლობაში სამედიცინო პრაქტიკისთვის აუცილებელი კლინიკური და კომუნიკაციური უნარების განვითარებას. ის მოიცავს პაციენტებსა და კოლეგებთან კომუნიკაციაში, ანამნეზის შეკრებასა და კლინიკურ გამოკვლევაში, სხვა ძირითად კლინიკურ

უნარებში ტრენინგს პირველადი და საბაზისო სიცოცხლის შემანარჩუნებელი დახმარების, ტრამვის მართვის, სხვადასხვა მანიპულაციების, ა. შ. ჩათვლით.

საბაზისო და კლინიკური სწავლების ეტაპზე სტუდენტებს აქვთ მცირე ჯგუფებში მუშაობის საშუალება პდს და კლინიკური უნარების კლასებში (კურსი შინაგან დაავადებათა დიაგნოსტიკა პათოლოგიური პროცესების კლინიკური შეფასებით), როლური თამაშის და სტანდარტიზირებულ პაციენტთან კომუნიკაციის ფორმაში, კლინიკურ უნარებში ტრენინგ-კურსების ფორმატში; კლინიკური მედიცინის ეტაპზე აღნიშნულს ემატება კლინიკური და კომუნიკაციური უნარების სრულყოფა ამბულატორიულ/ჰოსპიტალური პაციენტის საწოლთან მუშაობით დაავადებათა ფართო სახეობათა ჩამონათვალის პირობებში.

ამგვარად, დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის მიწოდების მთელი პერიოდის განმავლობაში სტუდენტები იძენენ კლინიკურ მეცნიერებებსა და უნარებში საკმარის (დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის კურსდამთავრებულისათვის) ცოდნას.

კერძოდ, I ეტაპზე „თეორიული (საბაზისო) მედიცინის კურსში“ სწავლება/სწავლა/შეფასებაში მაღალია საკლასო/ლაბორატორიული/ვირტუალური სწავლების და სწავლის ფორმატი დაფუძნებული ადამიანის ჯანმრთელობასა და პათოლოგიურ მდგომარეობებთან ასოცირებულ საკითხთა და მაგალითთა (კლინიკური მნიშვნელობის გაცნობიერების ღირებული მაგალითი, სამედიცინო პრობლემის იდენტიფიკაცია და გადაჭრა, კლინიკური შემთხვევა და სცენარი, ა. შ.) გაცნობიერებაზე; კლინიკური შემთხვევის განსჯასა და პაციენტთან კომუნიკაციისთვის სწორი მიდგომებისა და უნარების გამომუშავების დაწყებაზე, მათ შორის სიმულირებულ პაციენტთან; ამასთან, აქ ასევე ჩართულია კლინიკურ პრაქტიკასთან წვდომა (დიაგნოსტიკის საფუძვლების კურსები), კლინიკურ უნარებში ტრენინგი; სამეცნიერო კვლევის უნარ-ჩვევების გამომუშავების დაწყება და სამედიცინო პროფესიონალიზმისთვის უმნიშვნელოვანეს ეთიკურ ღირებულებებზე მსჯელობა.

II ეტაპი - „კლინიკური მედიცინის კურსში“ სწავლება/სწავლა/შეფასება პრაქტიკულად ყველა კურსის ფარგლებში მიმდინარეობს კლინიკურ ბაზებზე, სადაც პროგრამის ამოცანაა დაავადების ტიპური კლინიკური სურათის, ასევე იშვიათი და/ან არატიპური შემთხვევების დიაგნოსტიკისა და მართვის პრინციპების, მათი განმაპირობებელი საბაზისო მეცნიერებების საკითხების კლინიკურ კონტექსტსა და ინდივიდუალური ავადმყოფის მაგალითზე განსჯა-გაცნობიერება; კლინიკური სესიის გარდა ეს გულისხმობს ავადმყოფის საწოლთან სწავლას და სწავლებას, ავადმყოფის ინდივიდუალურ კურირებას (მკურნალობისა და მართვის შედეგზე დაკვირვების შესაძლებლობის ჩათვლით), ავადმყოფთან და ასევე პროფესიონალებთან (კლინიკის სხვა ექიმები, ექთნები, სამედიცინო გუნდის სხვა წევრები) კომუნიკაციისა და კონსულტაციის გზით კლინიკური საქმიანობის მთლიანი სურათის (მართვის პროტოკოლები, ურთიერთობა კლინიკაში, ურთიერთობა პაციენტთან და მისი ოჯახის წევრებთან, ეთიკური საკითხები, პრობლემები და ღირებულებები, ა. შ.) შემეცნებას; კლინიკური როტაციები გულისხმობს ამბულატორიულ და ჰოსპიტალურ პაციენტს, ყველა ასაკს (და ასაკობრივ თავისებურებას) სამედიცინო დარგში სპეციალიზაციის უმთავრეს სფეროებს (ნევროლოგიური, კარდიოლოგიური, ონკოლოგიური, ქირურგიული, ა. შ. პრობლემით პაციენტი).

III ზოგადი სპეციალიზაციის კურსი კლინიკურ პრაქტიკაზე ორიენტირებული კურსია: აქ ფორმალური თეორიული მეცადინეობები მინიმალურია და სტუდენტის სამედიცინო ცოდნა (მიღებული 1-5 კურსებზე) „ტესტირდება“ და ვითარდება ინდივიდუალური პაციენტის საჭიროების განსაზღვრისა და გადაწყვეტაზე მორგებით. სტუდენტი ასრულებს ექიმის

(ლიცენზირებული) დავალებებს და/ან მოქმედებს ავადმყოფისთვის (ავადმყოფის საწოლთან) პედაგოგის და/ან განყოფილების ექიმის ზედამხედველობით, ეხმარება მანიპულაციების შესრულებაში, მორიგეობს (ქვემორიგედ), ა. შ. ზოგადი სპეციალიზაციის კურსში მისთვის სავალდებულო პრაქტიკა შინაგან სნეულებებსა და ქირურგიაში, მეან-გინეკოლოგიაში, პედიატრიაში, ინფექციურ სნეულებებსა და ნევროლოგიაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. სილაბუსები (დანართი 19)
2. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)

2.4. პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

- პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

აღწერა და შეფასება

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამაში მეცნიერებაზე დაფუძნებული სწავლება ხორციელდება ორგვარად: სავალდებულო (ყველა სტუდენტისთვის) და არჩევითი კურს(ებ)ით.

სავალდებულო: სამეცნიერო უნარების განვითარება ხორციელდება 5 აკადემიური კურსის მიწოდების მეშვეობით, რომელთა მოცულობა ჯამში არის 10 ECTS კრედიტის ექვივალენტი. აღნიშნული 10 ECTS კრედიტიდან სამი კურსი – სამეცნიერო კვლევის საფუძვლები 1, 2 და 3 შეადგენს 6 კრედიტს, ხოლო დარჩენილ 4 კრედიტ შეადგენს ბიოსტატისა და ეპიდემიოლოგიის კურსები. ასევე, სტუდენტებს აქვთ საშუალება გაიარონ პროექტების შემუშავების არჩევითი კურსი (2 ECTS კრედიტი) და იმ შემთხვევაში თუ პროექტი იქნება შემუშავებული, წარდგენილი და დამტკიცებული სამეცნიერო-კვლევითი დეპარტამენტის მიერ, სტუდენტი დამატებით მიიღებს 8 ECTS კრედიტს. იმ შემთხვევაში თუ პროექტი შემდგომში იქნება წარმატებით შესრულებული (დანერგილი) და სტუდენტი დაიცავს შესაბამის სამეცნიერო ნაშრომს დამატებით მიიღებს 10 ECTS კრედიტს, საბოლოოდ მეცნიერებაში ჯამური 30 კრედიტის დაგროვების საშუალებას იძლევა.

ამჟამად სამეცნიერო კვლევის საფუძვლების კურსები ორგანიზებულია ე.წ. „Journal Club“-ის ფორმატით, რომლის დროსაც თითოეულ სემინარზე 2 მომხსენებელი აკეთებს 15 წთ–იან პრეზენტაციას წინასწარ განსაზღვრული საკითხის შესახებ, თითოეული პრეზენტაციის შემდეგ იმართება საერთო დისკუსია. მომხსენებლები წინასწარ ამზადებენ დასკვნას და უზიარებენ ჯგუფის ყველა წევრს ე.წ. „handout“-ის სახით. დასკვნის საბოლოო ვერსია ყალიბდება დისკუსიის შედეგად. მომხსენებლები, სამეცნიერო პუბლიკაციასთან მიმართებაში, განიხილავენ შემდეგ ასპექტებს: შესავალი, ჰიპოთეზის ფორმირება, კვლევის დიზაინი და კვლევის განხორციელების ლოგიკა(ურობა), მეთოდოლოგიის განხილვა, შედეგების დეტალური ანალიზი პუბლიკაციის ილუსტრაციების გამოყენებით. შესაბამისად სტუდენტების მიერ სამეცნიერო კვლევის პროცესის კლინიკურ კონტექსტში გაცნობიერებას ხელს უწყობს:

1. „სამეცნიერო კვლევის საფუძვლები“-ს სასწავლო კურსები
2. „სამეცნიერო პროექტის შემუშავების საფუძვლები“-ს სასწავლო კურსი
3. საბაზისო სამედიცინო მეცნიერებათა კლინიკურ კონტექსტში გააზრება:

- ა) ორგანოთა სისტემაზე დაფუძნებული მოდულის ფარგლებში სწავლება, სწავლა და შეფასება
- ბ) სწავლისთვის გამოყენებული ლიტერატურა
- გ) სწავლებაში გამოყენებული ფორმატები, პრობლემაზე-დაფუძნებული სწავლება და ქეისზე-დაფუძნებული სწავლების ელემენტები
4. სტუდენტთა დიპლომამდელ განათლებაში სპეციფიკური ერთეულები
5. სამეცნიერო კვლევის შედეგების წარდგენის მოთხოვნა

გარდა კლინიკური მეცნიერებების ავადმყოფის საწოლთან მზადებისა, სტუდენტებს ასევე არჩევითი კურსის სახით (და მომავალი კარიერული ზრდისთვის არჩევანის შესაძლებლობის რეალიზაციისთვის) აქვს შესაძლებლობა გაიაროს პრაქტიკა ქვეყნის შიგნით და/ან საზღვარგარეთ უნივერსიტეტის პარტნიორ ჰოსპიტალებსა და კლინიკურ ბაზებზე; გაიმყაროს კლინიკური უნარ/ჩვევები და განვითაროს სამეცნიერო კომპეტენციები; პრაქტიკულად გააცნობიეროს ჯანდაცვის ორგანიზაციისა და მენეჯმენტის, სამედიცინო საქმიანობის სამართლებრივი ასპექტები. ამ ეტაპზე პროფესიულ პრაქტიკაში ტრენინგი მიწოდებულია კონტროლირებული თვითსწავლების ფორმატში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)
2. სილაბუსები (დანართი #19)
3. პრაქტიკის კვლევის ობიექტებთან დადებული ხელშეკრულებები/მემორანდუმები (დანართი #20)

2.5. სწავლება-სწავლის მეთოდები

- პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

აღწერა და შეფასება

პროგრამაში გამოყენებული სწავლების, სწავლის და შეფასების მეთოდები დასახული სწავლის შედეგების მიღწევისთვის რელევანტურია. სასწავლო მეთოდოლოგია ეფუძნება ადამიანის ორგანოთა სისტემის ირგვლივ ინტეგრირებულ სწავლებას და შეფასებას; ლექციების, პრაქტიკული მეცადინეობების და სემინარების გარდა, სტუდენტთა კლინიკური უნარების განვითარებისთვის გამოყენებულია სამედიცინო სიმულაციებში ტრენინგი: „პაციენტისთვის“ უსაფრთხოდ ვარჯიში ტრავმის მართვის, ინექციების, სიცოცხლის შემანარჩუნებელი საბაზისო უნარებსა და სხვა მანიპულაციებში. პროგრამაში დანერგილია PBL ფორმატში სწავლების/სწავლის მეთოდოლოგია, რამაც გაზარდა ფოკუსი თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენებაზე, ჯგუფურ მუშაობაზე, კლინიკურ განსჯასა და პროფესიონალიზმის ასპექტებზე. აღნიშნულმა მიდგომამ შეამცირა პედაგოგ-ცენტრული სწავლება და ხელი შეუწყო საბაზისო მეცნიერებათა სტუდენტ-ცენტრულ სწავლებასა და კვლევას.

სწავლებისა და სწავლის ეს ფორმატი (ისევე როგორც სამეცნიერო უნარებში ტრენინგისთვის მიწოდებული ჟორნალ ქლავი) ხელს უწყობს სტუდენტებს მტკიცებულებაზე დაფუძნებული მედიცინის პრინციპების გაცნობიერებაში; რადგან ეხმარება სტუდენტებს დასვან კითხვები, მოიძიონ არსებულთაგან ყველაზე საუკეთესო სამეცნიერო მტკიცებულება, კრიტიკულად (ქეისთან მიმართებაში) შეაფასონ იგი.

სწავლება/სწავლა „მცირე ჯგუფებში სწავლის - ინტერვიუების უნარების ტექნიკით“, რაც ასევე გულისხმობს მცირე ჯგუფებში კლინიკური ქეისების და კლინიკური პრობლემის შემოტანას, სტანდარტიზირებული პაციენტის ინტერვიუებას, ანამნეზის შეკრებას, ფიზიკალურ კვლევას, წინასწარი დიაგნოზისა და პაციენტის შემდგომი მართვის გეგმის შემუშავებას. იგი ჩართულია სწავლების საბაზისო ეტაპზე ორგანოთა სისტემის დიაგნოსტიკის კლასებში (6 მოდულში); პაციენტთა უფრო რთულ შემთხვევებს და სიტუაციებს სტუდენტები ეუფლებიან სწავლების კლინიკური ეტაპის დასაწყისში, რაც შემდგომ გრძელდება უფრო რთული კომპლექსური ქეისებით ზოგადი სპეციალიზაციის კურსში.

სტუდენტთა სამეცნიერო უნარ-ჩვევების განვითარებისთვის პილოტირდა და დანერგილია სწავლების ახალი ფორმატები. პროგრამაში არსებობს სტუდენტთა ინტერესისა და მომავალი კარიერული განვითარებისთვის მეტი არჩევანის შესაძლებლობა შემდგომი სწავლისა და დასაქმებისთვის.

კურიკულუმში გამოყენებული სწავლება და სწავლის მეთოდები მასტიმულირებელია და ხელშემწყობი ცხოვრების განმავლობაში სწავლისთვის მზაობის. მაგ: პსდ ფორმატში სწავლების ანალიზის მიზნით დტსუ-ში დაგეგმილმა და ჩატარებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ: PBL ფორმატში მუშაობისას (შესაძლოა სხვა ფორმატში სწავლის დროსაც) სტუდენტთა „გამოცდილებას“ (იგულისხმება PBL-ში სტუდენტთა ჩართულობის „ხანგრძლივობა“) გავლენა არ აქვს სტუდენტთა მიერ PBL-ში კონტრიბუციის, ჯგუფში ადაპტაციასა და ხარისხიანი დისკუსიის, PBL-ისთვის (ჯგუფური მუშაობისთვის) მომზადების ვალდებულების გაცნობიერებაზე; რაც ექიმის პროფესიული საქმიანობისთვის უმნიშვნელოვანესი მახასიათებლებია. მთელ მსოფლიოში პროფესიული ასოციაციები თვით-რეგულაციას, თვით-რეგულაციას და თვით-მონიტორინგს განიხილავენ ექიმთა უწყვეტი პროფესიული განვითარებისთვის უმნიშვნელოვანეს საკითხად. სიცოცხლის განმავლობაში სწავლა კი მოითხოვს, რომ ინდივიდს არა მარტო დამოუკიდებელი მუშაობა, არამედ ასევე საკუთარი შესაძლებლობისა და პროგრესის თვითშეფასება შეეძლოს. შესაბამისად, დიპლომამდელი სამედიცინო განათლებისგან „მოელიან“ თვითშეფასებაში ერთგვარ „ვარჯიშს“ და სტუდენტების სწავლაში თვით-რეგულაციური ქცევისა და თვით-მონიტორინგის უნარის გამომუშავებას, რასაც ჩვენი კვლევის მონაცემებით (პირველი კვლევის შედეგები, იგი გრძელდება) პსდ ფორმატში სწავლება ხელს უწყობს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი #1)
2. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავების მეთოდოლოგია (დანართი #22)

2.6. სტუდენტების შეფასება

- სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

აღწერა და შეფასება

დტსუ-ს დიპლომირებული მედიკოსის საგანმანათლებლო პროგრამაში სწავლისთვის განსაზღვრული, დადგენილი და გამოქვეყნებული აქვს სტუდენტთა შეფასებისთვის გამოყენებული პრინციპები და მეთოდები. დტსუ-ს დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ დოკუმენტი აღწერს (და განმარტავს) შეფასების მიზნებს, შეფასების საკვანძო პრინციპებს, კურიკულუმის თემებში შეფასების მიზნებს,

შეფასების საკვანძო პრინციპებს, კურიკულუმის თემებში შეფასების მიზნებს, შეფასების საკვანძო პრინციპებს, კურიკულუმის თემებში შეფასების ზოგად კრიტერიუმებს სწავლების ეტაპების მიხედვით. ასევე, პროგრამის ფარგლებში აკადემიური პერსონალის მიერ გამყენებულ შეფასების მეთოდებს. ცოდნის, უნარებისა და ჩვევების შესაფასებლად გამოიყენება შეფასების სხვადასხვა მეთოდი და ფორმა, კერძოდ, მრავალალტერნატიული კითხვები (MCQ), მინი-ქეისები, კითხვები პრობლემის ანალიზისთვის, ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური გამოცდა (OSCE); კლინიკური ქეისები - Mini-CEXs (სტანდარტიზებული და/ან რეალურ პაციენტთან ურთიერთობა), პროცედურულ უნარებზე პირდაპირი დაკვირვება (DOPS), ქეისებზე დაფუძნებული დისკუსიები (CBD), პორტფოლიო, ორალური პრეზენტაციები ან პოსტერები, ჟურნალის სტატიის კრიტიკული შეფასება, სამეცნიერო კვლევის პროექტის, პაციენტთა მონაცემთა ინტერპრეტაცია, წამლის ელექტრონული ფორმულარის გამოყენება. თითოეული სასწავლო კურსისთვის განსაზღვრულია შეფასების შესაბამისი ფორმა. შეფასების მეთოდების შესახებ, ასევე კურსის ჩაბარებისთვის საჭირო კრიტერიუმები მიწოდებულია მოდულის სილაბუსების თითოეული საგნობრივი ბლოკის მიხედვით (ასევე აღწერილია სასწავლო პროცესის მარეგულირებელ წესში) და ასევე განმარტებული მასწავლებლის მიერ.

სტუდენტის აკადემიური პროგრესის დამადასტურებელი ქულები (და შესაბამისი ნიშნები) მინიჭებული უნდა ჰქონდეს სემესტრის ბოლოს ყველა სემესტრულ სასწავლო კურსსა და მოდულში. ერთხელ მინიჭებული ქულები (ნიშნები) აღარ იცვლება გარდა ტექნიკური შეცდომის აღმოჩენის შემთხვევისა; ასევე, როცა ჩაგდებული (Failed) ზეპირი ან წერიტი გამოცდის გადაბარებაა და აღნიშნულ გამოცდა(-ებ)ში სტუდენტი იღებს დადებით შეფასებას; ასევე სემესტრში განმეორებითი სწავლისას, როცა იგი მთლიანად იმეორებს სემესტრული პროგრამის მოდულს, სასწავლო კურსს და იღებს შესაბამის შეფასებებსა და კრედიტებს, რაც აისახება მისი დიპლომის დანართში.

ქულები (ნიშნები), რომლებიც ენიჭება სტუდენტს (დიპლომირებული მედიკოსი), რომელმაც დამაკმაყოფილებლად დაასრულა სასწავლო კურსსა და მოდულში მუშაობა არის შემდეგი:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

ა.ა) (A) ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი;

ა.ბ) (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90%;

ა.გ) (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80%;

ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70%;

ა.ე) (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60%;

არადამაკმაყოფილებელი შეფასებისას სტუდენტს შესაბამის მოდულში კრედიტი შესრულებულად არ ეთვლება და ეს გულისხმობს შემდეგ შეფასებებს

ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50%, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება.

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი/მოდული ახლიდან აქვს შესასწავლი.

- დასკვნით სემესტრულ გამოცდაზე „არ დაიშვება“ ნიშნავს, რომ სტუდენტი კურსის განმავლობაში არადამაკმაყოფილებლად პროგრესირებდა, ჰქონდა გაცდენები (და კურსი აღდგენას საჭიროებს), ან არ ასრულებდა მიცემულ დავალებებს, ან „არ გამოცხადდა“ ზეპირ გამოცდაზე, ან ორივე. ანუ ყველა პრექვიზური (დასკვნითი სემესტრული გამოცდის წინა) მოთხოვნა მინიმალურ დონეზე მაინც უნდა იყოს დაკმაყოფილებული სემესტრულ გამოცდაზე სტუდენტის დასაშვებად. სემესტრის განმავლობაში არადამაკმაყოფილებელი სწავლა გაცდენების გამო (რაც არ აღადგინა, სემესტრში აღდგენა ვერ მოხერხდა) ჩაიწერება (გაფორმდება) როგორც F.

პირველი კურსის დიპლომირებული სწავლების სტუდენტისთვის პირველ სემესტრში სწავლის დაწყებიდან 3 კვირაში (პირველი მოდული), 4 კვირაში (მეორე მოდულის დაწყებიდან), 3 კვირაში (მესამე მოდულის დაწყებიდან) პირველი კურსის კოორდინატორმა უნდა წარმოადგინოს დეკანის ასისტენტთან პირველკურსელთა სია, რომლებიც მოდულში უარყოფითი შეფასების რისკის ქვეშ არიან. ასლი მიეწოდება დეკანს. კოორდინატორი და დეკანის ასისტენტი (საჭიროებისას დეკანი) ინიცირებს თითოეულ სტუდენტთან მისი მოსწრების შესახებ განხილვას (სუსტი და ძლიერი მხარეების იდენტიფიცირება) დახმარების შეთავაზების მიზნით.

სტუდენტს აქვს გამოცდის (წერითი, ზეპირი) გასაჩივრების საშუალება, და კომისიური წესით ხდება მისის გამოკითხვა (ზეპირი ან ნაშრომის, მაგ: ტესტი) განხილვა. სტუდენტს შეუძლია სემესტრის განმავლობაში ნებისმიერი ჩგდებული გამოცდის ერთხელ გადაბარება (შესაბამისი საგამოცდო და გადაბარების ცხრილის მიხედვით) სემესტრის განმეორების უფლება ჩამორჩენის აღმოსაფხვრელად შესაძლებელია მხოლოდ 2 დამატებითი სემესტრის მეშვეობით (დანართი #14). სხვადასხვა გამომცდელის მიერ გამოცდაში (ზეპირი) მინიჭებული ქულების შესაბამისობის მექანიზმია საგამოცდო საკითხებზე, ფორმებზე და ფორმატებზე კურსში ჩართულ პედაგოგთა ურთიერთთანამშრომლობითი შეთანხმების პრაქტიკა, მეცადინეობასა და გამოცდებზე მათი ურთიერთდასწრება (დანართი #23).

შეფასების მეთოდების (ობიექტური მეთოდების, როგორიცაა მაგ: MCQ ან ფსიქომეტრული შეფასების სანდოობა და ვალიდურობა დოკუმენტირდება რთული შეფასების სხვა ფორმა) სანდოობა და ვალიდურობა დოკუმენტირდება და მოწმდება: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მიდგომებით. მოწმდება როგორ ფუნქციონირებს ტესტის ინდივიდუალური კითხვები; ფასდება საგამოცდო კითხვების სირთულე, საკითხთა ჰომოგენურობა და ჰეტეროგენობა.

დღეს დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის პირველ ეტაპზე „საბაზისო სამედიცინო და კლინიკური მეცნიერებების კურსში“ სტუდენტთა ცოდნისა და პროფესიული უნარ-ჩვევების გამომუშავებაში პროგრესის შეფასება მიმდინარეობს მუდმივად (მიმდინარე და დასკვნითი შეფასებები; შეფასება ზეპირი, წერილობითი ფორმატებით, ჯგუფური აქტივობა და კომუნიკაციის უნარები, განსჯა და გადაწყვეტილების მიღება, ანალიზის და სინთეზის, ა. შ. უნარები (იხ. დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამები, „სწავლის შედეგები“, ასევე სილაბუსები); შესაბამისად სტუდენტი იღებს შეფასებას სემესტრულად და ასევე უკუკავშირს პედაგოგებისგან სამედიცინო ცოდნასა და კლინიკურ უნარებში განვითარების შესახებ, მათში პროგრესისთვის საჭირო რეკომენდაციების ჩათვლით; რაც, ასევე წინაპირობაა

საეტაპო გამოცდაზე დაშვების (შემაჯამებელი საეტაპო გამოცდა საბაზისო მედიცინაში), რომლის შემდგომ იგი სწავლას აგრძელებს პროგრამის შემდგომ ეტაპზე.

სტუდენტთა ცოდნისა და პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარებაში პროგრესის შეფასება მიმდინარეობს ყველა ძირითადი სამედიცინო სპეციალიზაციის (დანართი #1) სფეროში, რაც აისახება მის მიმდინარე და დასკვნით შეფასებებში, რომელიც ტარდება ზეპირი და წერილობითი ფორმატებით, პორტფოლიოს ანალიზით, ავადმყოფის საწოლთან შეფასებით, როგორც სამედიცინო ცოდნაში, ასევე პროფესიულ და პრაქტიკულ უნარებში; შესაბამისად, კლინიკურ მედიცინაში შემაჯამებელ საეტაპო გამოცდაზე დაშვება და ასევე ცოდნასა და უნარებში მისი „დამაკმაყოფილებელი“ შეფასება არის პროგრამის მე-3 ეტაპზე დაშვების წინაპირობა.

ამ ეტაპზე პროფესიულ პრაქტიკაში ტრენინგი მიწოდებულია კონტროლირებული თვითსწავლების ფორმატში;

დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამის აღმწერ დოკუმენტში ასევე განმარტებულია კურიკულუმის თითოეულ 4 თემაში („საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებები“, „კლინიკური და კომუნიკაციური უნარები“, „საზოგადოებრივი და პოპულაციური ჯანმრთელობა“ და „პერსონალური და პროფესიული განვითარება“) შეფასებისთვის ზოგადი კრიტერიუმები და მოყვანილია სწავლების თითოეული დონისთვის დესკრიპტორები.

მოდულში შემავალი საგნობრივი ბლოკის შუალედური შეფასება (პრექვიზური ქულა) შეადგენს საბოლოო შეფასების არაუმეტეს 60%-ს და წარმოადგენს მისი ცალკეული კომპონენტების ქულათა ჯამს. შუალედური შეფასება საბაზისო სამედიცინო და კლინიკურ მეცნიერებების მოდულში, შუალედური შეფასება კლინიკურ დისციპლინაში შეფასების ფორმებით და თანაფარდობით (პროცენტული), ასევე მოდულის საბოლოო, დასკვნითი შეფასების ფორმები და მათი თანაფარდობა (პროცენტული) ასახულია საგანმანათლებლო პროგრამასა და სილაბუსებში.

ამგვარად, შეფასების მეთოდები ადეკვატურია მისაღწევ სწავლის შედეგებთან. მთლიანობაში შეფასების სისტემა გულისხმობს:

1. შეფასების კომბინირებული სისტემის (მიმდინარე და შემაჯამებელი) არსებობას;
2. გამოიყენება შეფასების სხვადასხვა მეთოდი: წერითი (MCQ), ზეპირი, PBL-ში აქტივობის შეფასება, Mini CEXs დაფუძნებული გამოცდა, „ავადმყოფის საწოლთან“ შეფასება, პორტფოლიო, რეფერატები/სამეცნიერო შრომების შეფასება;
3. შეფასებები და გამოცდები კურსის შინაარსსა და პროგრამას (თემებს და მოდულებს) სრული მოცულობით ფარავს;
4. ყველა სასწავლო თემის/სასწავლო კომპონენტის როგორც მიმდინარე ასე შესასწავლი სისტემის შესაბამისი განვლილი კურსის შემაჯამებელი შეფასების შესაძლებლობა არსებობს, (ზეპირი და წერილობითი ფორმით);
5. სწავლების ეტაპების შესაბამისი შეფასება: სტუდენტთა გამოვლენა ვისაც შეუძლია (მიღწეული დონის მიხედვით) სწავლების შემდგომ ეტაპზე გადასვლა ან ვინც პროგრამის განმეორებას საჭიროებს;
6. სტუდენტის შეფასებაში ჩართულია მასწავლებელი, PBL ტუტორი, პროგრამ-დირექტორი, საგამოცდო ცენტრი, გარეშე ექსპერტი (მე-6 კურსის შემაჯამებელი გამოცდა);
7. შეფასებები და გამოცდები მთლიანობაში პროგრამის მიზნებს/ამოცანებს ფარავს.

ფორმატი

ფორმატულ და შემაჯამებელ შეფასებებს შორის არსებული ბალანსი შესაბამისია სწავლის და აკადემიური პროგრესის შესახებ გადაწყვეტილებათა მისაღებად (ფორმატულის უპირატესობით). სწავლის შესახებ გადაწყვეტილებათა მისაღებად (ფორმატულის უპირატესობით). სწავლის შესახებ სტუდენტს პრაქტიკულად ყოველდღიურად შეუძლია მიიღოს ასეთი უკუკავშირი: ყოველდღიურ პრაქტიკულ კლასებში (პრაქტიკული მეცადინეობა, Mini CESx, ა.შ.) ყოველკვირეული პსდ ფორმატში მუშაობისას, მოდულში შემავალ თითოეულ საგნობრივ ბლოკში (ზეპირი გამოცდა), მოდულის შემაჯამებელი გამოცდის და შედეგის განხილვისას (სტუდენტის სურვილით) საეტაპო გამოცდის შედეგებით, სიმულაციური, სტანდარტიზირებულ პაციენტთან და/ან რეალურ პაციენტთან მისი კომუნიკაციის შემდგომ, პორტფოლიოს ანალიზისას.

ყველა სტუდენტის (ჯგუფისთვის) მოდულში სემესტრული გამოცდა ტარდება მისი დასრულების შემდგომ; მისი გადაბარება შესაძლებელია სემესტრის ბოლოს; გამოცდას და გადაბარებას შორის დაცულია 10 დღიანი (არანაკლებ) შუალედი მისი სათანადო მომზადებისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. საგანმანათლებლო პროგრამა (დანართი # 1))
2. სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი (დანართი # 15)
3. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვის შესახებ დებულება (დანართი #23)

□ ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

გთხოვთ, წარმოადგინოთ საგანმანათლებლო პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, მოცემული სტანდარტის კომპონენტების მოთხოვნებთან მიმართებით.

ძლიერი მხარეები

- ✓ კურიკულუმის მოდელი პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევის შესაძლებლობას იძლევა და შესაბამისია ეროვნულ და საერთაშორისო მოთხოვნებთან;
- ✓ კურიკულუმის მთელ ვერტიკალზე (მოდულების) სპირალური ორგანიზება ფოკუსირდება სამედიცინო განათლებისთვის უმნიშვნელოვანეს 4 ძირითად თემაზე: (i) საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებები, (ii) კლინიკური და კომუნიკაციური უნარები, (iii) საზოგადოებრივი და პოპულაციური ჯანმრთელობა და (iv) პროფესიული განვითარება;
- ✓ პროგრამა უზრუნველყოფს კომპეტენციის გამომუშავებისთვის რელევანტური სწავლების, სწავლის და შეფასების მიწოდებას;
- ✓ პროგრამაში შეთავაზებულია ისეთი PBL ფორმატი, რაც მოითხოვს სტუდენტისგან ისეთი დავალებების (უპირატესად პაციენტის პრობლემების გადასაჭრელად) შესრულებას, რაც დაკავშირებულია საბაზისო და კლინიკურ მეცნიერებებში ცოდნის, კლინიკურ და კომუნიკაციურ უნარებსა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის და პროფესიონალიზმის საკითხებში მათ განვითარებასთან;
- ✓ შეფასების კომბინირებული (ფორმატული და შემაჯამებელი) სისტემის არსებობა;

- ✓ პროგრამას განსაზღვრული, პილოტირებული და/ან იმპლემენტირებული აქვს კომპეტენციის შესაბამისი შეფასების მეთოდები: წერითი (MCQ), ზეპირი, PBL-ში აქტივობათა შეფასება, CS-ზე (სტანდარტიზირებული პაციენტის შემთხვევაზე) გამოცდა; OSCE; „ავადმყოფის საწოლთან“ შეფასება, პორტფოლიო, სამეცნიერო ნაშრომის შეფასება;
- ✓ შეფასებები და გამოცდები ფარავს კურსებსა და მთლიანობაში პროგრამის (თემები და მოდულები) მთელ მოცულობას;
- ✓ სტუდენტთა შეფასებაში მონაწილეობენ მასწავლებლები, PBL-ტუტორები, პროგრამის კურსის ხელმძღვანელები, საგამოცდო ცენტრი, გარეშე ექსპერტები (მე-6 კურსის შემაჯამებელ გამოცდაზე);
- ✓ სტუდენტს აქვს უკუკავშირის (პრაქტიკულად უწყვეტად) მიღების საშუალება: ყოველდღიურად პრაქტიკულ მეცადინეობებზე (პრაქტიკული სესიები, Mini CS, სხვა), PBL-ის ფორმატში ყოველკვირეულად, თითოეულ საგნობრივ ბლოკში (ზეპირი გამოცდა), სიმულაციური სესიის, სტანდარტიზირებულ და/ან რეალურ პაციენტთან კომუნიკაციის შემდგომ, პორტფოლიოს ანალიზისას.

გასაუმჯობესებელი მხარეები

- ✓ კლინიკური განსჯის უნარის მაქსიმალურად ობიექტური შეფასების მეთოდების შემუშავება და დანერგვა;
- ✓ OSCE-ის ქეისების ბანკის გაფართოება და შემდგომი განვითარება;
- ✓ პროფესიონალიზმის უნარებში ტრენინგის და შეფასების სისტემის განვითარება;
- ✓ კურიკულუმის რუკის განვითარების, ეფექტური გამოყენებისა და „Benchmarking“-ის მეტი შესაძლებლობისთვის ელექტრონული პროგრამის შემუშავება.

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

- სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

აღწერა და შეფასება

დტსუ-ში არსებული სასწავლო პროცესის ორგანიზაცია და პრაქტიკა უზრუნველყოფს სტუდენტების დახმარებას საკუთარი სწავლის პროცესის დაგეგმვისა და აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებისთვის. აღნიშნული არსებობს სამედიცინო სკოლა „აიტი“-ს დაარსებიდან. ამჟამად, პროცესი განვითარდა და უფრო ფორმალიზებული გახდა; კერძოდ, აკადემიური პერსონალის მხრიდან სტუდენტთა დახმარება (რაც ყოველთვის, ყველგან აღიარებულია როგორც აკადემიური საქმიანობის ორგანული და განუყოფელი ნაწილი) პედაგოგიური დატვირთვის ნორმების გაანგარიშებაშია ჩართული: კერძოდ, ჯგუფში კონსულტაციები 20%-მდე სტუდენტის დამოუკიდებელი მუშაობის, გამოცდის (ზეპირი) წინა კონსულტაციები 2 სთ -ჯგუფზე; პროფესიული უნარების პროგრესში ატესტაციის წინა - 2 სთ

ჯგუფზე, საკვალიფიკაციო გამოცდის წინ 2 სთ ჯგუფზე; კონსულტაცია ინდივიდუალური სტუდენტისთვის - 10%-მდე სტუდენტის დამოუკიდებელი მუშაობის მოცულობის; სტუდენტთა დამოუკიდებელ მუშაობაზე დაკვირვება/ზედამხედველობა მათ შორის კონსულტირების მიზნით - 20%-მდე სტუდენტის დამოუკიდებელი მუშაობის. ასევე რეფერატების და კვლევითი პროექტების მომზადებაში კონსულტირება (დანართი # 23).

ფაკულტეტის (საუნივერსიტეტო) სტრუქტურები თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში მზად არიან სტუდენტთა დასახმარებლად: კერძოდ, დეკანატი, მათ შორის სტუდენტთა ინდივიდუალურ საჭიროებაზე რეაგირებისა და დახმარებისთვის:

სტუდენტთა პერსონალური საკითხების განხილვა და რეაგირება (ინფორმაციის და გადაწყვეტილებათა მიწოდება) პირად საქმესთან დაკავშირებით სტუდენტებისთვის დოკუმენტაციის მომზადება სტუდენტთა დახასიათება რეკომენდაციის მიზნებისთვის (ფინანსური დახმარება, კარიერული ზრდა, სწავლის გაგრძელება, ა. შ.)

უცხოელი სტუდენტებისთვის ვიზებსა და დაზღვევასთან დაკავშირებული საკითხების მოგვარებაში დახმარება სტუდენტებისთვის საჭირო ნებისმიერ (სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული და/ან პირადი პრობლემები) საკითხზე კომუნიკაცია სტუდენტების ხელშეწყობა პროგრამულ და/ან არაპროგრამულ ინდივიდუალურ სასწავლო-აკადემიურ აქტივობებში ჩართვაში: ინდივიდუალური ტრენინგი, კლინიკური (ძირითადად) და სხვა ფორმატში სწავლა, არჩევითიკურსები, და/ან სხვა.

კურსდამთავრებულთა კარიერულ ზრდაზე ზრუნვა, უზრუნველყოფა სათანადო/საჭირო საბუთებით, ნიშნების ფურცლით, დიპლომის დანართით, რეკომენდაცია-დადასტურება, ა. შ.

სტუდენტთა დახმარებაში ჩართულია დეკანატის ყველა თანამშრომელი; ამასთან ყველაზე ხშირი და მჭიდრო კომუნიკაცია სტუდენტებს აქვთ კურსის კოორდინატორთან, რომელიც ჩვეულებრივ „პირველია“ რომელსაც მიმართავს დახმარებისთვის სტუდენტი; კოორდინატორი უწევს მას დახმარებას/კონსულტირებას თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში ან მიმართავს დეკანატის სხვა წევრს ან დეკანს სტუდენტის პრობლემასთან დაკავშირებით.

სამეცნიერო საქმიანობაში კონსულტირების ან ორგანიზაციასთან დაკავშირებით სტუდენტს დახმარებას უწევს დეკანის მოადგილე სამეცნიერო დარგში და ასევე სამეცნიერო-კვლევითი დეპარტამენტი, რომელიც ინდივიდუალურ საკონსულტაციო მომსახურებას უწევს დოქტორანტებსა და მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტებს; კერძოდ:

- საგრანტო განაცხადის შემუშავებაში;
- კვლევის პროტოკოლის შემუშავებაში;
- საკვლევ მონაცემთა შეგროვების ინსტრუმენტების შემუშავებაში;
- საკვლევ მონაცემთა სტატისტიკური ანალიზის განხორციელებაში;
- სამეცნიერო სტატიის მომზადებასა და გამოქვეყნებაში;
- სამეცნიერო ლიტერატურის მოძიებასა და დამუშავებაში;
- სამეცნიერო ნაშრომის შეფასება პლაგიატის გამორიცხვის მიზნით;

- პერსონალის, დოქტორანტების და მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტების სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობის ხელშეწყობა.

სტუდენტებს აკადემიური ჩამორჩენილობის აღმოფხვრის მიზნით შეუძლიათ მიმართონ დეკანატს და მიიღონ შესაბამისი ინდივიდუალური ან ჯგუფური დახმარება დამატებითი სასწავლო კურსის ფორმით; და/ან შესაბამისი კონსულტაციები სარეზიდენტო გამოცდების მომზადების პროცესის ხელშეწყობისთვის (დანართი #15). ასეთი სახის დახმარებას სტუდენტებს დტსუ-ს კურსადმთავრებულებიც უწევენ, რომლებიც ამჟამად საზღვარგარეთ მოღვაწეობენ.

უნივერსიტეტში არსებობს „თანასწორთა თანადგომის ცენტრი“, რომელიც მრავალი წელია არსებობს ასეთ ფორმატში: კლინიკის კურსის სტუდენტები ეხმარებიან პირველკურსელებს საბაზისო სამედიცინო მეცნიერებების საკითხების დამუშავებაში: „ახსოვთ რა უჭირდათ თვითონ და როგორ გაუმკლავდნენ“. ამჟამად ეს ფორმატი გაფართოვდა: უნივერსიტეტში შექმნილია სტუდენტთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა სამეცნიერო ასოციაცია, რომელიც ატარებს კონფერენციებს და „ახალბედა“ აპლიკანტებს ეხმარება, მათ შორის, სამეცნიერო ნაშრომის პრეზენტაციასთან დაკავშირებით კონსულტაციებით.

უნივერსიტეტი აცნობიერებს, რომ საკითხი (კარიერულ ზრდაში მედიკოსი სტუდენტების ხელშეწყობა) ბევრად უფრო კომპლექსურია ვიდრე მათთვის „სამუშაო ვაკანსიების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება“ (ასევე მნიშვნელოვანი), და/ან დამსაქმებელთან კომუნიკაციის ხელშეწყობა (ასევე მნიშვნელოვანი) მათი სწავლის პერიოდშივე ჩართვა მათთვის საინტერესო დარგის პროფესიული ასოციაციების მუშაობაში. ამასთან, რამდენადაც მედიკოსი სტუდენტის კარიერული არჩევანი უმრავლეს შემთხვევაში სამედიცინო სკოლაში სწავლის პერიოდში ყალიბდება, მასზე „წესით“ გავლენა უნდა ჰქონდეს (სწორი და სწორად არჩევანთან მიმართებაში), არა მხოლოდ „ინტერესს“ (ემოციური ფაქტორის მაგალითი) და/ან მაგ: „შემოსავალს“ ერთი შეხედვით ქირურგიისადმი რაციონალური მიდგომის მაგალითი, არამედ ბევრ სხვა ფაქტორს: პროფესიონალურს და ცხოვრების სტილთან მიმართებაში მოლოდინებს და მათ რიგ ასპექტებს, მიზნებს, სასურველ სამუშაო ადგილს (გეოგრაფიული, დიდი/მცირე ქალაქი, ა. შ. „მიზნების“, „მოლოდინებისა“ და „სურვილების“ კონტექსტში. სამედიცინო დარგში კარიერულ არჩევანში დახმარებაში სწორი მიდგომა აუცილებლად უნდა ითვალისწინებდეს ამ საკითხზე ერთობლივ (მრჩეველი-სტუდენტი) ფოკუსირებას. შესაბამისად, უნივერსიტეტში შეიქმნა კარიერული განვითარების ხელშეწყობის ცენტრი (დანართი #23), რომელიც თავის მუშაობაში ითვალისწინებს, გეგმავს და ატარებს სტუდენტებთან ინდივიდუალურ მუშაობას სწორედ ზ/ა კონტექსტშიც.

უნივერსიტეტი ითვალისწინებს სტუდენტის სოციალურ-ეკონომიურ მდგომარეობას და შემუშავებული აქვს სწავლის გადახდის მოქნილი საშეღავათო სისტემა; სტუდენტს ეძლევა საშუალება სემესტრში სწავლის საფასური მოდულურად გადაიხადოს (სემესტრში ჩვეულებრივად 3-ჯერადად) ან ინდივიდუალურად (გარკვეულ შემთხვევებში) განსაზღვრული გეგმის მიხედვით. ბოლო ორი წლის განმავლობაში 2-ჯერ გაიზარდა დიპლომირებული მედიკოსის სტუდენტისთვის მოდულურად გადახდის შეღავათები.

უნივერსიტეტში არსებობს სტუდენტთა აკადემიური პროგრესის, კეთილსინდისიერების, ექსტრაკურთკულური და საზოგადოებრივი აქტივობების ხელშეწყობი ფინანსური მხარდაჭერა. კერძოდ:

(I) სახელობითი სტიპენდია: დავით ტვილდიანის სახელობის სტიპენდია მეორე-მეექვსე კურსის სტუდენტებისთვის (თითო კურსზე შეირჩევა თითო სტუდენტი) ყოველთვიური

სტიპენდიის დანიშვნის და გაცემის გამჭვირვალე და ობიექტური წესის მიხედვით გადაწყვეტილება მიიღება ერთობლივი საკონკურსო კომისიის მიერ (პროცედურები, ვადები, წარსადგენი დოკუმენტები ასახულია შესაბამის წესში) (დანართი #24, 25);

(II) რექტორის სტიპენდია (გადაეცემა საუკეთესო კურსდამთავრებულს);

(III) შეღავათები წარჩინებული სტუდენტებისთვის (სწავლის ღირებულების გადახდის შეღავათები) (დანართი #19) :

- მომდევნო წლის სწავლის საფასურის 25%-ის ოდენობით;
- მომდევნო წლის სწავლის საფასურის 50%-ის ოდენობით;
- მომდევნო წლის სწავლის საფასურის 100%-ის ოდენობით;

(IV) აშშ-ს ექიმის სერთიფიკატის (USMLE) გამოცდების დაფინანსება; ასევე,

(V) წლის საუკეთესო სტუდენტის სტატუსის მინიჭება (დანართი #24);

(VI) სხვადასხვა აქტივობებისათვის მაღლობის გამოცხადება პირად საქმეში შეტანით (დანართი #24);

(VII) პარტნიორი ორგანიზაციებისა და კლინიკების მიერ სპეციალურად დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტთათვის დაწესებული სტიპენდიები (დანართი #26).

უნივერსიტეტი ცდილობს ხელი შეუწყოს დაინტერესებულ სტუდენტთა ჩართულობას საინტერესო სტუდენტურ და პროფესიულ ღონისძიებებში. უკვე ტრადიციად იქცა დტსუ სტუდენტთა მონაწილეობა:

- ანტვერპენის უნივერსიტეტის საზაფხულო სკოლა ვაქცინოლოგიაში (ბელგია) მონაწილეობენ ყოველწლიურად (2014 წლიდან);
- მოლეკულური ბიოლოგიის ყოველწლიური სიმპოზიუმი, კიოლნი (გერმანია) მონაწილეობენ 2016 წლიდან;
- ასევე რიგ საერთაშორისო სტუდენტურ და პროფესიულ კონფერენციებში მონაწილეობა;
- 10 წელია დტსუს სტუდენტები გაცვლითი პროგრამით (ბოლო ექვსი წლის განმავლობაში პროგრამაში ჩართული იყო 70 სტუდენტი) მიემგზავრებიან მედიცინის სხვადასხვა მიმართულებით (ირჩევენ სურვილის, მომავალი კარიერული არჩევანის მიხედვით) სასწავლო პრაქტიკის მისაღებად კლაიპედას საუნივერსიტეტო ჰოსპიტალში;
- უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულებთან თანამშრომლობის სამსახურის მიერ დტსუ-ს აშშ-ში მოღვაწე კურსდამთავრებულებთან ურთიერთობით განხორციელდა სპეციალური პროექტი, რომელმაც საშუალება მისცა 20 მეექვსეკურსელს აშშ-ს სხვადასხვა კლინიკაში გაეწეოთ პრაქტიკა;
- უნივერსიტეტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გერმანიის ქალაქ მაინცის მეტაბოლიზმის და ჰორმონების ცენტრში დტსუ-ს სტუდენტებს (საკუთარი არჩევანის საფუძველზე) აქვთ პრაქტიკის გავლის საშუალება;

- უნივერსიტეტი ასევე მხარს უჭერს სტუდენტების მიერ ინდივიდუალურად მოძიებულ შესაძლებლობებს დამატებითი პრაქტიკა გაიარონ ევროპის, აშშ, ინდოეთის კლინიკებში ერთჯერადად გაფორმებული სასწავლო შეთანხმების საფუძველზე;
- უნივერსიტეტი მხარს უჭერს უნივერსიტეტის სტუდენტებს პროფესიონალიზმში ზრდას სტუდენტურ პროფესიულ ორგანიზაციებში მათი ჩართულობის ხელშეწყობით (მათ შორის ფინანსური);
- დტსუ-ს სტუდენტების ქართულ ინტერნაციონალური სამედიცინო და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ასოციაციასთან (GIMPHA) თანამშრომლობას და მათ ღონისძიებებში ჩართულობას;
- ევროპის MD/PhD ასოციაციის წევრობას და აქტიურ მონაწილეობას;
- მედიკოს სტუდენტთა ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაციის (IFMSA) შეხვედრებსა და მუშობაში უნივერსიტეტის სტუდენტთა ხელშეწყობას [მათ შორის, საქართველოში მისი „შვილობილი ორგანიზაციის“ საქართველოს მედიკოს სტუდენტთა ასოციაცია (GMSA) ხელშეწყობით];
- ამერიკის ქირურგთა ასოციაციის კლინიკურ კონგრესზე (American College of Surgeons) მონაწილეობა;
- განსაკუთრებით საყურადღებოა, რომ სტუდენტების უმრავლესობა ამ შესაძლებლობებს იყენებს თანატოლებში გამოცდილების გასაზიარებლად. ასეთი სტუდენტური ინიციატივებიდან (რომლებიც სრულად მხარდაჭერილ იქნა უნივერსიტეტის მხრიდან) ერთ-ერთია დტსუ-ში სტუდენტების მიერ ქირურგიის საბაზისო უნარ-ჩვევებში ინტერესის ჯგუფის (SIGA) დაარსება, რომელშიც გაწევრიანდა 45 სტუდენტი. შემუშავდა ე. წ. peer-კურსი იმ სტუდენტთათვის, რომლებიც კარიერული ზრდისთვის არჩევენ ქირურგიის დარგსა და სპეციალიზაციებში გეგმავენ. ტრენინგების ჩასატარებლად მოემზადა 4 სტუდენტ-ტუტორი და 3 სტუდენტ-ტუტორის ასისტენტი; სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგებმა აჩვენა, რომ ჯგუფის ტრენინგს (i) საინტერესოდ და სასარგებლოდ თვლიან სტუდენტები; შესაბამისად, (ii) კურსი სასარგებლოა სტუდენტთა კარიერული არჩევანის და ზრდის თვალსაზრისით; (iii) უნივერსიტეტის მხრიდან ამ ჯგუფის მუშაობის ფინანსური და ადმინისტრაციული ხელშეწყობა უნდა გაგრძელდეს. ასევე შემუშავდა რეკომენდაციები კურსის განვითარების მიზნით.
- მედიცინის ამ სპეციალობაში (ქირურგიული უნარ-ჩვევები) სტუდენტთა ურთიერთთანამშრომლობის და დახმარების აღნიშნულ ფორმატში საყურადღებოა შემდეგი გარემოება: ხარისხის შეფასების ჯგუფმა ჩაატარა უფროსკურსელთა გამოკითხვა, სადაც საკუთარ კარიერულ არჩევანში უკვე ჩამოყალიბებული სტუდენტები ყველაზე ხშირად „ქირურგიაში სპეციალიზაციაზე“ - არჩევიანზე მიუთითებენ, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ უნივერსიტეტის მხრიდან სტუდენტთა ურთიერთთანადგომის ამ ფორმატს მომავალში კიდევ უფრო მეტი მხარდაჭერა დასჭირდება. ურთიერთობის აღნიშნული ექსტრაკურსული ფორმატი მხოლოდ ერთი მაგალითია, უნივერსიტეტში არსებობს სხვა (გინეკოლოგთა ინტერესის ჯგუფი (GIGA), ნევროლოგთა ინტერესის ჯგუფი (SIGN)) მაგალითები.

ურთერთანამშრომლობის კარგი ტრადიცია ჩამოყალიბდა სტუდენტებსა და უნივერსიტეტის საზოგადოებასთან ურთიერთობისა და მარკეტინგის დეპარტამენტს შორის. უნივერსიტეტის ეს სტრუქტურა ხელს უწყობს როგორც მის მიერ დაგეგმილ ღონისძიებებში სტუდენტთა ჩართულობას, ასევე სტუდენტებს მათ მიერ შეთავაზებული ინიციატივების (სპორტული, ხელოვნების, შემეცნებით, ა. შ) ერთობლივი ექსკურსიებით, სოციალურ აქტივობებსა და სპორტულ ღონისძიებებში ჩართულობით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვის შესახებ დებულება (დანართი #23)
2. სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი (დანართი #15)
3. სტუდენტთა შინაგანაწესი (დანართი #24)
4. დავით ტვილდიანის სტიპენდიის დებულება (დანართი #25)
5. მედიკალბჯორჯია-ს სახელობითი სტიპენდიის დანიშვნის წესი (დანართი #26)

3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

- მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

აღწერა და შეფასება

დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამა მართალია გათანაბრებულია მაგისტრის ხარისხთან, ამასთან იგი არ მოითხოვს სამაგისტრო ნაშრომის დამუშავებას და დაცვას; თუმცა ასეთი არჩევანი და ზოგადად სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების დაგეგმვა და/ან განხორციელება, სხვა სამეცნიერო მიდგომები, არის მნიშვნელოვანი მომავალი ექიმისთვის რისთვისაც მათ აქვთ საშუალება მიიღონ სამეცნიერო საქმიანობაში კონსულტირება, ზედამხედველობა, რაც ასევე აღწერილია დტსუ-ს აკადემიური შემადგენლობის დატვირთვის დოკუმენტში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

□ ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

გთხოვთ, წარმოადგინოთ საგამანათლებლო პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, მოცემული სტანდარტის კომპონენტების მოთხოვნებთან მიმართებით.

ძლიერი მხარეები

1. დტსუ-ში სასწავლო პროცესის ორგანიზაცია და პრაქტიკა უზრუნველყოფს სტუდენტების უფლებებისა და ინტერესების დაცვას;
2. სწავლის ფინანსური ხელშეწყობის არსებული სისტემა;
3. დტსუ-ს მიერ სტუდენტთა სწავლის მოტივაციის მიზნით ორგანიზებული სასტიპენდიო ფონდი;
4. სტუდენტთა ინიციატივების ორგანიზაციული, აკადემიური და ფინანსური ხელშეწყობის პრაქტიკა;
5. „თანასწორთა თანადგომის ცენტრი“ და სტუდენტთა ურთიერთდახმარების ხელშეწყობა;
6. კარიერული ზრდის ხელშეწყობისათვის სპეციალური სამსახურის შექმნა;
7. სტუდენტების საზოგადოებასთან ურთიერთობის ხელშეწყობა;

8. სტუდენტების საზოგადოებასთან ურთიერთობისა და მარკეტინგის დეპარტამენტთან კარგი თანამშრომლობითი გამოცდილება;
9. სტუდენტთა განვითარება ეროვნულ და საერთაშორისო კონფერენციებზე მონაწილეობის ფინანსური ხელშეწყობით;
10. დტუს-ს ახალგაზრდა მეცნიერთა და სტუდენტთა „სტუდენტთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა სამეცნიერო ასოციაცია - SYSSA“ მიერ დაარსებული კონფერენციების და მასში საერთაშორისო მონაწილეთა ჩართულობის ხელშეწყობა;
11. უნივერსიტეტის მიერ ახალი კონფერენციის აკადემიური სტანდარტების განვითარება განათლებაში (ISE) - ფორმატის დაფუძნება.

გასაუმჯობესებელი მხარეები

1. კარიერული ზრდის ხელშეწყობის ეფექტური სისტემის დანერგვა უნივერსიტეტში;
2. სტუდენტთა ინიციატივების ხელშეწყობის გაგრძელება და მეტი ფინანსური შესაძლებლობების შექმნა მათ მხარდასაჭერად;
3. დტუს-ს სამეცნიერო გარემოს წევრ ინსტიტუციებთან დაგეგმილი კოლაბორაციის სრული „ათვისება“ და პრაქტიკული რეალიზაცია;
4. საქართველოს უნივერსიტეტებთან კვლევაში (მათ შორის სტუდენტების მონაწილეობით) თანამშრომლობის ინიცირება და განვითარება;
5. კვლევებსა და განვითარებაზე ორიენტირებულ საგრანტო კონკურსებისთვის პროექტების მომზადებაში მეტი ხელშეწყობა.

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია.
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო- კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში.
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

აღწერა და შეფასება

დტსუ-ს აქვს ფორმულირებული და დანერგილი აკადემიური შტატის მოზიდვისა და არჩევის წესი. წესი სრულად შეესაბამება საქართველოს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონს. უნივერსიტეტში აკადემიური თანამდებობის დაკავება ხორციელდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის, სასწავლებლის დებულების, შიდა ნორმატიული აქტებისა და ამ წესის მოთხოვნათა შესაბამისად, ღია და საჯარო კონკურსის ჩატარების გზით, გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპების დაცვით. წესი აღწერს უნივერსიტეტში არსებულ აკადემიურ თანამდებობებს, მათ მოვალეობებს (თანამდებობათა შესაბამისად), არჩევის პირობებსა და ვადებს (თანამდებობების შესაბამისად), კონკურსანტის შეფასების კრიტერიუმებს (დანართი #27, 28). კონკურსის გამოცხადებამდე დგება აკადემიური პერსონალის საშტატო ნომენკლატურის პროექტი (წარადგენს ვიცე-რექტორი სასწავლო დარგში); საშტატო ერთეულები განსაზღვრულია დეპარტამენტებისა და მიმართულებების მიხედვით (საბაზისო სამედიცინო მეცნიერებები: ადამიანის მორფოლოგიისა და პათოლოგიის დეპარტამენტის მიმართულებები; ადამიანის ნორმალური და პათოლოგიური პროცესების უჯრედული და მოლეკულური საფუძვლების დეპარტამენტის მიმართულებები; შინაგანი მედიცინის დეპარტამენტის მიმართულებები; სოციალურ და ქცევითი მეცნიერებების დეპარტამენტის მიმართულებები) კურიკულუმის ადეკვატურად მისაწოდებლად. წესი ასევე ითვალისწინებს საკონკურსო კომიტეტის შედგენისა და საქმიანობის წესს.

არჩეული აკადემიური შტატის გარდა უნივერსიტეტში ხდება პედაგოგთა მოწვევა. მოწვეული პედაგოგების კანდიდატების მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაცია ფასდება დტსუ სასწავლო დეპარტამენტის მიერ იმ კურსის (კურსების) ხელმძღვანელთან ერთად და მისი (მათი) თანხმობით, რომელშიც იგეგმება მოწვეული პედაგოგის მონაწილეობა; სასწავლო დეპარტამენტი (დადებითი დასკვნის შემთხვევაში) წარუდგენს კანდიდატურას რექტორის საბჭოს. დადებით დასკვნის გაზიარების საფუძველზე ფორმდება შრომითი ხელშეკრულება, სადაც მხარეების უფლებები და მოვალეობები რეგულირდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის დებულებითა და შინაგანწესით.

შტატის მოზიდვისა და შერჩევის წესი ითვალისწინებს შესაბამის დარგში პირის პედაგოგიურ, სამეცნიერო და კლინიკურ საქმიანობაში გამოცდილებას, კომპეტენტურობას და დამსახურებას; ასევე პროფესიულ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მონაწილეობას, ეს ადეკვატურია უნივერსიტეტის მისიასთან და ახალგაზრდა კონკურენტუნარიანი კადრის მომზადებასთან დაკავშირებულ საზოგადოებრივ პასუხისმგებლობასთან.

აღსანიშნავია, რომ აკადემიური შტატის კვალიფიკაცია და კომპეტენციები აკმაყოფილებს უს. პერსონალის მიღებისა და უმაღლესი განათლების შესახებ ქართული კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს. პროგრამა მთლიანობაში, მისი სასწავლო კურსები/მიმართულებები სრულად დაკომპლექტებულია აკადემიური შტატით; არჩეული აკადემიური შტატის რაოდენობა, კვალიფიკაცია და კომპეტენციები აკმაყოფილებს უს-ის და ქართული კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს; სტუდენტთა გამოკითხვით პედაგოგთა შეფასება დადებითია;

დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამების ძირითადი სასწავლო კომპონენტის განსახორციელებლად არჩეული აკადემიური პერსონალის რაოდენობაა 70. აქედან 19 პროფესორი, 39 ასოცირებული, 10 ასისტენტ პროფესორი, 2 ასისტენტი, მოწვეული პედაგოგი 152.

აკადემიურ პერსონალზე მოთხოვნილების პროგნოზირებას და დაგეგმვას სპეციალობის და კვალიფიკაციის დონეთა განსაზღვრავს ახდენს სასწავლო დეპარტამენტი; აკადემიური შტატისთვის კანდიდატთა შერჩევის კრიტერიუმებს და მოთხოვნებს განსაზღვრავს აკადემიური საბჭო; კონკურსს ატარებს კომპეტენტური საკონკურსო კომისია (დამტკიცებულია რექტორის საბჭოს მიერ); გადაწყვეტილების ოქმი წარედგინება რექტორის საბჭოს.

სამედიცინო სკოლაში ფორმულირებულია და დანერგული შტატის აქტივობის და განვითარების წესი (დანართი #23).

დოკუმენტი ასახავს დტსუ-ში პროფესორ-მასწავლებელთა სამუშაო დატვირთვის გაანგარიშების და გამოყენების ნორმებს: ნორმებს სასწავლო და არასასწავლო მუშაობისთვის, სასწავლო დატვირთვის ნორმებს დამატებითი (საათობრივი) სამუშაოს ანაზღაურებისთვის, რაც ასევე მნიშვნელოვანი იქნება ხარისხი უზრუნველყოფის (ხუ) სამსახურის მომავალი ანალიზისთვის პედაგოგთა და სტუდენტთა შეფარდების ნორმის გაანგარიშების, მომავალი განვითარებისთვის მართლზომიერი დაგეგმვის ანალიზისთვის.

დოკუმენტი ასახავს თუ რას წარმოადგენს (რას უნდა წარმოადგენდეს) დტსუ-ში პედაგოგის სამუშაო ეკონომიკისა და საზოგადოებისთვის; როგორ შეიძლება უნივერსიტეტის პედაგოგთა სამუშაოს სუბიექტურ-შემოქმედებითი მდგენელის გაზომვა, იძლევა ანალიზისა და კვლევის საშუალებას, თუ რა ლეგიტიმური საფუძვლები აქვს პედაგოგიური შრომის ნორმების განსაზღვრას.

დოკუმენტი ახდენს მუშაობის ნორმების კლასიფიკაციას; აღწერს პედაგოგთა მუშაობის სახეობებს, ახდენს ამ სახეობათა სპეციფიკაციას, სასარგებლოა სასწავლო მუშაობის და მისი სპეციფიკური მახასიათებლების მოცულობის გაანგარიშებისთვის; სასწავლო დეპარტამენტისა და პედაგოგისთვის სასწავლო ცხრილის და ინდივიდუალური სასწავლო გეგმების დაგეგმვისა, ანგარიშებისა და კონტროლისთვის.

პედაგოგების სამუშაო დროის წლიურ პერიოდად ითვლება სასწავლო წელი ზამთრის და ზაფხულის არდადეგების ჩათვლით, რომელიც არ ემთხვევა მორიგ შვებულებას. ყველა სახის პედაგოგიური სამუშაოსთვის გამოყოფილი დროის საერთო ბიუჯეტი შეაგენს 1500სთ-ს წელიწადში. ავადმყოფობის, მივლინების, სხვა დასაბუთებული გარემოებების დროს სასწავლო დატვირთვა სრულდება სხვა პედაგოგის (ან მოწვეული პედაგოგის) მიერ საათობრივი ანაზღაურების წესით. სამუშაოზე დაბრუნების შემდგომ, სასწავლო წლის დამთავრებამდე, აუცილებელია მისი ინდივიდუალური პედაგოგიური დატვირთვის გეგმის შესაბამისი კორექტირება.

დტსუ-ში უმაღლესი განათლების დონის საგანმანათლებლო პროგრამებში აკადემიური დატვირთვა შტატის პერსონალისთვის დიფერენცირებულია პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობის თანამდებობების მიხედვით არაუმეტეს 900 საათისა (და არაუმცირეს 200 საათისა) სასწავლო წლის განმავლობაში დტსუ-ს პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობისთვის შემდეგი აკადემიური დატვირთვა დგინდება:

პროფესორი: 650 (არააუდიტორიული სასწავლო მეცადინეობების ფარგლებში) - 300 (აუდიტორიული მუშაობა);

ასოცირებული პროფესორი: 750 (არააუდიტორიული სასწავლო მეცადინეობების ფარგლებში) - 400 (აუდიტორიული მუშაობა);

ასისტენტ პროფესორი: 850 (არააუდიტორიული სასწავლო მეცადინეობები) - 500 (აუდიტორიული მუშაობა).

ასისტენტი: 350 (არააუდიტორიული სასწავლო მეცადინეობები) - 220 (აუდიტორიული მუშაობა).

სასწავლო დატვირთვის კონკრეტული მოცულობა პედაგოგის ინდივიდუალური გეგმის მიხედვით დგინდება დაკავებული თანამდებობის (მოვალეობების) გათვალისწინებით, რაც გათვალისწინებულია შრომითი ხელშეკრულებით, მათ შორის, სტუდენტებთან ინდივიდუალური, სამეცნიერო-კვლევითი, სხვა პედაგოგიური მუშაობით, რაც გათვალისწინებულია შრომითი მოვალეობებით და (ან) ინდივიდუალური გეგმით, მეთოდური, მოსამზადებელი, ორგანიზაციული, დიაგნოსტიკური, მონიტორინგი, სხვა სახეობები ჩატარებული სტუდენტებთან; ასევე მუშაობა დოქტორანტებთან, რეზიდენტებთან, უწყვეტი პროფესიული განათლების ფარგლებში (დანართი #23).

გარკვეულ შემთხვევებში კონკრეტული პედაგოგის სასწავლო დატვირთვა შეიძლება განსაზღვრული იყოს უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს წარდგინებით სასწავლო დარგში

ვიცე-რექტორის მიერ, ზემოთ განსაზღვრული მინიმუმის ქვემოთ, პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობის იმ წარმომადგენელთათვის, რომელნიც ეწევიან (და ან დაევალებათ) უნივერსიტეტის ინტერესებისთვის დამატებითი ორგანიზაციულ-მეთოდური საქმიანობას.

სასწავლო მუშაობა მოიცავს სტუდენტის (ასევე რეზიდენტის, დოქტორანტის) პედაგოგთან საკონტაქტო მუშაობას, მათ შორის ელექტრონული და დისტანციური საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების გამოყენებით.

საკონტაქტო სამუშაო შეიძლება იყოს აუდიტორული და არააუდიტორული. კონტაქტურ აუდიტორულ მუშაობას განეკუთვნება როგორც მისი ტრადიციული ფორმები: ლექციები, პრაქტიკულები, სემინარები, ლაბორატორიული სამუშაო, ა. შ. ასევე ელექტრონული სწავლება დისტანციური საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების გამოყენებით. მათი გამოყენება, დტსუ-ს შიდა რეგულაციის მიხედვით, შეიძლება იყოს აუდიტორული დატვირთვის ჩანაცვლებითა და მის გარეშე. აუდიტორული მეცადინეობების ჩანაცვლებისას საკონტაქტო საათები შედის პედაგოგის სასწავლო დატვირთვაში. პედაგოგის ზედამხედველობით სტუდენტთა დამოუკიდებელი მუშაობის ორგანიზებისა და კონტროლისთვის ელექტრონული და დისტანციური ტექნოლოგიების გამოყენებისას, სასწავლო დატვირთვა იგეგმება როგორც „დამოუკიდებელი მუშაობის კონტროლი“.

განსაზღვრულია აკადემიური საქმიანობის მუშაობის ყველა შესაძლებელი სახეობები და დროის ნორმები: აუდიტორული მეცადინეობები, კონსულტაციები, კონტროლი, პრაქტიკა, ხელმძღვანელობა, სამეცნიერო-პედაგოგიური კადრების მომზადება, უპგ-ის ფარგლებში მსმენელთა მომზადების სხვა სასწავლო მუშაობის ზღვრული ნორმები.

დადგენილია სასწავლო მეთოდური, სამეცნიერო-კვლევითი და ორგანიზაციულ/მეთოდური მუშაობის სახეობები და ნორმები; რომელიც გულისხმობს ლექციების, სხვა სასწავლო მუშაობისთვის მზადებას, სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობისთვის ორგანიზაციულ-მეთოდური მუშაობის, ასევე სამკურნალო საქმიანობის (კლინიკური მიმართულების პედაგოგებისთვის) ნორმებს, რომელიც შეიძლება იყოს ნაანგარიშები როგორც პედაგოგის წლიური სამუშაო დატვირთვა.

პედაგოგთა ინდივიდუალური დატვირთვის დაგეგმვის დროს სასწავლო დარგში ვიცე-რექტორთან შეთანხმებით შესაძლებელია სასწავლო დატვირთვის 1,5 განაკვეთის ზემოთ გაზრდა, მაგრამ არაუმეტეს წელიწადში საათობრივი დატვირთვის 300 საათისა.

მოწვეული პედაგოგი - ლექცია პრაქტიკული მეცადინეობების, სხვა სასწავლო ან/და სამეცნიერო-კვლევით პროცესში მონაწილეობის და/ან ამ პროცესის წარმართვის მიზნით მოიწვევა კურსის ხელმძღვანელთან და სასწავლო დეპარტამენტთან შეთანხმებით, ფორმდება შრომითი ხელშეკრულება; მისი სასწავლო დატვირთვა განისაზღვრა სემესტრულად განახლებადი დატვირთვის სქემით: 50 სთ-დან 1000 სთ-მდე - პროგრამაში სასწავლო კურსით გათვალისწინებული საათებიდან გამომდინარე.

ამგვარად, დტსუ-ში აკადემიური პერსონალისთვის დადგენილია სამუშაო დროის შემცირებული ხანგრძლივობა არა უმეტეს 36 სთ-ისა კვირაში; პედაგოგიური დატვირთვა შედგება სასწავლო დატვირთვისგან (პირობითად დღის ერთი ნახევარი) და ასევე სასწავლო-მეთოდური და/ან კლინიკური სხვა მუშაობისგან (პირობითად სამუშაო დღის მეორე ნახევარი); რაც ადეკვატურია უნივერსიტეტის (ასევე საზოგადოების მიერ) მასზე დაკისრებული ფუნქციების, რამდენადაც აქვს საშუალება განახორციელოს სტუდენტის სარგებელზე გამიზნული დახმარება, სხვა პროფესიული და საზოგადოებრივი აქტივობა. დტსუ-ში ადამიანური რესურსის მართვის დაგეგმვა და განხორციელება გულისხმობს და ეფუძნება ძირითადად შტატის განვითარების ხელშეწყობას.

პროფესიული განვითარების საათები არჩეული პედაგოგისთვის მოითხოვება (დაახლოებით 90-100 საათი წელიწადში) და აღირიცხება ფაქტობრივად დახარჯული დროის მიხედვით; ითვლება სასწავლო-მეთოდურ მუშაობაში და ფიქსირდება სასწავლო დეპარტამენტში.

კონტროლისთვის გამოიყენება სტაჟირების, კვალიფიკაციის ამაღლების სერტიფიკატები, ლექციებზე დასწრების/განხილვის ოქმები; სხვა შესაბამისი მტკიცებულებები.
პედაგოგიური განვითარებისთვის დტსუ სამედიცინო განათლების ცენტრი ასევე ამზადებს და აწვდის პედაგოგებს სამედიცინო განათლებაში განვითარებისთვის შემუშავებულ კურსებს/ტრენინგებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. პერსონალის მიღების წესი (დანართი #27)
2. აკადემიური პერსონალის აფილირების წესი და პირობები (დანართი #28)
3. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვის შესახებ დებულება (დანართი #23)
4. დეკანატის დებულება (დანართი # 31)
5. სამუშაო აღწერილობები (დანართი # 34)

4.2. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს.
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

აღწერა და შეფასება

პროფესიული და პედაგოგიური განვითარების მიზნით უნივერსიტეტი აფინანსებს დოქტორანტებს, სტუდენტებს და, აგრეთვე, პროფესორებს სამედიცინო განათლების კონფერენციებზე და სამეცნიერო ფორუმებზე (მათ შორის: AMEE, AMSE) გასაგზავნად. „დაწესებულებას (მის აკადემიურ შტატს) უნდა ჰქონდეს სწავლისა და სწავლების ახალი/თანამედროვე მიდგომების გაცნობის შესაძლებლობა“: ტემპუსის პროექტის ფარგლებში და პარტნიორთა ხელშეწყობით, ასევე დტსუ-ს სტრატეგიული გეგმიდან გამომდინარე (იკითხება აღნიშნული გეგმის თითქმის ყველა მიზანში, ასევე მიზნის განხორციელების სტრატეგიებსა და სამიზნეებში) დტსუ-მ დააფუძნა სამედიცინო განათლების ცენტრი (სგც), რაც ხელს უწყობს არსებულ და ახალ კადრებს სწავლისა და სწავლების ახალი მიდგომების, ტექნოლოგიების გაცნობასა და დანეგვაში.

სამედიცინო განათლების ცენტრი - შექმნილია (პროექტი #530519-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPCR - ePBLnet ფარგლებში) რათა ხელი შეუწყოს საქართველოს ინტეგრირებას უმაღლესი განათლების საერთო ევროპულ სივრცეში; ასევე - ხარისხიანი განათლების სისტემის ჩამოყალიბებას და მისი განვითარების მუდმივად განახლებადი და უწყვეტი პროცესების შენარჩუნებას; ჩაატაროს და ხელი შეუწყოს სამედიცინო განათლების სფეროში სამეცნიერო კვლევების განხორციელებას;

დტსუ პედაგოგთა შეფასების სისტემა ამჟამად ძირითადად ეფუძნება სტუდენტთა შეფასებებს, რომლისთვისაც წლებია გამოიყენება ე.წ. DREEM (Dundee Ready Education Environment Measure) კითხვარი, რომლის მნიშვნელოვანი ნაწილი სწორედ სტუდენტთა მიერ პედაგოგთა შეფასებას ასახავს. ეს არის სამედიცინო განათლებაში საგანმანათლებლო გარემოს გამოზომი საერთაშორისოდ აღიარებული ინსტრუმენტი, რომელსაც უნივერსიტეტი იყენებს და გამოცდილებამ აჩვენა (სტუდენტთა შეფასებაზე დაფუძნებით გატარებულმა რიგმა ღონისძიებებმა), რომ კონკრეტულ საკითხებში მათი შეფასების მაჩვენებელი გაუმჯობესდა (წინა სასწავლო წლების მაჩვენებლებთან შედარებით). ბოლო გამოკითხვის შედეგები

აჩვენებს, რომ პედაგოგთა შეფასების საერთო DREEM ქულა არის 35/44, რაც იდენტურია „იდეალური მასწავლებლისა“.

თუმცა რჩება რიგი „დაუძლეველი საკითხები“ მაგ: „პედაგოგები ავტორიტარულნი არიან“, „ადეკვატული უკუკავშირის უნარი“, „უნარი სტუდენტები კონსტრუქციულად გააკრიტიკონ“; ამასთან, სწორედ პედაგოგთა შეფასების ნაწილში, ნათელია, რომ ბოლო წლების განმავლობაში მიღწეულია გაუმჯობესება (დანართი #54).

პედაგოგიური განვითარების კონტექსტში მნიშვნელოვანია საერთაშორისო საგრანტო კონკურსებში, ასევე კვლევით და განმავითარებელ პროექტებში მონაწილეობა საერთაშორისო საგანმანათლებლო კოლაბორაციაში უნივერსიტეტის ჩართულობის გადრმავეების მიზნით.

უნივერსიტეტმა წარმატებით განახორციელა შემდეგი პროექტები:

- ✓ ePBLnet: 530519-TEMPUS-1-2012-1-UKTEMPUS-JPC „Establishment of the Supra-Regional Network of the National Centres in Medical Education, focused on PBL and Virtual Patients“
- ✓ PACT: 544047-TEMPUS-1-2013-1-GE-TEMPUS-JPGR "Project Actor Capacity Training in Caucasus"
- ✓ #G-2094 "Elaboration of a universal test on magneto sensitivity"

ამჟამად უნივერსიტეტი მონაწილეობს პროექტებში:

- ✓ "Academic Integrity for Quality Teaching and Learning in Higher Education Institutions in Georgia" (Coordinator: Ilia State University)
- ✓ "Raising Research Capacity of Georgian HEIs through Developing R&D Units" (Coordinator: Iv. Javakhishvili Tbilisi State University)
- ✓ "Doctors' Education, Empowerment of Patients, Regarding Atrial Fibrillation and venous Thromboembolism" (Call Pfizer-RFP-2018CV2)

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტი არის ევროპის უნივერსიტეტთა ასოციაციის (EUA) ინდივიდუალური ასოცირებული წევრი, ევროპაში სამედიცინო განათლების ასოციაციის (AMEE) წევრი, სამედიცინო განათლებაში შემფასებელთა ევროპული საბჭოს (EBMA) წევრი.

ორი ევროპული ორგანიზაციის (ასევე აღმასრულებელ კომიტეტში წარმომადგენლობით) წევრი: ევროპაში სამედიცინო სკოლების ასოციაცია (AMSE) და ევროპულ სისტემაში ბიომედიცინისა და ჯანდაცვით მეცნიერებებში სადოქტორო განათლების ორგანიზაცია (ORPHEUS).

ყველა ამ ფორმატში იგი მონაწილეობს, მათ შორის საკუთარი შტატის სამედიცინო განათლების დარგში ექსპერტიზის განვითარების მიზნით. მაგალითად ე-პდს ფარგლებში მოხდა დტსუ PBL ტუტორების გამოკითხვა რომლებმაც შეაფასეს საკუთარი გამოცდილება შემდეგ საკითხებთან მიმართებაში:

- აქვს თუ არა PBL კურიკულუმს გავლენა აკადემიური პერსონალისთვის აუცილებელ უნარ-ჩვევებზე?
- იქნა თუ არა აკადემიური პერსონალი საკმარისად მომზადებული/დატრენინგებული?

- აქვს თუ არა PBL კურიკულუმს გავლენა აკადემიური პერსონალის ფასილიტატორულ უნარ-ჩვევებზე?
- აქვთ თუ არა PBL ტუტორებს საკმარისი ტექნოლოგიური უნარ-ჩვევები?

შედეგებმა აჩვენა, რომ PBL ტუტორებს გააჩნიათ აუცილებელი რესურსები და შესაბამისი საკმარისი ტრენინგი PBL-ის წარმართვასთან დაკავშირებით. ასევე ადასტურებენ, რომ ტექნოლოგიები, რომლებიც გამოიყენება, მათ შორის ინტერაქციული PBL-თვის, არის ეფექტური, შესაბამისი და გამოსაყენებლად ადვილი. PBL ტუტორებმა დაადასტურეს PBL სესიებზე სტუდენტთა მაღალი ჩართულობა, რასაც ხელს უწყობს მაღალი ხარისხის დისკუსიების წარმართვის უნარის განვითარება. ტუტორებმა ყურადღება გაამახვილეს იმ გარემოებაზე, რომ PBL-ის წარმართვას დასჭირდა ისეთი უნარ-ჩვევები, რომლებიც „ტრადიციულ“ ფორმატებში ნაკლებად გამოიყენება.

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტი პროფილირებული უნივერსიტეტია, რომელშიც საქმიანობს სრულიად განსაზღვრული ინტერესების მქონე („სამედიცინო კვლევები“) კადრი; ამასთან თავად „სამედიცინო კვლევები“ (მათ შორის ამ ტექსტში გამოყენების მიზნით) განკუთვნილია კვლევებსა და სამედიცინო ცოდნაზე გამიზნულ აქტივობათა ძალზე ფართო ჩამონათვალზე. შესაბამისად, უნივერსიტეტის პროფესორის სამეცნიერო ინტერესი ორიენტირებულია ”მრავალფეროვან“ სამედიცინო პრობლემატიკის ფართო ჩამონათვალზე (იგულისხმება დაავადებათა სამედიცინო სპეციალიზაციის თვალსაზრისით კუთვნილება: დიაბეტი, ინფექციური დაავადება და ა. შ.) ამასთან, ზემოთ ხსენებული აქტივობა შეიძლება მოიცავდეს, როგორც სამუშაოს ჩატარებულს მოლეკულურ, უჯრედულ დონეებზე, ასევე ერთიან მოდელთა (ექსპერიმენტული ცხოველი) დონეზე, კლინიკურ კვლევებსა და დაკვირვებას პოპულაციის და სუბპოპულაციის დონეებზე, მეტაანალიზს, ფოკუს ჯგუფებთან დისკუსიას, ინტერვიუებას და სხვა სახის კვლევებს (დანართი #30).

უნივერსიტეტს გააჩნია კვლევის განვითარების და შემოქმედებითი საქმიანობის მხარდამჭერი სისტემა; რომელიც მიზნად ისახავს საკვლევ პრობლემებთან დაკავშირებით ახალი ცოდნის, ხედვების, მიდგომების და პერსპექტივების (მათ შორის შემდგომი კვლევებისათვის) და მათ შორის ახალი საკვლევ იდეების მოძიებაში მხარდამჭერას (დანართი #32). ზემოთ აღნიშნულის სისტემატიზაცია პირობითად შემდეგნაირადაა შესაძლებელი: (i) მხარდაჭერა შესაბამისი სერვისების მოწოდებით, მათ შორის ინდივიდუალური საჭიროების შესაბამისად; (ii) ცოდნის მიწოდება შესაბამისი საგანმანათლებლო ფორმატებით; (iii) მკვლევართა და სტუდენტთა გაგზავნა (მათი ინტერესების შესაბამისად) საერთაშორისო ფორუმებზე მოხსენების, მონაწილეობის და ახალი საინტერესო კოლაბორაციული შესაძლებლობების მოძიების მიზნით და სხვა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. DREEM გამოკითხვა და შედეგების ანალიზი (დანართი #54)
2. ინფორმაცია დტსუ-ს აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალის სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ (დანართი #30)
3. კვლევითი საქმიანობის მხარდამჭერი მექანიზმები (დანართი #32)

4.3. მატერიალური რესურსი

- პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

აღწერა და შეფასება

დტსუ-ს (2018 წლის 28 თებერვლის მდგომარეობით) მფლობელობაში აქვს სასწავლო პროცესის განხორციელების მიზნით 2 ფართი (ერთი საკუთრებაში, მეორე სარგებლობის უფლებით) და არასასწავლო დანიშნულების [(სტუდენტთა საერთო საცხოვრებელი) ფართი (საკუთრებაში), რომელიც კეთლმოწყობილია 369 სტუდენტისთვის] (დანართი #33). უძრავი ქონება რეგისტრირებულია სსიპ საჯარო რეესტრის ბაზაში და მინიჭებული აქვს საკადასტრო კოდები. მომზადებულია აზომვითი ნახაზები, რომელშიც ერთმანეთისგან გამიჯნული არის სასწავლო და დამხმარე ფართები. სასწავლო ფართები (სასწავლო აუდიტორიები, ფოიეები), მოწყობა-გაუმჯობესებისთვის, ბოლო წლების განმავლობაში გარემონტდა და აღჭურვა განახლებული ტექნიკით, ავეჯით და საჭირო ინვენტარით. (დანართი # 33). ამ ეტაპზე არსებული აუდიტორიების რაოდენობა საკმარისია უნივერსიტეტში არსებულ სტუდენტთა რაოდენობასთან მიმართებაში. უნივერსიტეტს ასევე პარტნიორული ურთიერთობის ფარგლებში გაფორმებული აქვს ხელშეკრულებები კლინიკურ, სამეცნიერო კვლევით და სხვა ინსტიტუციებთან სტუდენტთა სასწავლო, კვლევითი და პროფესიული დახელოვნების მიზნებისთვის (დანართი #20), რასაც ადასტურებს ავტორიზაციის გადაწყვეტილება #65 (10.09.2018): “შპს დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტს (ს/კ 211360203) 6 წლის ვადით მიენიჭოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სტატუსი (უნივერსიტეტი) და სტუდენტთა ადგილების ზღვრული რაოდენობა განესაზღვროს 1000-ით“. არსებობს დამტკიცებული პროექტი ახალი ჰოსპიტალის მშენებლობისათვის (დანართი #37).

დიდუბის სასწავლო ბაზა (საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე) ასევე უზრუნველყოფილია სათანადო ინვენტარით აღჭურვილი სასწავლო აუდიტორიებით; მათ შორის ფოიე, ბიბლიოთეკა სამკითხველო დარბაზით, სიმულაციის ოთახით, პედაგოგთა ოთახით, დამხმარე ფართით, სველი წერტილებით, კვლების ბლოკისთვის განკუთვნილი სივრცით. სასწავლო აუდიტორიებს აქვს ბუნებრივი და ხელოვნური განათება, ელექტრონული ენერგიის მიწოდების უწყვეტი სისტემა. სველი წერტილები ადაპტირებულია სპეციალური საჭიროების მქონე პირთათვის. ფართი უზრუნველყოფილია ცენტრალური გათბობის სისტემით და კონდიციონერით.

მატერიალურ რესურსთან მიმართებაში ჩატარებული სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები დამაკმაყოფილებელია (დანართი #38).

დტსუ-ს დეფნი ჰეარის სახელობის სამედიცინო ბიბლიოთეკა (შემდგომში ბიბლიოთეკა) – წარმოადგენს უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის ნაწილს, რაც განსაზღვრავს მისი სამუშაო რეჟიმის სპეციფიკურობას (მორგებულს უპირველესად სტუდენტების საჭიროებაზე), რომელიც ასახულია ბიბლიოთეკის დებულებაში და ბიბლიოთეკის სარგებლობის წესებში და ხელმისაწვდომია ყველა მკითხველისათვის. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა მუშაობს ორშაბათიდან-შაბათის ჩათვლით 9:00 სთ-დან 20.00 სთ-მდე (დანართი #39).

ბიბლიოთეკის გარემო მოიცავს შემდეგ სივრცეებს: წიგნთსაცავი, სამკითხველო დარბაზი, საინფორმაციო-ტექნოლოგიური აღჭურვილობის სივრცე, ჯგუფური მუშაობის სივრცე, ბიბლიოთეკაში მომუშავე პერსონალის სამუშაო სივრცე.

აღჭურვილობა: ბიბლიოთეკა აღჭურვილია სათანადო ინვენტარით: ინტერნეტში ჩართული 17 პერსონალური კომპიუტერით, 1 ლეპტოპით, პრინტერით, უკაბელო ინტერნეტით.

ბიბლიოთეკაში არსებული ბეჭდური და ელექტრონული საინფორმაციო რესურსები

დტსუ-ს ბიბლიოთეკაში ამჟამად არსებული ფონდი არის საკმარისად მრავალფეროვანი და შესაბამისი სამედიცინო დარგში ნებისმიერი დონის (დიპლომამდელი, დიპლომისშემდგომი) და უწყვეტი პროფესიული განვითარებისთვის (დანართი #40).

მრავალფეროვნება: სამედიცინო დარგში სწავლება და სწავლა დარგის სპეციფიკიდან გამომდინარე გულისხმობს საბაზისო სამედიცინო მეცნიერებათა, კლინიკურ მეცნიერებათა და სოციალურ-საზოგადოებრივი და ქცევით მეცნიერებათა ვრცელ და მრავალფეროვან ჩამონათვალს, მათ შორის მოთხოვნილს პროგრამულ დონეზე და დამხმარე სახელმძღვანელოების და სხვა გამოცემათა (მათ შორის პერიოდული გამოცემები, სამეცნიერო ჟურნალები) სახით; რაც შეადგენს ერთ-ერთ მნიშვნელოვან რესურსს საგანმანათლებლო პროცესისა და არსებული პროგრამებით მისაღწევი სწავლის შედეგისთვის. მრავალფეროვნება ასევე გულისხმობს რესურსების/წყაროთა მრავალფეროვნებას: სტუდენტთა ახალი თაობები სულ უფრო მეტად იყენებენ ელექტრონულ წიგნებს; შესაბამისად, წიგნადი ფონდის ბეჭდურ ვერსიებთან ერთად უნივერსიტეტში არსებობს სახელმძღვანელოთა ელექტრონული ვერსიები; აგრეთვე, ელექტრონული სწავლების სხვა საშუალებები; მაგ. მიმდინარე სასწავლო წელს შეძენილია 3 განზომილებიანი ადამიანის ანატომიის ატლასი, განმარტებებით, რადიოლოგიური სურათებით ინტერაქციული სწავლებისთვის; ასევე ვირტუალური პაციენტის (VP) სიმულატორი (<https://bodyinteract.com>) – VP სიმულატორი ეფუძნება რეალისტურ ფიზიოლოგიურ ალგორითმებს, რის შედეგადაც თითოეული ვირტუალური პაციენტის ინტერვენციებზე პასუხი თითქმის იდენტურია რეალური პაციენტისა. სიმულატორი საშუალებას იძლევა ვირტუალურ პაციენტთან სხვადასხვა სახით მოხდეს ინტერაქცია (ანამნეზის შეკრება, ფიზიკალური გამოკვლევების ჩატარება, მედიკამენტ(ებ)ის დანიშვნა და ადმინისტრირება, სამედიცინო გამოკვლევების დანიშვნა და შესაბამისი პასუხის მიღება, სხვადასხვა სახის ინტერვენცია), რასაც რეალურ რეჟიმში დინამიური პასუხი მოყვება. აღნიშნული იძლევა ვირტუალური პაციენტის ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე ფოკუსირების საშუალებას.

სისტემა საშუალებას იძლევა ქეისის ბოლოს შეფასდეს პაციენტის მართვის პროცესი და მისი შედეგი, ასევე აღნიშნული შეადაროს მოქმედ და რეკომენდებულ სტანდარტებს.

განახლებადობა:

უნივერსიტეტი პერიოდულად აახლებს საბიბლიოთეკო ფონდს სახელმძღვანელოთა და სხვა ლიტერატურის ახალი გამოცემებით (ასახულია ხარისხის უზრუნველყოფის ყოველწლიურ ანგარიშებში);

დტსუ ბიბლიოთეკა არის საქართველოს საბიბლიოთეკო ასოციაციის (Georgian Library Association) და საქართველოს ინტეგრირებული საბიბლიოთეკო სისტემის კონსორციუმის (Georgian Library Consortium) წევრი და პროექტ „ელექტრონული ინფორმაცია ბიბლიოთეკებისთვის - eIFL“ მონაწილეთა კონსორციუმის წევრი, რომლის ფარგლებშიც აქვს წვდომა შემდეგ ელექტრონურ რესურსებთან და ბაზებთან (ხელმისაწვდომია როგორც აკადემიური შემადგენლობისთვის, ისე სტუდენტებისთვის) (დანართი #41):

- [BioOne Complete](#),
- [The New England Journal of Medicine](#),

- [Royal Society Journals Collection](#),
- [Edward Elgar Publishing Journals and Development Studies e-books](#),
- [SagePremier](#),
- [Cambridge Journals Online](#),
- [e-Duke Journals Scholarly Collection](#),
- [Openedition Journals](#).

ასევე უნივერსიტეტს აქვს წაყიდი HINARI, AGORA და OARE ბაზებთან წვდომა. ამასთან, ელ-ბაზების გამოყენების სტატისტიკა დაბალია (დანართი #42).

ამგვარად, ბიბლიოთეკაში არსებობს სტუდენტების, პედაგოგების, უნივერსიტეტის აფილირებულ დაწესებულებების თანამშრომლების აკადემიური განვითარებისთვის საჭირო და საინტერესო რესურსი.

სილაბუსებში მითითებული ლიტერატურა ხელმისაწვდომია ბიბლიოთეკაში.

ამჟამად ბიბლიოთეკაში საინვენტარიზაციო მასალების მიხედვით არის 5454 წიგნი; 1678 პერიოდული გამოცემა; აუდიო-ვიდეო საშუალებები: ვიდეო 165, აუდიო 408. CD 121; უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკას ასევე გააჩნია ელექტრონული სახელმძღვანელოების ბაზა, რომელიც მოიცავს 167 სახელმძღვანელოს.

2011-2017 პერიოდში დეფნი ჰეარის სახელობის სამედიცინო ბიბლიოთეკა შეივსო 753 ერთეულით, მათ შორის 621 წიგნი, 114 პერიოდული გამოცემა, 11 კომპაქტ დისკი, 11 დისერტაცია/14 ავტორეფერატი;

ბოლო წლების განმავლობაში გაფართოვდა ელექტრონული საბიბლიოთეკო ბაზები (IMF e Library); ბიბლიოთეკის ელექტრონული კატალოგი, ელექტრონული ბაზები განთავსებულია სასწავლებლის ვებ-გვერდზე (დანართი #33).

უნივერსიტეტმა დაიწყო შეძენა და მედიცინაში სწავლებისა და სწავლისთვის ეფექტური e-საგანმანათლებლო რესურსების შეძენა/დანერგვაზე ზრუნვა (3 განზომილებიანი ადამიანის ანატომიის ატლასი, ვირტუალური პაციენტის (VP) სიმულატორი).

ამასთან, ჯერ კიდევ არასაკმარისად (ელ. ბაზების გამოყენების სტატისტიკა) მიგვაჩნია ამ რესურსის („საინტერესოს“ ნაწილში) იმპლემენტაცია უნივერსიტეტში, მეტი მუშაობა ჩასატარებელი აკადემიური საზოგადოების წევრებთან ამ რესურსების ყოველდღიურ პრაქტიკაში გამოყენებასთან მიმართებაში. ამასთან, მეტი წიგნის, ჟურნალის, სხვა რესურსების ცნობადობის გაზრდა პრეზენტაციების, შეხვედრების, სხვა ღონისძიებების მეშვეობით ბიბლიოთეკის და აკადემიური შტატის მონაწილეობით სტუდენტების, პერსონალის, რეზიდენტების, სკოლის მოსწავლეებსა და სხვა სამიზნე ჯგუფებთან.

ბიბლიოთეკაში არსებობს ანბანური, საგნობრივი და ელექტრონული კატალოგები სამუშაო რეჟიმში. ბიბლიოთეკის საქმიანობის დეტალური გაწერილ დებულებაში ბიბლიოთეკიდან ლიტერატურის გატანა შესაძლებელია ხანგრძლივი ვადით (მაგრამ არაუმეტეს 3 დღისა) და ხანმოკლე ვადით. ხანგრძლივი ვადით გატანილი ლიტერატურა რეგისტრირდება მკითხველის ბარათზე მკითხველის ხელმოწერით. ხანმოკლე ვადით გატანილი ტერატურა რეგისტრირდება წიგნის ფორმულარზე მკითხველის ხელმოწერით. აღნიშნული ცვლილება

შემოდებულია ლიტერატურის ძალიან სწრაფი ბრუნვის გამო (თითო დასახელების სახელმძღვანელო/ეგზემპლარი სამუშაო დღის განმავლობაში 5-ჯერ და მეტად ბრუნავს) და აგრეთვე მკითხველის დროის დაზოგვის მიზნით.

ბიბლიოთეკაში არის ბიბლიოთეკის ფონდის დამადასტურებელი შემდეგი დოკუმენტაცია: წიგნობრივი ფონდის საინვენტარო წიგნი (ქართული, ინგლისური, და რუსული წიგნობრივი ფონდის), პერიოდიკის, აუდიო, ვიდეო და ელექტრონული მატარებლების (CD) საინვენტარო წიგნები. ბიბლიოთეკაში არსებული წიგნები დამუშავებულია საბიბლიოთეკო წესის შესაბამისად.

ბიბლიოთეკაში დაწესებულია „საინფორმაციო დღე“, რომელსაც ეთმობა კვირაში ერთი დღე, მთელი სამუშაო დღის განმავლობაში. მკითხველს აქვს საშუალება მიიღოს მისთვის მნიშვნელოვანი ნებისმიერი ინფორმაცია, მათ შორის ელექტრონულ ბაზებთან წვდომასთან და ელექტრონული კატალოგის გამოყენებასთან დაკავშირებით. ახალი ინფორმაცია იკვრება როგორც საინფორმაციო დაფებზე, ასევე, ბიბლიოთეკის სოციალურ ქსელში (Facebook) საკუთარ გვერდზე, სადაც თავსდება ყველა მიმდინარე ინფორმაცია ბიბლიოთეკაში ახალი წიგნების, ჩატარებული დაგეგმილი შეხვედრების, კონსულტაციების და სხვა ღონისძიებების შესახებ.

დიდუბის სასწავლო ბაზაზე ასევე არსებობს პედაგოგებისა და სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომი საბიბლიოთეკო რესურსი და სამკითხველო დარბაზი, აღჭურვილი აუცილებელი ინვენტარით.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა ჩაატარა სტუდენტთა გამოკითხვა (დანართი #43), რომლის მიზანი იყო სტუდენტებისთვის ბიბლიოთეკის შეფასება და იმ სუსტი მხარეების გამოვლენა, რომელიც რჩება პრობლემური და საჭიროებს გამოსწორებას. შედეგების ანალიზის შედეგად ბიბლიოთეკასთან მიმართებაში გამოიკვეთა ძლიერი და სუსტი მხარეები;

უნივერსიტეტმა შეძლებისდაგვარად გაითვალისწინა ზ/ა, მათ შორის (i) სტუდენტების საბიბლიოთეკო რესურსებით დაინტერესების მიზნით შეეცადა უფრო კომფორტული გაეხადა გარემო და ინდივიდუალურად ელექტრონულ წიგნებთან და სხვა ელექტრონულ რესურსებთან წვდომის გაზრდის მიზნით ამჟამად ბიბლიოთეკაში ინდივიდუალური მოხმარებისთვის 18 ერთეული კომპიუტერია 34 ადგილიან სამკითხველო დარბაზში. (ii) ასევე, არსებული პრაქტიკა აღიწერა „ბიბლიოთეკის რესურსების განვითარებისა და განახლების მექანიზმში“ (დანართი #44).

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტი აკადემიური პროცესების მხარდაჭერის და გაძლიერების მიზნებისთვის სულ უფრო მეტად ფოკუსირდება საინფორმაციო ტექნოლოგიების შესაძლებლობათა გამოყენებაზე. უნივერსიტეტს გააჩნია საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამართული ინფრაქტრუქტურა, როგორც მოწყობილობების (კომპიუტერი, პროექტორი ა.შ.), ასევე საკომუნიკაციო საშუალებები (შიდა ქსელი, უსადენო ინტერნეტი და ა.შ.). დღეს ლოკალური ქსელის დაცვას გარედან მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან უზრუნველყოფის ფიზიკური Firewall-ის გამოყენებით.

დღეს სერვერის მეშვეობით ხდება საინფორმაციო რესურსების გამართულობის უზრუნველყოფა, ისეთების როგორიცაა მაგ. Openlabyrinth3 (ელექტრონული პლატფორმა, რომლის მეშვეობითაც ხდება სტუდენტებისთვის ვირტუალური პაციენტების შემთხვევათა მიწოდება და პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლების ფორმატში პაციენტის მართვასთან და კლინიკური განსჯის უნარის პროცესების მოდელირება და განხილვა).

ასევე, უნივერსიტეტი სასწავლო პროცესში აქტიურად იყენებს პაციენტთა ინტერაქტიულ ელექტრონულ სიმულაციებს, კერძოდ Body Interact-ის ქეისებს.

უნივერსიტეტს გააჩნია საკუთარი შიდა ელექტრონული პლატფორმა (LMS.AIETI.GE), რომლის მეშვეობით ხორციელდება სემესტრების მართვა, ჯგუფების მართვა, სტუდენტთა მართვა, შეფასებების შეყვანა ელექტრონულ ჟურნალში. აღნიშნულ ბაზაში ხდება სტუდენტთა დასწრებების, აქტიურობის და ზეპირი შეფასებების აღრიცხვა. ელ.ბაზას შეუძლია გამოთვალოს პრე-ქვიზური ქულა, რათა დადგინდეს მოდულის საბოლოო ქვიზზე სტუდენტის დაშვების საკითხი.

უნივერსიტეტს გააჩნია ასევე სტუდენტთა პორტალი (<http://db.dtmu.ge>) - სტუდენტთა პორტალი, რომლის გამოყენებითაც სტუდენტები ეცნობიან თავიანთ შეფასებას – დასწრება, აქტიურობა, ზეპირი გამოცდა, ქვიზის შეფასება; აგრეთვე, ზემოთ ხსენებული პორტალი გამოიყენება სტუდენტებთან საკომუნიკაციოდ.

სტუდენტი პირად გვერდზე ხედავს მხოლოდ თავის ნიშნებს დეტალურად, რომელ მოდულში, რა საგანზე, რა შეფასება აქვს.

უნივერსიტეტი ასევე ფლობს აკადემიური საქმიანობისთვის (სწავლება, სწავლა, შეფასება) შემდეგ ელექტრონულ რესურსებს:

<http://www.anatomy.tv> - უნივერსიტეტს შეძენილი აქვს ANATOMY.TV-ს ლიცენზია. აღნიშნული ელექტრონული რესურსი მომხარებლებს აძლევს საშუალებას გაეცნოს და დეტალურად დაათვალიეროს 3D ტექნოლოგიით აწყობილი ადამიანის ანატომია. გარდა სასწავლო გვერდებისა აღნიშნულ რესურსს ასევე აქვს საკუთარი ტესტირების ფუნქცია. აღნიშნულ რესურსთან წვდომა თავისუფლად არის შესაძლებელი უნივერსიტეტის ტერიტორიიდან (ლიცენზიის შესყიდვისას მოხდა დტსუ-ს გარე IP მისამართის დაფიქსირება), ასევე, თუ სტუდენტს ან ლექტორს სურს რესურსთან წვდომა არა უნივერსიტეტის ტერიტორიიდან ამისათვის შესაძლებელია მომხმარებლის სახელით და პაროლით სისტემაში შესვლა.

<http://moodle.dtmu.ge> - უნივერსიტეტს დანერგილი აქვს Moodle პლატფორმა, სერვერზე ავტომატურად არის გააქტიურებული მუდმივი განახლების მოდული, რაც იმას ნიშნავს, რომ Moodle-ს ოფიციალური განახლებები ავტომატურად ისახება ჩვენს სერვერზე არსებულ სისტემაზე. ამ ეტაპზე გამოყენებულია Moodle 3.4.1+ ვერსია.

უნივერსიტეტს გააჩნია ქვიზების ჩასატარებელი პროგრამა, რომელიც 2015 წელს სპეციალური დაკვეთით მომზადებული პროგრამაა, და შემუშავდა პროგრამისტის შტატთან მჭიდრო თანამშრომლობით, რათა მაქსიმალურად მორგებოდა დტსუ საჭიროებებს (დანართი #40). არსებულ პროგრამაში ჩატვირთულია ყველა საგამოცდო მასალა. ქვიზების ოთახის შიდა ქსელი იზოლირებულია ყველა სხვა ვირტუალური ქსელისგან, დაკავშირებულია სერვერთან, რომელთან წვდომაც მხოლოდ სასწავლო დეპარტამენტის 2 პასუხისმგებელ პირს აქვს. სტუდენტის მიერ მიღებული გამოცდის ანუ ქვიზის მონაცემი ინახება ზემოთ ხსენებულ სერვერზე და მონაცემებს ამუშავებს სასწავლო დეპარტამენტის. დათვლილი მონაცემების ისახება lms.aieti.ge-ს ბაზაში.

საგანმანათლებლო პროგრამის კლინიკური ნაწილის განსახორციელებლად დტსუ-ს მიერ გაფორმებულია თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულებები ქვეყნის წამყვან კლინიკებთან და უნივერსიტეტის საერთაშორისო პარტნიორებთან (დანართი #20).

პროგრამის II („კლინიკური მედიცინის კურსში“) და III ეტაპების (კლინიკური კლერკშიპის) სწავლება/სწავლა/შეფასება პრაქტიკულად ყველა კურსის ფარგლებში მიმდინარეობს კლინიკურ ბაზებზე. ამ ბაზებზე მათ აქვთ წვდომა სხვადასხვა ასაკის (ბავშვი, მოზარდი, ზრდასრული, ხანდაზმული) და დაავადების მქონე ამბულატორიულ და ჰოსპიტალურ პაციენტთან, ეუფლებიან ურგენტული სიტუაციების მართვას და ქონიკული პაციენტის მენეჯმენტს, აღნიშნული მათ აქვთ სამედიცინო სპეციალიზაციის ფართო ჩამონათვალში (დმ–ის პროგრამით გათვალისწინებული), უზრუნველყოფილია ბაზებთან ხელშეკრულებები, სადაც მუშაობენ უნივერსიტეტის არჩეული და მოწვეული პედაგოგები. კლინიკების დახასიათება, პროფილი, საწოლების რაოდენობა ა.შ. უზრუნველყოფს და შესაბამისია ბაზებზე სტუდენტთა ცხრილით განსაზღვრული რაოდენობის.

კლინიკური სასწავლო გარემოს შეფასება ხდება DREEM კითხვარით, ასევე მისი გაუმჯობესება ა.შ., ასევე კლინიკურ უნარებში ტრენინგის შესახებ გამოკითხვის სხვა კითხვარებით (დანართი #54).

ამ ეტაპზე პროფესიულ პრაქტიკაში ტრენინგი მიწოდებულია კონტროლირებული თვითსწავლების ფორმატში; შესაბამისად სტუდენტთა ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენებასა და პროფესიულ უნარ-ჩვევებში პროგრესის უნარი ასევე ფასდება მის მიერ ჩატარებული სამუშაოს ანალიზით (პორტფოლიო/Log-book ანალიზი), პაციენტებსა და კოლეგებთან კომუნიკაციასა და სხვა უნარებში შეფასების ანგარიშებით; საბოლოო (საკვალიფიკაციო გამოცდაზე) დაშვებისთვის მისი მიმდინარე შეფასებები დადებითია.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. საჯარო რეესტრის ამონაწერების და ნახაზები (დანართი #33)
2. პრაქტიკის კვლევის ობიექტებთან დადებული ხელშეკრულებები/მემორანდუმები (დანართი #20)
3. ახალი ჰოსპიტლის პროექტი (დანართი #37)
4. მატერიალური რესურსის გამოკითხვის შედეგების შესახებ ინფორმაცია (დანართი #38)
5. ბიბლიოთეკით სარგებლობის წესები, ინსტრუქციები, ჩატარებული შეხვედრები (დანართი #39)
6. დეფნი ჰეარის სახელობის ბიბლიოთეკის ინვენტარიზაცია (დანართი #40)
7. საერთაშორისო ელექტრონულ საბიბლიოთეკო ქსელში ჩართულობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია (დანართი #41)
8. ელექტრონული საბიბლიოთეკო ბაზების გამოყენების სტატისტიკა (დანართი #42)
9. სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები _ბიბლიოთეკაში არსებული გარემოს შეფასება (დანართი #43)
10. ბიბლიოთეკის რესურსებისა და სერვისების განვითარებისა და განახლების მექანიზმები (დანართი #44)
11. პრაქტიკის კვლევის ობიექტებთან დადებული ხელშეკრულებები/მემორანდუმები (დანართი #20)
12. DREEM გამოკითხვა და შედეგების ანალიზი (დანართი #54)

4.4. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

- პროგრამის/ ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

აღწერა და შეფასება

უნივერსიტეტის ფინანსური მდგომარეობა სტაბილურია, მზარდი და უზრუნველყოფს სტრატეგიული განვითარების გეგმაში გაწერილი აქტივობების შესრულებას.

აღნიშნული ღონისძიებების განხორციელების მიზნით, 2018 წლის ბიუჯეტის ფორმირებისას უნივერსიტეტის სტრუქტურული ერთეულების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის გაანალიზების შემდგომ გათვალისწინებული იქნა ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში ეკონომიკური კლასიფიკატორის მუხლების მოთხოვნის შესაბამისად.

დტსუ-ის ბიუჯეტის შემოსავლების დაგეგმვის პარალელურად ხორციელდება ხარჯების დაგეგმვა. ხარჯვითი ნაწილის დაგეგმვისას მნიშვნელოვანია პირველ რიგში გათვალისწინებულ იქნას ყველა იმ აუცილებელი ხარჯის დაფინანსება, რომელიც ევალება უნივერსიტეტს, როგორც სამეწარმეო სუბიექტს, ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობისა და უნივერსიტეტის უფლებამოსილი ორგანოების მიერ მიღებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად. ასეთ ხარჯებს განეკუთვნება სახელმწიფო გადასახადები და მოსაკრებლები, საშტატო განრიგითა და ხელშეკრულებებით აღებული სახელფასო ვალდებულებების შესრულება, სტიპენდიების გაცემა, ფასეულობებისა და მომსახურებების მომწოდებლებთან ანგარიშსწორება, საწევრო გადასახდელების გადახდა, სტუდენტთა მოხილობის, კვლევების ხელშეწყობის დაფინანსება და ა.შ.

დტსუ-ში პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვას განსაზღვრავს დებულება (დანართი #23) დოკუმენტი ასახავს დტსუ-ში პროფესორ-მასწავლებელთა სამუშაო დატვირთვის გაანგარიშების და გამოყენების ნორმებს: ნორმებს სასწავლო და არასასწავლო მუშაობისთვის, სასწავლო დატვირთვის ნორმებს დამატებითი (საათობრივი) სამუშაოს ანაზღაურებისთვის.

უნივერსიტეტის მმართველმა ჯგუფმა დაამტკიცა დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის საბიუჯეტო პრიორიტეტები:

- საგანმანათლებლო და საინფორმაციო რესურსების განვითარება (სწავლების, სწავლისა და კვლევითი პროცესების ხელშეწყობისათვის).
- თანამშრომლობის გაღრმავება წამყვან ევროპულ უნივერსიტეტებთან (გაცვლითი სტუდენტური პროგრამები, მივლინებები, სტუდენტური კონფერენციები, ინტერნაციონალიზაცია და ა.შ.)
- სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობა (სამეცნიერო მივლინებები და კონფერენციები, კვლევათა დაფინანსება, ინტერნაციონალიზაცია)
- ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება (არსებული მშენებლობის დასრულება, შენობა ნაგებობების მიმდინარე და კაპიტალური რემონტი)
- სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება და განვითარება
- თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, გადამზადება (სხვადასხვა ტრენინგ კურსების ორგანიზება, მ.შ. უცხო ენის სწავლება)
- სხვადასხვა ინიციატივების მხარდაჭერა (სახელობითი სტიპენდიების დაფინანსება, თანამშრომელთა წახალისება, სტუდენტური ინიციატივების მხარდაჭერა და ა.შ.)

სისტემა ფინანსური მართვისა და კონტროლის მიმართულებით ახალი შემუშავებულია და ამ ეტაპზე ხდება მისი პრაქტიკაში დანერგვა და გამოცდა. სამომავლოდ განსაზღვრულია ფაქტობრივად განხორციელებული ფინანსური მართვის კონტროლის სისტემის ფუნქციონირების შეფასების დოკუმენტის შექმნა და შესაბამისი რეკომენდაციების გათვალისწინება.

უნივერსიტეტში მენეჯერული ანგარიშვალდებულების, ფინანსური მართვისა და კონტროლის მექანიზმი შემუშავებულია დაწესებულების წესდებით. კერძოდ შპს-ს მენეჯერული მმართველობის უფლება გააჩნია მხოლოდ პრეზიდენტს. ამასთან უნივერსიტეტის საქმიანობის შეუფერხებელი განხორციელების მიზნით „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, პრეზიდენტის მიერ რექტორის დანიშვნით ხორციელდება მმართველობითი უფლებამოსილების დელეგირება. პრეზიდენტი მმართველი ჯგუფის მეშვეობით ჩართულია ბიუჯეტირებისა და მისი შესრულების კონტროლის პროცესში. დაწესებულება ეკონომიკურ და სააღრიცხვო პოლიტიკას განსზაღვრავს და ბუღალტრულ აღრიცხვა-ანგარიშგებას ახორციელებს ფინანსური დეპარტამენტის დებულების შესაბამისად აღიარებული ეკონომიკური და სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. რექტორის მიერ (სტრატეგიული განვითარებისა და მართვის დეპარტამენტის, ფაკულტეტის ჩართულობითა და სამიზნე ნიშნულების გათვალისწინებით) დამტკიცებული ბიუჯეტის ფარგლებში დაწესებულების შიდა თუ სახელმწიფო ბიუჯეტთან ანგარიშგება-აღრიცხვაზე პასუხისმგებელია ფინანსური დეპარტამენტი და მისი წარმომადგენლები.

ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის გაუმჯობესების, ასევე რესურსების ალოკაციისა და გამოყენების ეფექტურობის გაზრდის, ასევე რესურსების არაეფექტური გამოყენების თავიდან აცილების (avoiding misuse or waste) მიზნით უნივერსიტეტმა შეიმუშავა დოკუმენტი, რაც უნივერსიტეტში ინერგება უნივერსიტეტის წესდების, საქმიანობის სხვა წესების, რეგულაციების და დტსუ-ში ადამიანური რესურსების მართვის კონცეპტუალური დოკუმენტების შესაბამისად (დანართი #45).

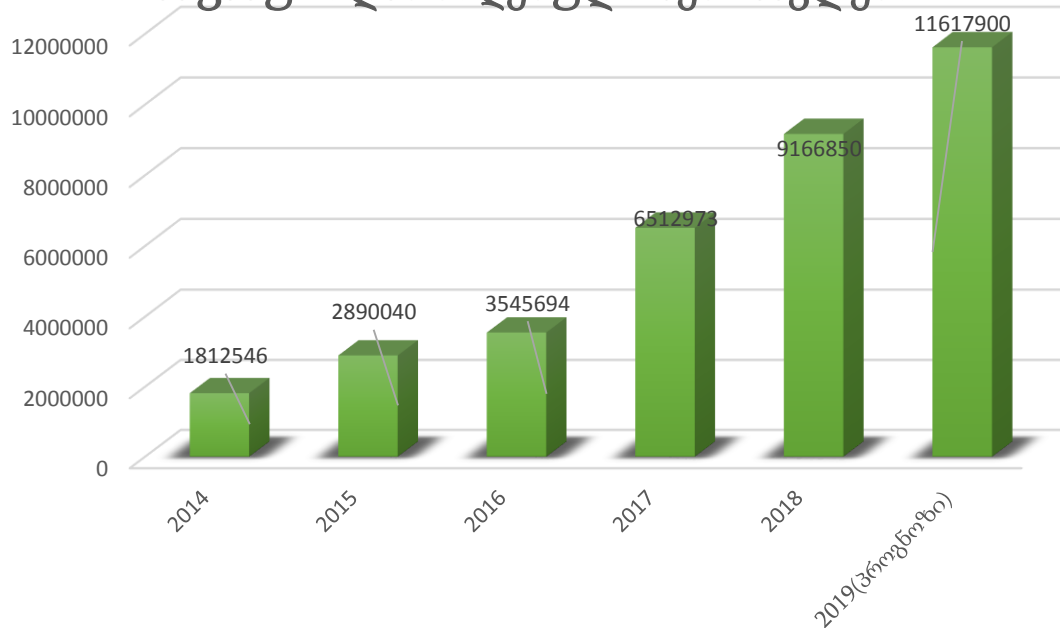
დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს უნივერსიტეტის სტრუქტურული ქვედანაყოფების მაღალი ჩართულობით შექმნილ ფინანსურ დოკუმენტს. დაწესებულების ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსი ეკონომიკურად მიღწევადია. უნივერსიტეტის დაფინანსების ძირითად წყაროებს წარმოადგენს:

1. საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის საფასური;
2. ეროვნული და საერთაშორისო ფონდების გრანტები;
3. ეკონომიკური საქმიანობით მიღებული სხვა ნებადართული შემოსავალი;
4. სხვა საწარმოებში წილობრივი მონაწილეობიდან მიღებული დივიდენდები.

უნივერსიტეტის დაფინანსების ძირითად წყაროს წარმოადგენს დიპლომირებული მედიკოსის, (ე-პდს) დიპლომირებული მედიკოსის, სადოქტორო და სარეზიდენტო საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის საფასურიდან მიღებული შემოსავლები, რომლის მოცულობა 2014 წლიდან 2019 წლამდე ყოველწლიურად მზარდია:

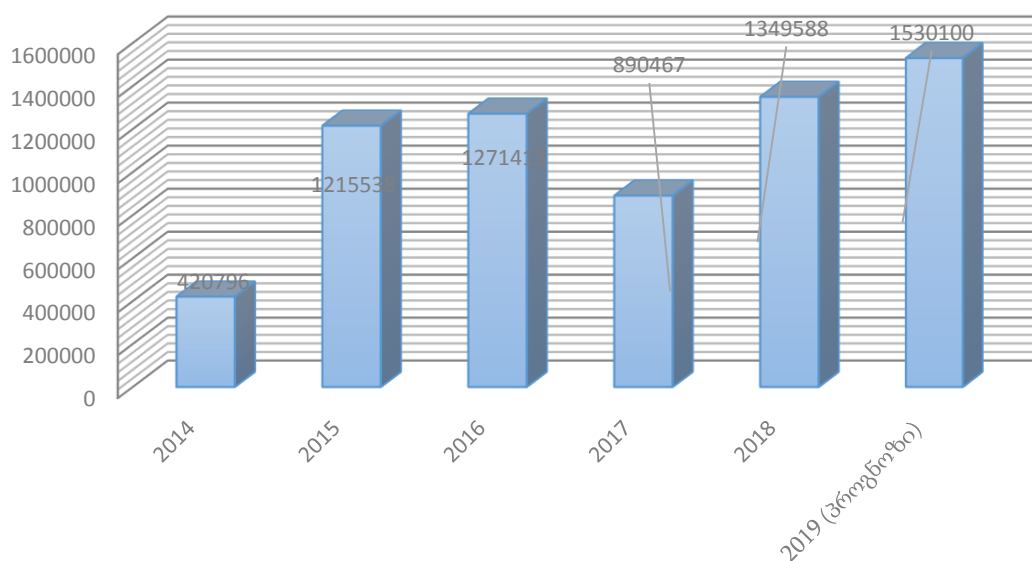

საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის საფასურიდან მიღებული შემოსავლები

ყოველწლიურად მზარდია აგრეთვე დტსუ-ს ბიუჯეტის დაფინანსების სხვა წყაროებიდან მიღებული შემოსავლების მოცულობაც, რომელიც თავის მხრივ შედგება ქონების იჯარიდან მიღებული შემოსავლებიდან, სესხად გაცემული თავისუფალი სახსრების საპროცენტო შემოსავლებიდან, სხვადასხვა საკომისიო-ადმინისტრაციული შემოსავლისაგან, სხვა საწარმოებში წილობრივი მონაწილეობით მიღებული დივიდენდებისაგან და სხვა ტიპის საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლებისაგან.

დანარჩენი ეკონომიკური საქმიანობით მიღებული შემოსავლები

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტს ფუნქციონირების მთელ პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსება არ მიუღია.

უნივერსიტეტის ბიუჯეტის გეგმის შემოსავლების ნაწილში სრულად არის გათვალისწინებული ყველა სავარაუდო შემოსავალი, რომელიც შესაძლებელია უნივერსიტეტმა მიიღოს წლის განმავლობაში. დაგეგმვის პროცესში სირთულეს წარმოადგენს ის გარემოება, რომ საბიუჯეტო (კალენდარული) წელი არ ემთხვევა სასწავლო წელს (პერიოდს), შესაბამისად, სტუდენტთა სწავლის საფასურიდან მისაღები შემოსავლების დაგეგმვა ხორციელდება მომდევნო სასწავლო წლისათვის პროგრამებზე გამოყოფილი ადგილების გათვალისწინებით. როგორც არსებულმა პრაქტიკამ აჩვენა, პროგრამებზე გამოყოფილი ადგილებისა და მიღებული სტუდენტების რაოდენობა ძირითადად საკმარისია ფინანსურად პროგრამის უზრუნველყოფისათვის და დანარჩენი ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების გათვალისწინებით, უნივერსიტეტს აძლევს საშუალებას განახორციელოს რეინვესტირება როგორც საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების ხარისხის ამაღლებისათვის, ასევე სხვა მიზნებითაც, რაც ქმნის ფინანსური უზრუნველყოფის უფრო მყარ და გრძელვადიან გარანტიებს მომავალში.

ბოლო წლების შემოსავლების ანალიზი გვიჩვენებს, რომ დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების არსებობა რისკების მართვისა და ფინანსების ეფექტიანად განაწილების საშუალებას იძლევა. აღნიშნული მოსაზრების გამოთქმის საშუალებას გვაძლევს ის გარემოება, რომ უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში უნივერსიტეტის ბიუჯეტი ექვსჯერ და მეტად გაიზარდა. ბუნებრივია, ეს არ არის ფინანსური რესურსების მაქსიმუმი, რომლის მიღწევაც არის შესაძლებელი. უნივერსიტეტი განაგრძობს მუშაობას დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების მოძებნის მიმართულებით როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ და ცდილობს მაქსიმალურად გამოიყენოს ადამიანური თუ მატერიალური რესურსები ბიუჯეტის უფრო მეტად გაზრდის მიზნით.

უნივერსიტეტის ფინანსური მდგომარეობა სტაბილურია, მზარდი და უზრუნველყოფს სტრატეგიული განვითარების გეგმაში გაწერილი აქტივობების შესრულებას.

დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის ბიუჯეტის შემოსავლების დაგეგმვის პარალელურად ხორციელდება ხარჯების დაგეგმვა. ხარჯვითი ნაწილის დაგეგმვისას მნიშვნელოვანია პირველ რიგში გათვალისწინებულ იქნას ყველა იმ აუცილებელი ხარჯის დაფინანსება, რომელიც ევალება უნივერსიტეტს, როგორც სამეწარმეო სუბიექტს, ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობისა და უნივერსიტეტის უფლებამოსილი ორგანოების მიერ მიღებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად. ასეთ ხარჯებს განეკუთვნება სახელმწიფო გადასახადები და მოსაკრებლები, საშტატო განრიგითა და ხელშეკრულებებით აღებული სახელფასო ვალდებულებების შესრულება, სტიპენდიების გაცემა, ფასეულობებისა და მომსახურებების მომწოდებლებთან ანგარიშსწორება, საწევრო გადასახდელების გადახდა, სტუდენტთა მობილობის, კვლევების ხელშეწყობის დაფინანსება და ა.შ.

ბიუჯეტის დაგეგმვისას თავისუფალი თანხების რაციონალურად და ეფექტიანად გამოყენების მიზნით უნივერსიტეტის ქვედანაყოფებს უკანასკნელ პერიოდში გამოეყოთ ხარჯვის ლიმიტები, რომლის ფარგლებში, ყოველწლიური სამოქმედო გეგმის დოკუმენტის შესაბამისად, ხორციელდება კონტროლი ხარჯებზე. მიმდინარე წლის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში უნივერსიტეტის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შესაბამისად გათვალისწინებულია როგორი გადაწყვეტილებები უნდა იქნას მიღებული შეზღუდული ფინანსური რესურსების პირობებში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) აღნიშნული გეგმების ეფექტური განხორციელების მიზნით.

ადმინისტრაციული ხარჯების წილი საერთო ბიუჯეტში შეადგენს 6 – 15 პროცენტს. მასში გათვალისწინებულია როგორც სახელფასო, ასევე მატერიალური და სხვა დანახარჯები. წლების მიხედვით დინამიკაში იკვეთება კლების ტენდენცია.

უნივერსიტეტი ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფილია, რაც განაპირობებს სწავლების პროცესის, კვლევების, სხვა საუნივერსიტეტო საქმიანობის, ადრეთვე სპორტული ღონისძიებების, ინფრასტრუქტურის მდგრად განვითარებას როგორც მიმდინარე პერიოდში, ასევე მომავალში. მმართველმა ჯგუფმა იმსჯელა და დაამტკიცა დავით ტვილდიანის სანედიცინო უნივერსიტეტის 2019 წლის საბიუჯეტო პრიორიტეტები:

1. **საგანმანათლებლო და საინფორმაციო რესურსების განვითარება** (სწავლების, სწავლისა და კვლევითი პროცესების ხელშეწყობისათვის);
2. **თანამშრომლობის გაღრმავება წამყვან ევროპულ უნივერსიტეტებთან** (გაცვლითი სტუდენტური პროგრამები, მივლინებები, სტუდენტური კონფერენციები, ინტერნაციონალიზაცია და ა.შ.);
3. **სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობა** (სამეცნიერო მივლინებები და კონფერენციები, ინტერნაციონალიზაცია);
4. **ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება** (არსებული მშენებლობის დასრულება, შენობა ნაგებობების მიმდინარე და კაპიტალური რემონტი);
5. **სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება და განვითარება;**
6. **თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, გადამზადება** (სხვადასხვა ტრეინინგ კურსის ორგანიზება, მ.შ. უცხო ენის სწავლება);
7. **სხვადასხვა ინიციატივების მხარდაჭერა** (სახელობითი სტიპენდიების დაფინანსება, თანამშრომელთა წახალისება, სტუდენტური ინიციატივების მხარდაჭერა და ა.შ.);

აღნიშნული პრიორიტეტები ყოველწლიურად იქნება განახლებადი შესაბამისი პერიოდების საჭიროებებიდან გამომდინარე.

ხარჯების მოცულობა, ისევე როგორც შემოსავლები, წლების დინამიკაში იზრდება ბიუჯეტის შესაბამისად. უნივერსიტეტის ფუნქციონირების პერიოდში ყოველწლიური ბიუჯეტი ძირითადად პრეფეციტულია და ყველა ხარჯის დაფინანსება ხდება დროულად, ასევე ხდება დამფუძნებელ პარტნიორთა ინტერესების გათვალისწინება. უნივერსიტეტის მიერ მიმდინარე საოპერაციო და არასაოპერაციო ხარჯების დინამიკა 2014 – 2018 წლებში შემდეგნაირად გამოიყურება:

გარდა მიმდინარე საექსპლუატაციო და არასაექსპლუატაციო ხარჯებისა, უნივერსიტეტის მიერ ხდება გრძელვადიანი აქტივების დასაკუთრება და შესაბამისად დაფინანსება, კერძოდ, შესაბამის პერიოდში შეძენილია ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები, დაფინანსებულია დაფუძნებულ საწარმოში ინვესტიცია, შევსებულია ბიბლიოთეკის ფონდი. ყოველივე ზემოაღნიშნულის ძირითად მიზანს წარმოადგენს ის, რომ უნივერსიტეტს გააჩნდეს ძირითადი საქმიანობისათვის მყარი და სტაბილური მატერიალური და ფინანსური ბაზა, როგორც მიმდინარე, ასევე მომავალ პერიოდებში.

დაგეგმილი ბიუჯეტის შესრულებისა და კონტროლის მიზნით, უნივერსიტეტში დანერგილია ფინანსური მართვის სისტემა, რომელიც ფინანსური რესურსების ეფექტური მართვის შესაძლებლობას იძლევა. სტრატეგიული მართვისა და განვითარების დეპარტამენტი ბიუჯეტის შესრულების კონტროლს ახორციელებს სახელმწიფო კანონმდებლობისა და უნივერსიტეტში არსებული რეგულაციების შესაბამისად. დაგეგმილი შემოსავლის მიღების მიზნით სისტემატურად ახორციელებს ადმინისტრირების ღონისძიებებს სტუდენტების და სხვა დებიტორული დავალიანებების ინვენტარიზაციის და შესაბამისად დროულად დაფარვასთან დაკავშირებით; ხარჯების დოკუმენტაციის ანალიზის საფუძველზე ადგენს გაწეული ხარჯების შესაბამისებას დაგეგმილი ბიუჯეტის ეკონომიკური კლასიფიკატორის მუხლებთან, რის შემდგომაც ასახავს გახარჯული თანხის მოცულობას ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილში, დაფინანსების წყაროებისა და ხარჯვის შესაბამისი კატეგორიების მიხედვით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვის შესახებ დებულება (დანართი #23)
2. ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემა (დანართი #45)

□ ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

გთხოვთ, წარმოადგინოთ საგანმანათლებლო პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, მოცემული სტანდარტის კომპონენტების მოთხოვნებთან მიმართებით.

ძლიერი მხარეები

- ✓ უნივერსიტეტს შემუშავებული და დამტკიცებული აქვს პედაგოგიური დატვირთვის დოკუმენტი, რომელიც აკადემიური პერსონალის განვითარებაზეა ორიენტირებული;
- ✓ პედაგოგიური დატვირთვა, მისი სახეები და ა.შ გაზიარებულია დტსუ-ს აკადემიური საზოგადოების მიერ და დამტკიცებულია აკადემიურ საბჭოზე;
- ✓ დოკუმენტი სასარგებლოა სასწავლო მუშაობის და მისი სპეციფიური მახასიათებლების მოცულობის გაანგარიშებისათვის სასწავლო ცხრილის, ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის დაგეგმვის, ანგარიშებისა და კონტროლისთვის;
- ✓ კადრის პროფესიული ზრდისთვის შემუშავებული და განხორციელებული პროექტები; საკითხთან მიმართებაში უნივერსიტეტში არსებული პოლიტიკა და პრაქტიკა;
- ✓ უნივერსიტეტის მხარდაჭერა და შტატის სტიმულირება ახალი, განვითარებაზე ორიენტირებული პროექტების შექმნაში;
- ✓ უსდ-ს ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია;
- ✓ საქართველოს საბიბლიოთეკო ასოციაციის კონსორციუმის წევრობა, ერთობლივ ტრენინგებში, სწავლებასა და ვორქშოპებში მონაწილეობის შესაძლებლობა;
- ✓ უნივერსიტეტის მიერ საბიბლიოთეკო გარემოს გაუმჯობესებისთვის ჩატარებული სამუშაო; აგრეთვე წიგნადი და სხვა სასწავლო რესურსის შევსებაზე ზრუნვა;
- ✓ ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის დოკუმენტის შემუშავება;
- ✓ საგანმანათლებლო რესურსების განახლების და განვითარებისთვის ინფრასტრუქტურულ და/ან სხვა პროექტებზე გაწეული ხარჯები (Body Interact, OpenLabyrinth, Moodle, 3D Anatomy Atlas, Progress Testing, Turnitin);
- ✓ რესურსებისა და თანამშრომლების განვითარება კლინიკური ტრენინგების მისაწოდებლად;
- ✓ ცენტრალური სამეცნიერო კვლევითი ლაბორატორიის ჩამოყალიბება კვლევაზე დაფუძნებული სწავლების ხელშესაწყობად.

გასაუმჯობესებელი მხარეები

- ✓ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ფაქტობრივი შესრულებისა და კონტროლის მექანიზმებზე მონიტორინგის შეფასების ანგარიში;
- ✓ პროფესიული პედაგოგიური დატვირთვის შრომითი დანახარჯების მეცნიერულად დასაბუთებული კვლევის დაგეგმვა და ჩატარება;
- ✓ დტსუ-ს მიერ კვლევებისთვის გამოყოფილ ბიუჯეტის ზრდაზე მუდმივი მუშაობა;
- ✓ არსებული ელექტრონული სასწავლო რესურსების შემდგომ განვითარებაზე ზრუნვა;

- ✓ პროექტების მომზადებასა და განხორციელებაზე მეტი ფოკუსირება გრძელვადიან- და მოკლე- ვადიანი ფინანსური სტრატეგიების დაფუძნება უნივერსიტეტის ძირითადი საქმიანობის (აკადემიური და კვლევითი) ხარისხზე;
- ✓ სწორად განსაზღვრული სტრატეგიების ეფექტურად განხორციელების (ფინანსური რესურსების სწორი განაწილება, აკადემიური და ინფრასტრუქტურული პრიორიტეტების განსაზღვრა და მუდმივი რევიზირება) შესაძლებლობათა ზრდა.

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება

- პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

აღწერა და შეფასება

უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო მისიიდან გამომდინარე პროგრამები და მათი მიწოდება არის ერთი ყველაზე მთავარი სამიზნე ხარისხის შეფასების და განვითარების; შესაბამისად, სწავლებისა და სწავლის ხარისხის პროგრამათა (სტანდარტებთან გარანტიისთვის) იმ ასპექტების განსაზღვრა, რაც ყურადღებას, მონიტორინგსა და შეფასებას საჭიროებს დტსუ-ს ხარისხის შეფასების მთავარ სამიზნედ რჩება.

ასევე, ხარისხის უზრუნველყოფაში მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს სტრატეგიული დაგეგმვისთვის საჭირო ინფორმაცია, კონკრეტული ქმედებები პრობლემების იდენტიფიკაციისთვის და მათზე აკადემიურ საზოგადოებასთან კომუნიკაცია; უწყვეტი განვითარების უზრუნველყოფისთვის დაგეგმვა-განხორციელება-შეფასება/შემოწმება-განვითარება/გაუმჯობესება სამუშაო ციკლის საფუძველზე ხარისხის შეფასების პროცესების ჩატარება. პროგრამის შეფასების ასპექტებად განსაზღვრულია:

- ✓ დამსაქმებელთა მოთხოვნები;
- ✓ სწავლის მოსალოდნელი შედეგები;
- ✓ პროგრამის აღწერა;
- ✓ პროგრამის კურსკულუმის შინაარსი;
- ✓ პროგრამის ორგანიზაცია;
- ✓ სწავლების/სწავლის სტრატეგია, დიდაქტიკური კონცეფცია;
- ✓ სტუდენტთა შეფასების სისტემა;
- ✓ აკადემიური შტატის ხარისხი;
- ✓ დამხმარე შტატის ხარისხი;
- ✓ სტუდენტთა ხელშეწყობა და კონსულტირება;
- ✓ ინფრასტრუქტურა და გარემო;
- ✓ სტუდენტთა შეფასება (სტუდენტთა აზრის კვლევა);
- ✓ კურსკულუმის დიზაინი და შეფასება;
- ✓ შტატის განვითარების აქტივობები;
- ✓ კურსდამთავრებულთა მიღწევები.

კურიკულუმის განვითარება სისტემური და გაცნობიერებული გზით პროგრამათა ხარისხში დარწმუნების საკვანძო ელემენტია. მისი უწყვეტი განვითარებისთვის ხარისხის შიდა შეფასების მნიშვნელოვანი ელემენტებია:

- ✓ პროგრამის მიზნების და სწავლის შედეგების განსაზღვრა; დაზუსტება რა უნდა ისწავლოს და რას უნდა მიაღწიოს სტუდენტმა;
- ✓ შინაარსის განსაზღვრა, მნიშვნელოვანი (დიდი) თემების შერჩევა და პროგრამის სტრუქტურის განსაზღვრა;
- ✓ სწავლების მეთოდების და ხერხების შერჩევა და განვითარება;
- ✓ ლიტერატურისა და სხვა საგანმანათლებლო მასალების შერჩევა;
- ✓ როგორ (რა გზით) იქნებინ სტუდენტები შეფასებულნი რათა შეფასდეს სწავლის შედეგების მიღწევა.

ხარისხის შეფასების მეთოდოლოგიად იგი იყენებს ხარისხის შეფასების მიზანთან შესაბამისად არსებული სიტუაციის აღწერას, ჩატარებული სამუშაოს ხარისხის შეფასებას დაფუძნებულს ხარისხის ინდიკატორებსა, ჩატარებულ სამუშაოსა და მტკიცებულებებზე (დანართი #47).

უნივერსიტეტს აქვს მონაცემთა სისტემა და ინფორმაცია, რომელიც მუდმივად ახლდება/ივსება და შეიცავს მონაცემთა „გრძელ“ ჩამონათვალს: მაგალითად, სტუდენტთა პროგრესის (სემესტრიდან სემესტრში გადასვლის) მაჩვენებელი, მასწავლებელი/სტუდენტი თანაფარდობა, კურსდამთავრებულთა რიცხვი, ა. შ. ასევე ცნობილია, რომ მათი (ამ ინდიკატორთა დიდი ნაწილი) შესაძლებლობები საკმაოდ შეზღუდულია და სხვა მიზნით შესაკრებ ინფორმაციაზე ხშირად „დამატებული“; ხარისხის შეფასებაში უნივერსიტეტი იყენებს ინდიკატორებს: (i) ლეგიტიმაციისთვის (აქტივობათა შესახებ ანგარიშები), (ii) შეფასებისთვის (შედეგების მონიტორინგისთვის), (iii) დისკუსია/განხილვისთვის (მონაცემთა ინტერაქციული გამოყენება) და (iv) გადაწყვეტილების მისაღებად (მონაცემთა გამოყენება პროცესების ცვლილებებისთვის).

უნივერსიტეტის ოფიციალური სტრუქტურები და ორგანოები უზრუნველყოფენ ხუ-ის პროცესში ხუ-ის სამსახურთან თანამშრომლობის ფორმატს; ხუ სამსახური ყოველწლიური თვითშეფასების დაგეგმვის, მონიტორინგისა და შეფასებისთვის ქმნის ხარისხის შეფასების ჯგუფს აკადემიური შტატის და სტუდენტთა სავალდებულო ჩართულობით. ხუ-ის სამსახურის საქმიანობის (მათ შორის ამ წესით) გამოცდილებამ აჩვენა, რომ აკადემიური საზოგადოების წევრთა ხარისხის უზრუნველყოფის ჯგუფში ჩართულობას დამატებითი სარგებელი მოაქვს სწავლისა და სწავლების პროცესების გაუმჯობესებაში.

ამასთან, ამ მიმართულებით განვითარება საჭიროებს შემდგომ ნაბიჯებს, კერძოდ, მეტ დიალოგს შტატთან ხარისხის განვითარებაში მათ ინდივიდუალურ როლზე, საკუთარი სამუშაოს ხარისხის თვითშეფასებისთვის მზაობაზე.

უნივერსიტეტის ზომა, მისი ორიენტაცია მხოლოდ სამედიცინო დარგზე ცენტრალიზირებული სახით (უნივერსიტეტის დონეზე) შექმნილ ხარისხის უზრუნველყოფის სტრუქტურას აძლევს საშუალებას გამოიყენოს ასეთი სახის (ცენტრალიზებული) სტრუქტურისთვის დამახასიათებელი ძლიერი მხარეები; მაგალითად, ხარისხის შეფასებაში უნიფიცირებული მიდგომა, საერთო ინსტიტუციურ სტრატეგიასთან ადვილად კავშირი; ამასთან, ასევე იყოს ფაკულტეტის საჭიროებაზე ფოკუსირებული (ერთგვარად „დეცენტრალიზირებული“), აადვილებს კომუნიკაციას უნივერსიტეტის პერსონალთან, იცავს უნივერსიტეტში მოვალეობების დუბლირების რისკისა და განსხვავებული მიდგომებისგან. შესაბამისად, სამსახურს აქვს გარე და შიდა საუნივერსიტეტო მოვალეობები. ხარისხის გარე შეფასებისთვის მისი პასუხისმგებლობაა საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტროსა და განათლების ხარისხის განვითარების

ეროვნულ ცენტრთან ურთიერთობა. იგი ასევე ზრუნავს უნივერსიტეტის იმიჯზე საერთაშორისო და ეროვნულ დონეზე (იხ. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ გარე შეფასების მიზნით წარდგენილი ანგარიშები)

უკუკავშირის შეგროვება უწყვეტი განვითარებისთვის ხარისხის უზრუნველყოფის მთავარი ელემენტია და განკუთვნილია რიგი სტანდარტების შესაფასებლად; ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ უკუკავშირის შეგროვება სხვადასხვა მექანიზმით ხდება და კითხვარები მხოლოდ ერთი მეთოდია.

საკითხთან მიმართებით თვითშეფასების შედეგები გვეხმარება მივიღოთ ღირებული ინფორმაცია საკითხთან მიმართებაში დაინტერესებულ პირთა აღქმასთან დაკავშირებით და მათი კომბინირება სხვა მონაცემებთან გვეხმარება მთლიანი სურათის აღქმაში. სწავლისა და სწავლების საკითხებში, უკუკავშირი გროვდება ყველასგან ვისაც გავლენა აქვს პროცესზე სტუდენტების, მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის ჩათვლით. ჩვენი გამოცდილებით, ყველაზე „ძნელი შესაგროვებელია“ ინფორმაცია მასწავლებლებისგან, ამასთან, აუცილებელი; ასეთი კითხვარი ფარავს საკითხებს დაწყებული ყოველდღიური სამუშაო გარემოს, ხელშეწყობა, ა. შ.-დან უნივერსიტეტის მისიის და ფაკულტეტის ამოცანების ჩათვლით; რაც კარგი მასალაა შტატის „აზრის მოსმენის“ მათი თანამდებობის, პასუხისმგებლობათა შესახებ და სხვა.

სტუდენტთა ჩართულობა ხარისხის უზრუნველყოფაში არ იფარგლება მხოლოდ უკუკავშირის მიწოდებით და ინფორმაციის მიღებით. ისინი ხარისხის უზრუნველყოფაში ჩართულნი არიან (ასეთი ჩართულობა უნდა გაგრძელდეს და გაძლიერდეს):

- უკუკავშირის მიწოდებით (მაგ: გამოკითხვები)
- თვითშეფასების ანგარიშების მომზადებასა და
- უნივერსიტეტის მმართველობასა და მენეჯმენტში ჩართულობით (წევრობა გადაწყვეტილების მიმღებ კომიტეტებში).

შესაბამისად სტუდენტები არიან პროცესის (ხუ-ის განვითარება) მონაწილენი როგორც თანასწორი პარტნიორები, რაც ხელს უწყობს საკუთარი განათლების ხარისხზე პასუხისმგებლობის გაზიარების გააზრებაში.

უკუკავშირის მისაღებად უნივერსიტეტი სულ უფრო ხშირად იყენებს გარე შემფასებლებთა, კურსდამთავრებულთა გამოკითხვას. კურსდამთავრებულებისგან ვიღებთ უკუკავშირის სასწავლო პროგრამის გაუმჯობესების საკითხში; რადგან ისინი შესაძლოა იყვნენ მათ კარიერულ მიღწევებზე სასწავლო პროგრამის გავლენის პოტენციური შემფასებლები. უნივერსიტეტი ცდილობს ყოფილი სტუდენტების „შენარჩუნებას“ შეხვედრების, ერთობლივი მუშაობის და უწყვეტი პროფესიული განათლების შესაძლებლობების შექმნით. ასეთ შემთხვევაში იზრდება მათი კონტრიბუცია მაგ: კურსდამთავრებულთა გამოკითხვებზე პასუხების ზრდით.

სამედიცინო სკოლა ატარებს სტუდენტთა პროგრესის ანალიზს, იკვლევს „წარმატების“ ან „ჩავარდნის“ მიზეზებს კურიკულუმის დაგეგმვის, სტუდენტთა შერჩევისა და /ან რჩევების მიცემის მიზნით.

2016-2017 და 2017-2018 წლებში ჩატარდა პირველკურსელ სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების ანალიზი ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების კონტექსტში, რომლის მიზანი იყო ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების მიხედვით დტსუ-ში ჩარიცხვის მოთხოვნების/კრიტერიუმების გაუმჯობესება (დანართი #16). ანგარიშის ფარგლებში სწავლაში პროგრესის აღწერის მიზნებისთვის გამოყენებულ იქნა შემდეგი მაჩვენებლები: ა) „ქვიზზე დაშვების“ მაჩვენებელი - ამოწმებს და ჯამურად ასახავს სტუდენტის ყოველდღიურ/მიმდინარე მუშაობას; ბ) „ქვიზის ჩაბარების მაჩვენებელი - შემაჯამებელი

შეფასება, რომელიც ამოწმებს და ჯამურად ასახავს, რომ უნივერსიტეტის სასწავლო მოდულით დაგეგმილი შედეგები მინიმალურ დონეზე მაინც მიღწეულია. ანგარიშების მოსამზადებლად გამოყენებული იქნა: 1. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ გამოყენებული ინფორმაცია (აბიტურიენტთა მიერ მოპოვებული გრანტების ოდენობა; რომელ არჩევანზე ჩაირიცხა იგი; მათ მიერ ჩაბარებულ საგნებში მიღებული ნედლი/სკალირებული ქულა და საკონკურსო ქულა, რომელი არჩევითი საგნით მოხდა აბიტურიენტის ჩარიცხვა); 2. დტსუ-ში მათ მიერ მოდულის შემაჯამებელ კომპლექსურ ტესტურ გამოცდაში მიღებული ქულები. კვლევამ დადო გარკვეული პრაქტიკული რეკომენდაციები, რომელიც უნივერსიტეტმა გაითვალისწინა სტუდენტთა კონტინგენტის და მოთხოვნების დაგეგმვის დროს. მოხდა ეგ-ით სტუდენტთა ჩარიცხვის კრიტერიუმების ანალიზი და შეიცვალა აღნიშნული კრიტერიუმები. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური გარკვეული პერიოდულობით ატარებს პედაგოგთა შესახებ სტუდენტთა აზრის კვლევას (ასახულია წინამდებარე დოკუმენტის 4.2-ში).

ხარისხის შიდა შეფასების ანგარიშების განხილვა ხდება სტრატეგიული განვითარების და მართვის კომიტეტზე; ანგარიშები, მოხსენება და დამტკიცება ხდება რექტორის საბჭოზე. ხარისხის შეფასების შედეგების ასახვა ხდება უნივერსიტეტის სამოქმედო გეგმებში (კორექტირების, დაზუსტებისა და/ან ახალი აქტივობების დაგეგმვის მიზნით), რაც უზრუნველყოფს ხარისხის შეფასების შედეგებზე დაფუძნებით უნივერსიტეტის შემდგომი საქმიანობის გაუმჯობესებასა და განვითარებას.

საინტერესო კვლევებია ჩატარებული ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ (PBL ტუტორებთან თანამშრომლობით) იმის დასადგენად რამდენად შეუძლიათ სტუდენტებს მათ მიერ ჩატარებული სამუშაოს თვით-შეფასება და რამდენადაა ეს შესაბამისი ფაკულტეტის შეფასებასთან (იხ. წინამდებარე დოკუმენტის 1.2-ში).

შეფასების შედეგები ისახება სამოქმედო გეგმასა და/ან უნივერსიტეტის (7 წლიან) სამიზნეებში, მათ შორის შეგროვებული მონაცემების ფოკუს-ჯგუფებში შიდა განხილვებით.

ხარისხის შიდა კულტურის განვითარების შესაძლებლობა ასახულია სტრატეგიულ გეგმაში (მე-12 მიზანი); განხორციელებისთვის მნიშვნელოვანი პრინციპები მოცემულია წინამდებარე თვითშეფასების ანგარიშის დანართი #47 დტსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის მნიშვნელოვანი მახასიათებლები და განვითარების მნიშვნელოვანი პრინციპები; ხარისხის შეფასების პროცედურა და საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული შედეგების გამოყენების ანგარიში ასახულია დანართ #48 (გვ.3)-ში: ხარისხის შეფასების შედეგების გამოყენების პროცედურა და შედეგების გამოყენების ანგარიში.

ზ/ა კვლევა (დანართი #23) ასევე მნიშვნელოვანი იყო მისაღები კონტიგენტის დაგეგმვის თვალსაზრისით, რომლის ფარგლებს საზოგადოდ სახელმწიფო ადგენს ავტორიზაციის მექანიზმით. დაგეგმვა ხორციელდება ადამიანური, ფინანსური რესურსების და ინფრასტრუქტურის, პედაგოგთა აკადემიური დატვირთვის დადგენილი ფარგლების (დანართი #23) და შესაბამისად სტუდენტ-პედაგოგთა „ნორმის“ გათვალისწინებით. ასევე ყოველწლიური სიტუაციის პროგრამაში რიცხული სტუდენტების ფაქტობრივი რაოდენობის [დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში (დტსუ) პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვის შესახებ] და დტსუ-ში სტუდენტთა კონტიგენტის დაგეგმვის მექანიზმის შესაბამისად (დანართი # 49).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. დტსუ ხარისხის უზრუნველყოფის მნიშვნელოვანი მაჩასიათებლები და განვითარების მნიშვნელოვანი პრინციპები (დანართი #47)
2. პირველკურსელ სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების ანალიზი ევგ შედეგების კონტექსტში - 2017-2018 (დანართი #16)
3. ხარისხის შეფასების შედეგების გამოყენების პროცედურა და შედეგების გამოყენების ანგარიში (დანართი #48)
4. დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში პედაგოგიური შემადგენლობის სამუშაო დატვირთვის შესახებ დებულება (დანართი #23)
5. სტუდენტთა კონტიგენტის განსაზღვრის მეთოდოლოგია (დანართი #49)

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

- პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

აღწერა და შეფასება

პროგრამის ხარისხის გარე შეფასება მისი აკრედიტაციის მიზნით მოხდა 2014 წლის ივლისში; მას შემდეგ პროგრამის განვითარების პროგრესის ანგარიშები ყოველწლიურად ბარდება განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრს. ამასთან, დიპლომირებული მედიკოსის ელექტრონულ პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლების (დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს) საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავდა ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის „530519-TEMPUS-1-2012-1-UK-TEMPUS-JPCR: Establishment of the Supra-Regional Network of the National Centres in Medical Education, focused on PBL and Virtual Patients (ePBLnet) ფარგლებში. შესაბამისად, აღნიშნული პროცესის თითოეული ეტაპის და კომპონენტის ხარისხობრივ შეფასებას ახდენდა, ერთი მხრივ, პროექტის კონსორციუმის წევრებისგან დაკომპლექტებული საკოორდინაციო საბჭო პროექტის მიმდინარეობის ფარგლებში, და, მეორე მხრივ, პროექტის დასრულებისას ევროკავშირის შესაბამისი სააგენტოს გუნდის წევრები.

პროექტის განმავლობაში (ეხება დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის აკრედიტაციის საანგარიშო პერიოდს) დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტში განხორციელდა ადაპტირებული PBL ქეისების მიწოდება სტუდენტებისათვის და მათი გამოკითხვა (ყარაგანდის უნივერსიტეტი) აღნიშნული ქეისების შეფასების მიზნით (**იხ. დანართი „D3.3 Repurposed PBL cases evaluated and implemented“**). PBL კვირის დასრულებისას ანუ PBL ქეისის სრული დაფარვის შემდეგ, გამოკითხულ იქნა მე-2 და მე-3 კურსის 25 სტუდენტი. გამოკითხვის მიზანს წარმოადგენდა მათი შეფასებისა და მოსაზრების შესწავლა ვირტუალური პაციენტის შესახებ და აღნიშნული გამოცდილების სარგებლიანობის შესახებ. ვირტუალური პაციენტის შეფასება სტუდენტების მიერ იყო პოზიტიური და მის მიმართ გამოიხატა მაღალი ინტერესი. ასევე, პოზიტიური იყო მათი შეფასება საბაზისო და კლინიკური მეცნიერებების სწავლისა და მომზადებისთვის სარგებლიანობის მიმართ, თუმცა სტუდენტებს გაუჭირდათ იმის შეფასება თუ რამდენად რელევანტური იყო PBL ქეისი მათი მომზადების ხარისხთან. აღნიშნულ კვლევას დაეფუძნა სამედიცინო განათლების ცენტრი და ადაპტაციის გუნდი ქეისების პროგრამაში რელევანტური ალოკაციისთვის. მაგ. PBL ქეისი „ს.ტ“ სტუდენტების 58%-ის მიერ შეფასდა, როგორც ძალიან რთული მათი მომზადების დონესთან შედარებით, შესაბამისად სამედიცინო განათლების ცენტრის მიერ მოხდა

ადაპტაციის ჯგუფისა და ტუტორების ინფორმირება და მათთან კონსულტაციით მოხდა აღნიშნული ქეისის ცხრილში რეალოკაცია.

პროექტის უკრაინელი პარტნიორის (სუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) ხელმძღვანელობით შემუშავდა ჩარჩო მიდგომა სასწავლო პროგრამის (PBL ქეისი და კვირა) საგანმანათლებლო რესურსების ადაპტაციისათვის, რომლის ფარგლებში მოხდა აუცილებელი რესურსების შედარებითი ანალიზი არსებულ რესურსებთან და კონსორციუმის ფარგლებში გაზიარებულ იქნა ხელმისაწვდომი რესურსები (იხ. დანართი „D4.1 Adaptation of the existing resources“) აღნიშნულის საფუძველზე შეიქმნა მონაცემთა ბაზა თითოეული PBL ქეისის მხარდამჭერი რესურსების შესახებ (იხ. დანართი „WP4.1 GE“).

შესწავლილ იქნა ვირტუალური პაციენტის (VP) შეფასებისთვის გამოყენების შესაძლებლობები. აღნიშნული მიზნისათვის მოხდა უკრაინელი პარტნიორების მიერ შეფასების–VP შინაარსობრივი და ტექნიკური შემუშავება და შემდგომში მისი გამოყენებით პილოტურად ონლაინ ტესტირება. აღნიშნულ ტესტირებაში მონაწილეობა მიიღო დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის 23-მა სტუდენტმა (იხ. დანართი „D4.3 Trial of online summative VP-based assessment“). ყველა სტუდენტი ჩაეტია ტესტირებისთვის გამოყოფილ დროში და პროცესისთვის დასჭირდათ საშუალოდ 43,2 წუთი. ქეისის თითოეული „გადაწყვეტილების მიღების“ გვერდის/ინფორმაციის ანალიზისთვის მათ საშუალოდ 41,7 წამი დასჭირდათ. საბოლოო შედეგების ქულები 30–73-ის ფარგლებში განაწილდა (მხოლოდ 2 სტუდენტის შედეგი იყო 20–27 ქულა). სავარაუდოდ სტუდენტების მიერ OpenLabyrinth3-ის ინტერფეისში ნავიგაციის შესახებ მეტად ფოკუსირებული ინსტრუქტაჟი იყო აუცილებელი.

პროექტის ლიდერი პარტნიორის, ლონდონის სენტ-ჯორჯის უნივერსიტეტის მიერ განხორციელდა პროცესის ჩარღმავებული დეტალური კვლევა (იხ. დანართი „D5.4 Evaluation Report“), რომლის ფარგლებში დაინტერესებული პირების კატეგორიებად იდენტიფიცირებულ იქნა შემდეგი ჯგუფები:

- სტუდენტები;
- PBL ტუტორები;
- კურიკულუმის ადაპტაციაში ჩართული პირები;
- ქეისების ადაპტაციაში ჩართული პირები;
- სამედიცინო განათლების ცენტრის ხელმძღვანელები;

ყოველი იდენტიფიცირებული ჯგუფიდან მოხდა შესაბამისი პირების მიზნობრივი გამოკითხვა.

მაგალითად, სტუდენტების ჯგუფიდან დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტიდან გამოკითხულ იქნა 24 სტუდენტი, რომლებმაც შეაფასეს საკუთარი გამოცდილება შემდეგ საკითხებთან მიმართებაში:

- ზრდის თუ არა PBL მათ მოტივაციას და ჩართულობას?
- ზრდის თუ ამცირებს PBL მათ „დატვირთულობას“?
- აქვს თუ არა PBL გავლენა მათ „მიღწევებზე“?

- აქვს თუ არა პროცესში ტექნოლოგიების გამოყენებას გავლენა მათ გამოცდილებაზე?

შედეგებმა აჩვენა, რომ PBL-ის იმპლემენტაციამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა სტუდენტების მოტივაცია და ჩართულობა სწავლის პროცესში. სტუდენტებმა დაადასტურეს, რომ ინტერაქციულმა ქეისებმა განსაკუთრებით გაზარდეს მათი ჩართულობა, გაზარდეს მოტივაცია ქეისის „გადაჭრის“ და დიაგნოზის დასმის მიზნებისთვის მოიძიონ დამატებითი ინფორმაცია. სტუდენტების ნაწილმა აღნიშნა, რომ PBL-მა გაზარდა მათი „დატვირთვა“. მათ ასევე აღნიშნეს, რომ ინტერაქციული ქეისები მათ მიეხმარათ მეტად მომზადებულიყვნენ რეალური კლინიკური სიტუაციებისთვის, კერძოდ, მათში გაუმჯობესდა კლინიკურ გარემოში დიაგნოზის დასმის და პაციენტზე ზრუნვის უნარი. სტუდენტებმა დადებითად შეაფასეს PBL-ის განხორციელებისთვის გამოყენებული ტექნოლოგიები.

ზ/ა პროექტის ფარგლებში პროგრამის მომზადების, (უპირველეს ყოვლისა 6 პარტნიორი ქვეყნის უნივერსიტეტში შემუშვებულიმე-პდს-ის კურიკულუმების) ფარგლებში მოხდა პროექტის ხარისხის შეფასება, კერძოდ:

ა) პროექტის ხარისხის შეფასების გეგმის შემუშვება; ბ) ხარისხის შეფასების პროცესის წარმოება; გ) პროექტის ხარისხის შეფასების ანგარიში.

ა) ხარისხის შეფასების კრიტერიუმები და ასპექტები, ასევე ახალ პროგრამათა (მათ შორის დტსუ-ს ე-პდს პროგრამის) შეფასების (თვითშეფასების) ასპექტები გაცხადებული იყო პროექტის დაგეგმვის ადრეულ ეტაპზევე, თუმცა მისი განვითარების და მონიტორინგის პროცესი ასევე მოიცავდა განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრთან ანგარიშგების მიმდინარე (2015-2016 სასწ. წ.) პერიოდს. დოკუმენტი აღწერს ხარისხის კონტროლის მიზნებს (მათ შორის ახალი დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს ფარგლებში), ხარისხის მენეჯმენტის ორგანიზაციულ საკითხებს, მასში პარტნიორთა როლებისა და პასუხისმგებლობების (და/ან კონტრიბუციის) განსაზღვრას; მოიცავს ხარისხის შეფასების შერჩეულ მიდგომებსა (ლოგიკურ სტრუქტურული მიდგომა) და მეთოდოლოგიას, ასევე ხერხებსა და საშუალებებს ხარისხის კონტროლის განსახორციელებლად; განსაზღვრავს „ხარისხის შეფასების სამიზნეებს“; მათ შორის ახალი პროგრამის კურიკულუმის შეფასების ნაწილში გეგმავს პროგრამის თვითშეფასებას შეფასების 14 ასპექტში. დოკუმენტი ასევე შეიცავს სახელმძღვანელოს თითოეული ზ/ა ხარისხის ასპექტის აღწერა/ანალიზისთვის, ძლიერი/სუსტი მხარეების ფორმულირების, მტკიცებულების და გაუმჯობესების გეგმის კვლევის/ანალიზისათვის.

გ) ხარისხის შეფასების ანგარიშის დოკუმენტი სრულად ასახავს პროექტის განხორციელების პერიოდში (მათ შორის წინამდებარე საანგარიშო პერიოდში) განხორციელებული სამუშოს (მათ შორის ახალ ე-პდს პროგრამებთან მიმართებაში) ხარისხზე მონიტორინგის შედეგებს (იხ. ზ/ა-ბ) ხარისხის დაგეგმილ/მოსალოდნელ შედეგებთან მიმართებაში; აღწერს (და წარმოადგენს) ხარისხის სტანდარტთა რეფერენტულ დოკუმენტებს, ხარისხის გაზომვის ინდიკატორებს, შესაბამის ხერხებს, კვლევის დიზაინს (დოკუმენტის პირველი ნაწილი).

დოკუმენტის მეორე ნაწილი (კურიკულუმის შეფასებასთან მიმართებაში)

(i) აღწერს და აფასებს არსებულ პროგრამათა (მათ შორის დტსუ დიპლომირებული მედიკოსის პროგრამა) მოდერნიზაციის გეგმას - ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრავს ძლიერ/სუსტ მხარეებს და შეიმუშავებს შემდგომი განვითარების გეგმას; (ii) ხარისხის შეფასების დაგეგმილ ასპექტებთან (იხ. ხარისხის შეფასების გეგმა) მიმართებით აღწერს პროგრამათა (მათ შორის დტსუ დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამა) თვითშეფასების ანგარიშების შედეგებს

(ძლიერი, სუსტი მხარეები, სამოქმედო გეგმა) მათ შორის უნივერსიტეტების (მათ შორის დტსუ) მიხედვით და აჯამებს კვლევის შედეგებს; დოკუმენტი ასევე წარმოადგენს (iii) საგანმანათლებლო მასალის (ქეისები) ადაპტაციის ხარისხის შეფასების ანალიზის შედეგებს; (iv) აფასებს პროგრამაში ჩართული ადამიანური რესურსების განვითარების/მომზადების (მათ შორის დტსუ) პროცესის ხარისხს; (v) აღწერს სასწავლო გარემოს გაუმჯობესების/ადაპტაციის შეფასების შედეგებს, სხვა დაკავშირებულ (დისემინაცია, სამედიცინო განათლების ცენტრი) საკითხებს, მნიშვნელოვანს პროგრამის მდგრადობისა და განვითარებისთვის.

ხარისხის ზ/ა შეფასების დაგეგმვა, ჩატარება, ანგარიში მნიშვნელოვანი გამოცდილება იყო:

- 1) დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის ხარისხის, მისი აკადემიური ასპექტებისა (ინტეგრაციის დონე, სახეობა, სხვ.) და შემდგომ გაუმჯობესებაზე მონიტორინგის თვალსაზრისით;
- 2) დტსუ-ს დიპლომირებული მედიკოსის ე-პდს პროგრამის საერთაშორისო კონტექსტში განხილვის თვალსაზრისით: შედარდა 3 ქვეყნის (საქართველო, უკრაინა, ყაზახეთი) 6 უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ახალი პროგრამები და შეფასდა სამედიცინო განათლებაში არსებულ საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილებასთან მიმართებაში;
- 3) ჩატარდა დტსუ-ს პროგრამის ხარისხის თვითშეფასების კრიტერიუმების „გატესტვა“ (საერთაშორისო კონტექსტი) სხვა პროგრამებთან მიმართებაში;
- 4) დტსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის ჯგუფმა შეიძინა სამედიცინო განათლებისთვის „ახალი“ ცოდნა/გამოცდილება;
- 5) დტსუ აკადემიურმა საზოგადოებამ (აკადემიური შტატი, სტუდენტები) და ადმინისტრაციულმა შტატმა სამედიცინო განათლების სხვადასხვა თემაში (პროგრამის შემუშავება, სწავლება/სწავლა/შეფასება, ხარისხის უზრუნველყოფა, კონტროლი და სხვ.) განავითარა კვლევითი უნარები (იხ. პროექტის ვებ-გვერდზე დისემინაციის საბოლოო ანგარიში, დტსუ პრეზენტაციები, პუბლიკაციები).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. <http://epblnet.eu>
2. <http://epblnet.eu/content/quality-control-plan>
3. <http://epblnet.eu/content/quality-control-report>
4. <http://epblnet.eu/content/dissemination-final-report>

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

აღწერა და შეფასება

აკადემიური შტატი, სტუდენტები ჩართულნი არიან ხარისხის უზრუნველყოფის თვითშეფასების ჯგუფებში. ასევე სასწავლო პროგრამათა დაგეგმვის, იმპლემენტაციის, მენეჯმენტისა და მართვისთვის მნიშვნელოვან კომიტეტებსა და საბჭოებში (მაგ: რექტორის

საბჭო, კურიკულუმის კომიტეტი, ფაკულტეტის საბჭო); ასევე მნიშვნელოვანი და ძალზე სასარგებლოა კურიკულუმის რევიზირებისა და/ან სხვა სპეციალური (კონკრეტული) მიზნით შექმნილ სამუშაო ჯგუფებში მათი მონაწილეობა. დამსაქმებელთა მხრიდან პროგრამის, სწავლის შედეგების, და სხვა საკითხებში „ხარისხიანი“ უკუკავშირის მოწოდების მიზნით უნივერსიტეტი იწვევს დამსაქმებლებს (პოტენციური) ფაკულტეტის ღონისძიებებში კარიერული დღეების ჩათვლით; სტუდენტურ კონფერენციებზე, ფორმალურ და არაფორმალურ შეხვედრებში, ერთობლივი მუშაობისა და უკუკავშირის მიზნით. უნივერსიტეტი ხელს უწყობს დამსაქმებელთა მოწვევას ლექციებსა და სემინარებში მონაწილეობისთვის და რეალური სიტუაციების განხილვისთვის; რაც ქმნის პროგრამის განვითარებაში მათი ინფორმირებული მონაწილეობის და ხარისხიანი უკუკავშირის მიღების წინაპირობებს.

პროგრამების მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ასევე მუდმივად ხორციელდება, იხ. აგრეთვე დანართ 50-სა და დანართ 51-ში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

1. თვითშეფასების ანგარიში 2015_2016 (დანართი # 50)
2. თვითშეფასების ანგარიში 2016_2017 (დანართი # 51)

☐ ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები

გთხოვთ, წარმოადგინოთ საგამანათლებლო პროგრამის ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეები, მოცემული სტანდარტის კომპონენტების მოთხოვნებთან მიმართებით.

ძლიერი მხარეები

- ✓ პროგრამის ხარისხში დასარწმუნებლად დტსუ-ში საკვანძო საკითხია კურიკულუმის განვითარება სისტემური და გაცნობიერებული გზებით;
- ✓ ხარისხის შეფასების მეთოდოლოგია განიხილავს არსებული სიტუაციის აღწერას ხარისხის შეფასების სამიზნეობთან მიმართებაში, იმპლემენტირებული აქტივობების და მტკიცებულებების ხარისხის შეფასებას ხარისხის ინდიკატორებზე დაფუძნებით;
- ✓ ხარისხის შეფასების ჯგუფების ფორმირება აკადემიური შტატის და სტუდენტების სავალდებულო მონაწილეობით.

გასაუმჯობესებელი მხარეები

- ✓ ხარისხის შეფასებაში შემდგომი ნაბიჯები, კერძოდ, მეტი დიალოგი შტატთან ხარისხის შეფასების პროცესებში მათ ინდივიდუალურ როლზე და მათ მიერ ჩატარებული სამუშაოს ხარისხის თვითშეფასებისთვის მზაობაზე;
- ✓ პროგრამის ხარისხზე მონიტორინგისა და შეფასების პროცესების დასახვეწად სამეცნიერო მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ახალი ხერხების და საშუალებების მოძიება და კვლევა;
- ✓ ხარისხის კულტურის დანერგვის ხელშეწყობა - პედაგოგთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების ფარგლებში სპეციალური სასწავლო კურსის მომზადება და მიწოდება.

დაწესებულების წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილი პირის ხელმოწერა და ბეჭედი

დანართების ჩამონათვალი ⁵	დანართი
☐ საგანმანათლებლო პროგრამა და სილაბუსები	დანართი 1, დანართი 19
☐ პროგრამის შედგენასა და განვითარებაში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია/ინფორმაცია	დანართი 13, დანართი 52
☒ აკადემიური, მოწვეული და სამეცნიერო პერსონალის კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია, CV-ები და ხელშეკრულებების ნიმუშები. (CV-ში მითითებული უნდა იყოს ბოლო 10 წლის განმავლობაში გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების ჩამონათვალი)	დანართი 35, დანართი 36
☐ პროგრამის ხელმძღვანელის, ასევე მაგისტრანტისა და დოქტორანტის ხელმძღვანელის, და ადმინისტრაციული პერსონალის ფუნქციები და მოვალეობები	დანართი 31, დანართი 34
☐ საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის ჩამონათვალი საგნის/საგნების მითითებით	დანართი 46
☐ პროგრამის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია	დანართი 55
☐ სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების შემთხვევაში, ბოლო 5 წლის განმავლობაში დაცული სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების სია (გთხოვთ მიუთითოთ ნაშრომის: სათაური, დაცვის წელი, ხელმძღვანელი, ქულა). (ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარე დაწესებულებაში ვიზიტამდე მოითხოვს რამდენიმე ნაშრომს, რომელიც უნივერსიტეტმა უნდა წარმოადგინოს)	
☒ საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგია	დანართი 17, დანართი 18
☒ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი	დანართი 53
☐ შრომის ბაზრისა და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზის დოკუმენტი	დანართი 3, დანართი 7, დანართი 7.1, დანართი 8
☐ შესაბამისი ხელშეკრულებები/მემორანდუმები ეკონომიკურ აგენტებთან და პრაქტიკის ობიექტებთან	დანართი 20
☐ პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგია (არსებობის შემთხვევაში)	დანართი 4, დანართი 5

⁵ შენიშვნა: სააკრედიტაციო შეფასებაში საერთაშორისო ექსპერტის მონაწილეობის შემთხვევაში თვითშეფასების შევსებულ ფორმასთან ერთად საგაყვანილობაზე ☒ - ნიშნით მონიშნული დოკუმენტების ინგლისურ ენაზე არსებობა

☐ საერთაშორისო თანამშრომლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია (საერთაშორისო კვლევები, გამოქვეყნებული შრომები, საერთაშორისო მოხილობის მაჩვენებელი, გაცვლითი და/ან ერთობლივი პროგრამები, ორმხრივი შეთანხმებები, მემორანდუმები, და სხვა)	დანართი 20
☐ პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი	დანართი 56
☐ მაგისტრატურის ან/და დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება (არსებობის შემთხვევაში)	
☐ აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის განვითარების მიზნით განხორციელებული ღონისძიებები (ტრენინგები, სამუშაო მივლინებები, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები, კონფერენციები, გაცვლითი, საერთაშორისო და/ან ადგილობრივი პროექტები, რომლებიც ემსახურება პროფესიული და/ან სწავლების უნარის განვითარებას)	დანართი 58
☒ საგანმანათლებლო პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები (როგორც შიდა, ასევე გარე) ▪ განხორციელებული შეფასების შედეგები ▪ უსდ-ის მიერ ჩატარებული სტუდენტთა/კურსდამთავრებულთა/დამსაქმებელთა/პერსონალის გამოკითხვის ფორმები, გამოკითხვის შედეგები და მათი გამოყენება ▪ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანგარიში (არსებობის შემთხვევაში) ▪ პერსონალის საქმიანობის (სწავლებისა და კვლევის ხარისხი, საერთაშორისო მოხილობის მაჩვენებელი და სხვა) შეფასება და შეფასების შედეგების გამოყენება პერსონალის პროფესიულ განვითარებაში	დანართი 47, დანართი 48, დანართი 50, დანართი 51, დანართი 54, დანართი 57, დანართი 5, დანართი 7, დანართი 7.1, დანართი 8, დანართი 9, დანართი 10, დანართი 11, დანართი 12, დანართი 43
☐ დანართების ნუსხა	